

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

موضوع پروژه:

کاربرد سیستم GPS در کنترل و حفاظت سیستم قدرت و شبیه سازی کاربرد آن با نرم

افزار MATLAB

برای خرید فایل word این پروژه [اینجا کلیک کنید](#).

(شماره پروژه = ۳۳۶)

پشتیبانی: ۰۹۳۵۵۴۰۵۹۸۶

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

مقدمه و تاریخچه GPS

۱-۱ تاریخچه GPS

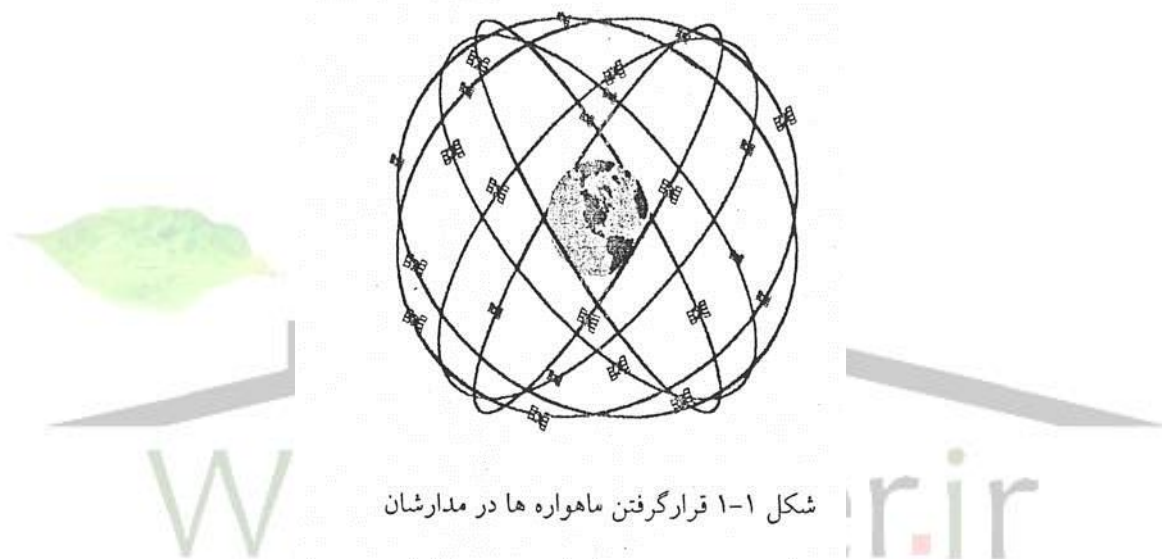
پروژه مکانیابی جهانی در سال ۱۹۶۰ میلادی زیر نظر نیروی هوایی آمریکا (DOD) شکل گرفت این پروژه کاری بسیار مهم بود؛ به طوریکه آمریکا بیش از ۱۲ میلیارد دلار برای ساخت این سیستم سرمایه گذاری کرده بود. از سال ۱۹۷۳ توسط وزارت دفاع آمریکا تحت توسعه قرار گرفت در سال ۱۹۷۶ سایر شاخه های نظامی به آن پیوست و از آن زمان به NAVASTAR تغییر یافت. منظور از ایجاد سیستم مذکور کاربردهای نظامی بوده ولی از سال ۱۹۸۳ به عنوان روشی برای حل مسأله نقشه برداری و کاربردهای عمومی در جهان مطرح گردید و GPS نام گرفت در مورد دقت این سیستم نوعی نگرانی اشاره بر این داشت که ممکن است دشمنان آمریکا این سیستم را بر علیه آنان به کار برند از این رو دو نوع دقت در این سیستم به صورت کاربران مجاز (نظامی) و غیر مجاز (شخصی) به اجرا درآمد.

طبق گزارشهای منتشر شده تا سال ۱۹۹۵ به عنوان سیستم مکانیابی جهانی کاملاً عملیاتی معرفی شد.

سیستم GPS طی ۱۰ سال اخیر عملکرد موفقیت آمیزی از خود نشان داده است. هر شخصی با استفاده از این گیرنده قادر است تعیین کند کجاست و به کدام سمت در حرکت باشد. سیستم GPS شامل تعدادی ماهواره در ابعاد اتومبیل و با وزنی در حدود ۲۰۰۰ پوند می باشد که در مسافت ۱۲۰۰۰ مایلی بالای زمین در گردش هستند. به طور اسمی ۲۴ ماهواره در این سیستم وجود دارد که در شکل ۱-۱ نشان داده شده

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

است. اولین ماهواره آن در سال ۱۹۷۸ به فضا پرتاب شد و مجموعه این ۲۴ ماهواره در سال ۱۹۹۴ تکمیل گردیده است؛ همچنین تعدادی ماهواره عملیاتی اضافی (جانشین) به منظور جایگزینی با ماهواره های خراب و معیوب در مدار پیش بینی شده اند [۱].

شکل ۱-۱ قرارگرفتن ماهواره ها در مدارشان

۲-۱ مقدمه ای بر GPS

سیستم GPS دارای ۲۴ ماهواره که هر ماهواره دارای تعدادی ساعت اتمی می باشد که با ساعت موجود در کنترل زمینی GPS در کلرادو آمریکا هماهنگ و همزمان شده اند. هر یک از این ماهواره ها سیگنالهای رادیویی پیوسته ای را مخابره می کنند که توسط آن موقعیت و زمان ارسال سیگنال مشخص و به گیرنده ارسال می شود. وقتی گیرنده روی زمین؛ این سیگنالها را دریافت می کند؛ می تواند موقعیت دقیق را که شامل طول و عرض جغرافیایی و همچنین ارتفاع از سطح دریا است (بر مبنای زمان صرف شده برای دریافت سیگنالها) از ۴ ماهواره مختلف که به گیرنده میرسند. محاسبه کند این ۲۴ ماهواره هر ۱۲ ساعت یک بار زمین را دور می زنند و جهان را کاملاً پوشش می دهند.

امروزه فن آوری پیشرفته GPS ابزاری توانمند است که به هر کسی کمک می کند تا با اطمینان بیشتری ناوبری نماید. فایده استفاده از گیرنده GPS در امور ناوبری این است که موقعیت شخص به دقت شناسایی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

می شود. در بیشتر موارد زمانی که با نقشه؛ قطب نما و ارتفاع سنج به ناوبری پرداخته می شود فقط موقعیت تقریبی مشخص می گردد؛ اما گیرنده GPS حدس و گمان را به یقین مبدل می کند؛ این وسیله موقعیت را بر روی نقشه با خطای بین ۱۵ تا ۱۰۰ متر نشان خواهد داد. دقت ۱۰۰ متر اصلاً کم نیست و بسیاری از ناوبران با تجربه که از GPS استفاده نمی کنند به چنین درجه ای از دقت نزدیک هم نمی شوند؛ علاوه بر مزیت دقت کار با GPS در هر هوایی حتی در شب نیز امکان پذیر است سایر روشهای ناوبری مانند شناسایی شکل زمین و طی مسیر به کمک بیرینگ، دره‌های بد و تاریک نیز کار می کند اما نه ه آسانی کار با GPS در روز و شب در هوای صاف یا طوفانی، استفاده از GPS به سادگی صورت می پذیرد. کفایت که استفاده کننده با نحوه پیدا کردن مختصات از روی نقشه آشنا باشد و جابجای های روی زمین را در ارتباط با مختصات بداند تا کار آسان شود

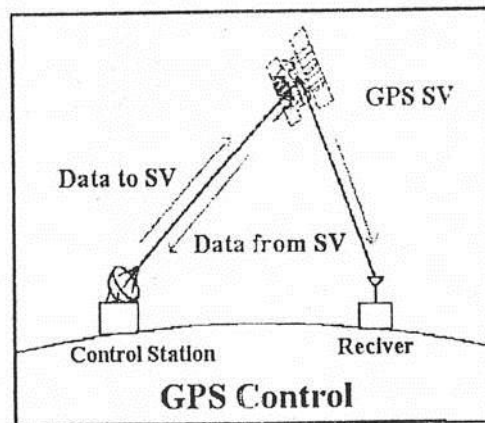
ناوبری با GPS از کارهای هیجان انگیز است؛ اما محدودیتهای را نیز در بر دارد و سیگنالهای ماهواره ای از پوشش گیاهی انبوه؛ صخره ها؛ ساختمانها؛ بلندی های زمین عبور می کند. یک گیرنده در جنگلها؛ بیشه زارهای انبوه؛ دره های تنگ؛ باریک یا در بین آسمان خراشها درست کار نمی کند و البته مشخص نیست که پستی و بلندی زمین در چه مواقعی دریافت سیگنالهای GPS را محدود می کند. به علاوه از روی یک نقشه؛ منطقه ای را که مانع رسیدن سیگنالهای ماهواره ای می شود نمی توان تشخیص داد؛ زیرا موقعیت ماهواره ها نسبت به زمین مشخص نیست بهترین استفاده ای که از یک گیرنده GPS می توان کرد آن است که به عنوان مکملی برای راهیابی تلقی شود. بنابراین نباید ابزارها و روشهایی که تا کنون بدون استفاده از GIS به کار رفته است؛ رها شود. برای شروع؛ گیرنده می تواند در بهبود مهارت های کنونی کمک کند زیرا می توان با استفاده از روشهای دستی اندازه گیری هایی را که با GPS صورت گرفته؛ مورد تایید قرار داد.

در سال ۱۹۷۲ آزمایشهای انجام شده نشان داد که بدترین مورد دقت این سیستم ۱۵ متر و بهترین مورد دقت ۱ متر بوده است. گیرنده های نظامی نسبت به گیرنده های شخصی؛ دقت بیشتری دارند؛ دقت گیرنده های شخصی بر حسب SA بین ۱۵ تا ۱۰۰ متر فرق می کند.

در شکل ۱-۲ سیستم GPS به طور ساده نشان داده شده است. هر ماهواره سیگنالی را می فرستد که شامل کدهای دقیق P؛ کدهای دستیابی غیر دقیق CA و اطلاعات وضعیت ماهواره است. همه ماهواره ها سیگنالهای خود را دقیقاً همزمان می فرستند تا کاربر بتواند اختلاف زمان سیگنالهای ورودی را اندازه گیری

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرمان سایت و به همراه فونت های لازم

نماید. زمان سیستم ماهواره ای؛ زمان GPS نامیده می شود. زمان به گیرنده کاربر می رسد. دو گیرنده در نقطه ای از جهان که با شند؛ زمان یکسانی را با اختلافی کمتر از یک میلی ثانیه خواهد داشت. زمان GPS دقت زیادی دارد زیرا هر ماهواره درون خود از ساعت اتمی دقیقی بهره می برد.

شکل ۱-۲ بخشهای اصلی سیستم GPS

گیرنده همچنین باید از موقعیت و مسیر ماهواره ها آگاه باشد. لذا فهرستی از موقعیت ماهواره (به صورت جداول نجومی) ارسال می گردد. برای اولین بار که گیرنده شروع به کار می کند ۱۵ دقیقه وقت لازم است تا یک نقطه ثابت را بدست آورد زیرا ابتدا اطلاعات مربوط به موقعیت ماهواره را بارگذاری می کند. سایت های کنترل زمینی مسیر ماهواره را ردیابی می کند و اطلاعات دقیق ماهواره ها را نگهداری می نمایند. هر ماهواره کدهای منحصر به فرد یعنی کدهای C_a و P را در اختیار دارد بنابراین گیرنده می تواند ماهواره ها را از یکدیگر تشخیص دهد. کدهای P پیچیده تر از کدهای C_a هستند و فقط کاربران نظامی می توانند آنها را شناسایی کنند زیرا گی رنده های آنه برای مقایسه سیگنالهای ورودی؛ ارزش کدهای P را در حافظه نگه می دارند و اختلاف زمانی بین کدهای P را با دقت بیشتری نسبت به گیرنده های شخصی اندازه گیری ها را انجام می دهند. گیرنده های شخصی تفاوت های زمانی بین ورودی کدهای C_a را اندازه گیری می کنند همانطور که قبلاً اشاره شد؛ اگر دخالت کنترل زمینی در انطباق زمانی خطایی به وجود نیاید؛ گیرنده های شخصی دارای دقتی حدود ۱۵ متر (۴۹ فوت) خواهند شد. مفهوم کلی ناوبری رادیویی بستگی به انتقال هم زمان سیگنالهای رادیویی دارد. اگر سیگنال رادیویی دقیقاً به طور همزمان فرستاده نشود، گیرنده نمی تواند به طور دقیق موقعیت را محاسبه نماید، کنترل زمینی در اثر تأثیر گذاری بعضی از ماهواره ها دخالت می

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

کند. دخالت عمدی منبع اصلی همان دسترسی موردی به شمار می رود. گیرنده های شخصی میزان خطا را تشخیص نمی دهند بلکه به طور تصادفی بین ۵ تا ۱۰ متر تغییر می یابد. دخالت عمدی منبع اصلی بر روی گیرنده های نظامی اثر نمی گذارد.

مسئله مهمی که در اینجا مطرح است میزان اطمینان از صحت عملکرد سیستم GPS در هر زمان است با توجه به اینکه متولی GPS نیروی نظامی آمریکا می باشد، آیا ممکن است در شرایط بحرانی برای سایر استفاده کننده گان محدودیت اعمال نماید. تا قبل از سال ۲۰۰۰ در سیستم GPS خطای عمدی مدار که SA یا قابلیت دسترسی نام داشت، موجب آشفتگی در رفتار و نواسانات ساعت ماهواره ها و معیوب نمودن اطلاعات مدار می باشد

با ورود به هزاره جدید میلادی، دولت ایالت متحد تصمیم گرفت که از SA بر روی ماهواره خودداری می کند که ای عمل موجب شد دقت گیرنده های غیر نظامی از حدود ۱۱۰ متر به ۵ تا ۱۵ متر افزایش یابد.

این سوال زمینه بحث را بسیار گسترده کرده است، در صورتیکه دشمنان آمریکا بخواهد از داده های GPS برای پرتاب موشکهای هدایت شونده استفاده کنند ممکن است ارتش این کشور به طور موقت از توانیهای سیستم کاسته یا آن را موقتاً خاموش کند، با کمی تأمل و توجه به ای موضوع که GPS یک تاز میدانهای تعیین موقعیت؛ جهت ناوبری نخواهد ماند و شمارش معکوس برای به کارگیری GALILE (شبکه اروپایی ناوری ماهواره) تا سال ۲۰۰۸ شروع شده است از آنجا که GPS امروز کاربردهای وسیع غیر نظامی یافته است، عدم سرویس دهی مناسب توسط این سیستم حتی برای مدت زمان کوتاه، باعث بدبین شدن استفاده کنندگان از این گیرنده ها و در نهایت سایر طرحهای مشابه آمریکا شده و کاربران GPS به فکر استفاده از سیستم دیگری می افتند و خصوص اینکه لزوم استفاده از GPS در حفاظت سیستمهای قدرت مطرح باشد و بنابراین با توجه به این مسأله که چندان هم کوچک نیست بسیار مهم است. این موضوع هرگز به نفع آمریکا و متوالیان GPS و نیز هم راستای تصمیم گیری های گذشته آنها نمی باشد. یکی از این تصمیم در مورد حذف SA می باشد در حالی که طرح GALILEO تکمیل نشده است، شاهد رقابت بین GPS آمریکا و تبلیغات برای GALILEO می باشیم. زمانی که اولین تبلیغات برای GALILEO توسط اروپا انجام شد و در این تبلیغات امکان دستیابی به موقعیتی دقیقتر از گیرنده های GPS بیان شد تصمیمی مهم برای حفظ کارران GPS و بیان برتری این سیستم نسبت به سیستم اروپایی، در سال ۲۰۰۰ اقدام به حذف امواج SA نمود

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازمه

تعیین موقعیت طی یالهای آتی و به دلیل ظهور نسل جدید تلفنهای همراه و کامپیوتر های جیبی به صنعت بسیار سود آوری بدل خواهد شد .

با توجه به مطالب بالا بعید به نظر می رسد GPS حتی برای مدت کوتاهی از قابلیت های کاسته شود . از دیدگاههای دیگری نیاز به اطلاعات ورودی طول و عرض جغرافیایی و ارتفاع در هر لحظه می باشد که این نیاز، منحصر به استفاده از GPS نبود و از هر سیستم مشابه دیگری مانند سیستمهای (GALILEO....) (GNSS... GLONASS... می توان استفاده نمود .

با توجه به کار بستن بیش از یک سیستم تعیین موقعیت سراسری ، در سنجشهای موقعیت جغرافیایی از طریق ماهواره می توان به دقت های فوق العاده ای دست یافت و همچنین در صورت از کار افتادن یک سیستم از سیستم دیگری استفاده نمود .

گیرنده های GPS هنوز گران قیمت اند ، بنابراین برای خرید یکی از آنها باید دلیل کافی داشت . قبل از آنکه تصمیم به خرید آن گرفته شود باید دقیقاً باید دانست که این گیرنده چه کاری انجام خواهد داد . یک گیرنده قادر به انجام سه کار اساسی است :

۱- می توان موقعیت یک نقطه را از روی نقشه به حافظه آن وارد کرد و بعد توسط آن به آن نقطه هدایت شد .

۲- می توان محلی را که گیرنده در آنجا قرار دارد بر روی نقشه پیدا کرد.

۳- چنانچه مراجعت به نقطه محل استقرار ، در مورد نظر باشد . می توان اطلاعات مربوط موقعیت اول را در گیرنده ذخیره نمود تا استفاده کننده از گیرنده قادر به یافتن مسیر بازگشت خود باشد . چنانچه لازم باشد حرکت در مناطق در مناطق بیابانی ، بوته زارها و نواحی قطبی عاری از عوارض مهم جغرافیایی صورت گیرد ، گیرنده GPS بسیار ایده آل است . برای ناوبری ساحلی در نواحی نامساعد نیز این دستگاه از ضروریات می باشد . بخشهای زیر نشان می دهد که چگونه GPS برای کار های مربوط به حرکت در فضای باز مفید است .

۴- اگر حرکت در مناطقی مد نظر باشد که راههایی چندان مناسبی یا بلکه فاقد راه است ، گیرنده GPS بسیار ارزشمند خواهد بود . این گیرنده در تپه های ماسه ای ، بیابانها یا فضا های از یا پهناور که زمین شکل مشخصی ندارد ، وسیله ای بسیار ضروری است که به کمک ناوبری می آید . اغلب اوقات در چنین مناطقی تعیین موقعیت دقیق کار دشواری است . ممکن است علاءم زمینیدر

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فواصل زیاد وجود داشته باشد. تا کسی راه را گم نکند، اما تشخیص فاصله هر علامت کار چندان آسانی نیست. گیرنده نه تنها محل استقرار را در نقشه مشخص می کند، بلکه مسیر حرکت را نیز ثبت خواهد کرد و در واقع خواهد گفت که چه مسافتی را از راه طی شده است [۱].

۱-۳ برخی از کاربردهای GPS

از جمله کاربردهای استفاده از آن در پرواز با گلايدر می باشد. کسانی که به طور جدی با گلايدر پرواز می کنند برای آنکه موقعیت خود را به عمل زمینی گزارش دهند، از گیرنده GPS و رادیو استفاده می کنند در بعضی از مسابقات پرواز های طولانی مدت صورت می گیرد که تا ۴۰۰ کیلومتر را در مناطق دور دست پوشش می دهد. برای عامل زمینی امکان پذیر نخواهد بود پرواز را بدون اطلاعات حاصل از GPS دنبال نماید.

از جمله کاربردهای دیگر آن استفاده های حرفه ای در عملیات زمینی است. هر کسی که در عملیات زمینی نیاز به نقشه برداری برای تفکیک پذیری بالا باشد، باید بهره گیری از فن آوری GPS را مورد توجه قرار دهد. کارکنان جنگل داری، معدن کاران، متخصصان اکتشاف نفت و گاز، زمین شناسها، باستان شناسها و غیره می توانند از GPS بهره فراوان ببرند.

ورود گیرنده های GPS به بازار با قیمت مناسب، مؤسسات آنس های سیاحتی را امیدوار خواهد ساخت تا بتوانند مسیرها و خدمات رفاهی را به طور دقیق در نقشه ها بیاورند، لذا هیچ عذری برای عرضه نقشه های سیاحتی غیر دقیق باقی نمی ماند.

حتی تهیه کنندگان آماتور نقشه ها نیز می توانند از گیرنده GPS بهره ببرند. گیرنده ها می توانند ساعتهای متوالی مسیر حرکت را ردیابی کنند. زمانی که کامپیوتری از طریق بازیافت از حافظه گیرنده مورد استفاده قرار گیرد می توان نقشه را نیز تهیه کرد. کامپیوتر همراه با گیرنده می تواند نقشه متحرک را ایجاد کند به عبارت دیگر نقشه ه ای از منطقه ای بر روی صفحه نمایش کامپیوتر به نمایش در آید که در حین حرکت، گیرنده نقطه محل مورد استقرار را محاسبه می نماید و کامپیوتر آن موقعیت را بر روی صفحه نمایش بهنگام می کند. اگر قرار باشد نقشه ها دقت بیشتر ۱۰۰ متر را داشته باشند. گیرنده دستی ارزان چندان مناسبی نیست. گیرنده های پیشرفته تری وجود دارد که نقشه ها را با دقت بالا تهیه می کنند. گیرنده های بدون کد از دقتی به اندازه ۱۰ میلیمتر برخوردارند

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

و در بازار موجود اند اما قیمت آنها گران است و مدت زمان زیادی طول می کشد تا داده ها جمع آوری شود. یک روش اقتصادی تر، استفاده از گیرنده ه ای GPS تفاضلی (DGPS) است. «پیوست ۱» از جمله کاربردهای دیگر GPS می توان به اسکی، کوهنوردی، قایقرانی، عملیات جستجو و نجات و حرکت اتومبیل در جاده و همچنین مسابقات اتومبیل رانی اشاره نمود.

تبلیغات برای گیرنده GPS آن را به اشتباه وسیله ای برای امنیت بیشتر معرفی می کند. خریدار باور می کند که گیرنده تنها ابزار مورد نیاز ناوبری است. بعضی از تبلیغات اشاره براین دارد که با یک گیرنده GPS دیگر نیازی به نقشه نیست. نقشه و قطب نما از اقلام اضافی نیستند حتی موشک های قاره پیما ICBM که GPS هدایت می شوند نیز در حافظه الکترونیکی خود نقشه حرکت را حک کرده شده را دارند و دارای یک سیستم هدایت کننده پشتیبان هستند.

سوالی که مطرح می شود این است که چرا گیرنده GPS از کار می افتد؟ برای از کار افتادن GPS لازم نیست اتفاق پیچیده ای صورت گیرد. تمام شدن باتری، افتادن در آب، پرت شدن از صخره، لگد شدن آن نشستن روی آن یا شکستن آنتن به هنگام عبور از میان شاخه های درختان از جمله این حوادث به شمار می روند. «۱»

۴-۱ لزوم کاربرد GPS در سیستمهای قدرت

با توجه به تاریخچه GPS و موارد کاربرد آن و موضوع اصلی پایان نامه که کاربرد GPS در سیستمهای قدرت است بایستی تا حدودی به علت استفاده از GPS در سیستمهای قدرت و موارد استفاده از آن در نقاط مختلف جهان به طور مختصر اشاره شود که در فصلهای آتی به طور کامل شرح داده شده خواهد شد. امروزه در صنعت شاهد رشد روز افزون ماحث دیجیتال و ورود دیجیتال به این عرصه هستیم و به طبع آن سیستمهای آنالوگ به کل در حال خروج از رده کاری مهندسان به ویژه مهندسان حفاظت اند. به طوریکه این نحوه حفاظت و سیگنال دهی روی خطوط نیرو نیز متفاوت شده است. روشهای نوین دیجیتال، حفاظت را مطمئن تر و آسان تر و سریعتر کرده اند و باعث ایجاد بهره وری بیشتر شده اند.

یکی از نیازهای اساسی در بهره برداری، مدیریت سیستمهای انتقال و توزیع قدرت، داشتن شبکه مخابراتی جامع و فراگیر است، چنین شبکه ای نه تنها در ارتباطات معمولی بلکه برای ارسال اعلام حفاظتی، کنترل و اندازه گیری از راه دور نیز نقش اساسی دارد. امروزه اپراتورها قادرند با یک رایانه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شخصی قابل حمل (PORTABLE) از خانه بر سیستم قدرت نظارت داشته باشند در مخابرات راه درور هم امکانات مثل ماکروویو، حامل خط برق (PLC) و سیستم تلفن موجود دارند که سرعت معمولی این سیستم ها ۳۰۰ تا ۲۴۰۰ بیت در ثانیه است. اگر چه دستگاههایی با سرعت انتقال ۹۶۰۰ تا ۱۹۸۰۰ بیت در ثانیه هم ساخته شده اند. مضاف بر اینکه با افزایش کاربرد فیبرهای نوری و مخابرات ماهواره ای (GPS) با سرعت، به یک میلیون بیت بر ثانیه هم رسیده است.

حفاظت تجهیزات در شبکه های قدرت به دو دسته اصلی، واحد (UNIT) و غیر واحد (NON UNIT) تقسیم می گردد. خطوط انتقال نیرو به دلیل فاصله زیاد ترانسفورماتورهای جریان در دو طرف خط، امکان حفاظت واحد را ندارد با اینکه می دانیم حفاظت واحد از قدرت تمایز بسیار بالایی برخوردار است. امروزه استفاده از ماهواره های مخابراتی در صنایع مختلف مورد توجه واقع شده است یکی از موارد استفاده در حفاظت شبکه های قدرت است. بنابراین اگر بتوان از طریق سیستمهای ماهواره ای اطلاعات جریان و ولتاژ ابتدای خط را با حداقل تأخیر زمانی به انتهای خط منتقل کرد، عمل مقایسه بین جریان ورودی و خروجی به سهولت صورت گرفته و می توان حفاظت واحدی بر خط اعمال

نمود «۶»

WikiPower.ir

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

اصول سیستم GPS

۲-۱ مقدمه

همانطور که گفته شد GPS توسط وزارت دفاع آمریکا توسعه یافت و کنترل می شود. در حالیکه هزاران کاربر عمومی در جهان از این سیستم استفاده می کنند.

فرض کنید در دشتی وسیع وبدون هیچ نقطه مرجعی قرار دارید. در اطرافتان و در فواصل دور در نقاط مشخص، زمان دقیقی را که با فریاد به شما اعلام می کنند، ثبت می کنید و می دانید که صوت با سرعت ۳۳۱ متر بر ثانیه حرکت می کند. اگر اختلاف زمانی یک ثانیه بین زمان واقعی (زمانی که ساعت شما نشان می دهد) و زمانی که توسط فریاد به گوشتان می رسد وجود داشته باشد، متوجه می شوید که شخص ۳۳۱۴ متر بر ثانیه از شما فاصله دارد. اگر زمان اعلام شده از سوی چند نفر را ثبت کنید می توانید فاصله هر یک را محاسبه کنید و بدین طریق موقعیت خود را نسبت به افراد بسنجید. اصول GPS مشابه به همین سیستم است. به جای افراد ماهواره هایی در مدارهای اطراف زمین قرار دارند که سیگنالهای رادیویی را به جای صوت منتشر می کنند. البته موج رادیویی سریعتر از صوت حرکت می کند، همانند همه اشکال تشعشعات الکترومغناطیسی، امواج رادیویی با سرعت نور در حدود ۳۰۰۰۰۰ کیلومتر بر ثانیه حرکت می کند.

سیستم GPS سیگنالهای ماهواره ای کد شده مشخصی را محیا می کند که این سیگنالها می توانند در گیرنده های GPS پردازش شوند. توانایی گیرنده GPS در محاسبه و تعیین موقعیت، سرعت و زمان می اشد. سیگنالهای در یافتی از چهار ماهواره GPS رای محاسبه موقعیت ها در سه بعد و زمان OFFSET در ساعت گیرنده، استفاده می شود. موقعیت و زمان از سیگنالهای دریافتی از چهار ماهواره به دست می آیند. مفهوم اساسی تعیین موقعیت جهانی، اندازه گیری فاصله بین نقطه مورد نظر و حداقل چهار ماهواره می باشد. با مشخص بودن محل ماهواره ها در یک سیستم مرجع مناسب و دلخواه می توان مختصات آنتن گیرنده را تعیین نمود. سیستم GPS یک سیستم ناوبری رادیویی - ماهواره ای است که اطلاعات مربوط به موقعیت دقیق سه بعدی و زمان را جهت استفاده کنندگان فراهم می آورد. از آنجا که GPS از آغاز و در

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

اصل یک سیستم دفاعی بوده است، طوری طراحی شده که در مقابل تداخل و ترافیک، نفوذ پذیر و مقاوم بوده و سیستمی و توانمند باشد. طبق آخرین اطلاعات منتشره این سیستم اطلاعات مربوط که موقعیت و زمان را به کلیه نقاط زمین ارسال می نماید. گیرنده های GPS می توانند مکان (طول و عرض جغرافیایی و ارتفاع)، سرعت و مسیر و جهت حرکت، فاصله و زمان تا مبدأ، زاویه انحراف از مسیر، نقاط مشخص و شمال جغرافیایی را نشان داده و به درستی هدایت نمایند. در واقع این سیستم روشی است متحول در مورد تعیین مختصات، همچنین این روش شامل خصوصیتی است که آن را از کلیه جهات اعم از دقت و هزینه و سرعت به سایر سیستمهای تعیین مختصات ارجحیت می بخشد.

تعیین مختصات با این روش در مورد مسائل دینامیک که مرتبط زمان وقوع REAL-TIME هستند و هم در باره مسائل استاتیک که مشمول تجزیه و تحلیل و پردازشهای بعدی اطلاعات می باشد امکان پذیر است.

۲-۲ کاربردهای سیستم GPS

سیستم GPS از نظر کاربرد به دو گروه نظامی و غیر نظامی تقسیم می شود:

۲-۲-۱ کاربردهای نظامی

می توان گفت اولین کاربرد GPS نظامی بوده است و ابتدا توسط ارتش آمریکا به منظور کمک به هدایت زیر دریایی ها و موشکها توسعه یافت و اینک راهبری ماهواره ها توسط نیروی هوایی آمریکا (AFB) صورت می گیرد به منظور حفاظت امنیت ملی آمریکا این ماهواره ها دو دسته علائم ارسال می کنند.

یک دسته برای کاربردهای نظامی و دیگری برای استفاده غیر نظامی به کار می رود. بررسی نشان می دهد که پیشرفت هدایت گر لیزری، بمب افکنهای ارزان قیمتی با قابلیت هدف گیری دقیق و بالایی فراهم ساخته است. برنامه (EDGE)، بهره گیر از GPS دیفرانسیلی برای افزایش راهبری) نیز در حال توسعه از جمله قابلیت های چشمگیر است که GPS با کارایی بالاتر به هدایتگرهای لیزری ترجیح داده می شود. در یک آزمایش انجام داده می شود.

در یک آزمایش انجام شده در نیروی هوایی EGLIN یک بمب به نام GBU-15 که به GPS مجهز شده بود به طور موفقیت آمیزی به هدف از پیش تعیین شده در ۱۱ مایلی جایگاه پرتاب اصابت کرد و یا یک هواپیمای F-16 نیروی هوایی آمریکا را می توان مثال زد که به کمک سیستم GPS توانست بمبی را از ارتفاع ۲۵۰۰۰ پایی از سطح زمین پرتاب نموده که دقیقاً به ۶ پایی (۲ متری) هدف اصابت کرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

چهار ایستگاه کنترل DGPS در ۱۰۰۰ مایلی پایگاه هوایی EGLIN بنا شده اند که به منظور تصحیح مسیر بمبها استفاده می شوند برنامه EDGE از تغییرات انجام شده روی برنامه (JDAM)، (مسیر پرتاب برخورد مهمات جنگی) به وجود آمده است. SHRILOE.WIDNALL منشی نیروی هوایی آمریکا در انجمن ملی سمپزیوم گفت که بهای هر واحد (JDAM) از اولین تولید تا حالا تقریباً ۱۸۰۰۰ دلار بوده است. اولین شلیکهای آتش آمریکا در عراق در اوایل عملیات طوفان صحرائی موشکهای مروز بودند که از یک هواپیمای B-528 پرتاب می شدند این موشکهای کروز حاوی کانالهای سیگنالهای نسبتاً ضعیف گیرنده های GPS بودن که در داخل سیستم هدایتی موشک انداز تقویت و کامل می شدند. پیشرفت هدایتگر GPS همچنان ادامه دارد برای اثبات توانایی این سیستم در ۱۲ دسامبر ۱۹۹۶ در یک آزمایش CALM (نوعی موشک کروز) که فقط مجهز به موشک GPS بود، توانست بعد از ۴/۵ ساعت پرواز به هدف خود اثبات کند. دقت گیرنده های GPS نظامی تا ۱ متر می باشد و در دسترس افراد غیر نظامی قرار ندارد [۵-۱۵]

۲-۲-۲ کاربردهای غیر نظامی

۲-۲-۲-۱ کاربرد در امنیت و سلامت عمومی

یکی از کاربردهای مهم غیر نظامی GPS استفاده از آن برای پیش بینی زلزله می باشد. در نیویورک یک مرکز جدید متشکا از ۱۲۵۰ ایستگاه GPS به پیشبینی و هشدار زود هنگام و سزیه زلزله های قوی اختصاص دارد. هشدار این مرکز به نحوی است که می توان فرصت کافی برای متوقف و اهبسته کردن قطارها داشت، به طور خودکار راکتورهای هسته ای را از کار انداخت و خطوط گاز را قطع نمود. این ایستگاه در مورد ۱۰ ثانیه حرکات و تکانهای گسلها را دریافت و محاسبه می کند.

یک کمپانی فرانسوی به نام EOSAT سیستمی را آزمایش می کند که در آن از GPS جهت خدمات رسانی به افراد نابینا بهره گرفته می شود. یک عملرد مرکزی داده ها را از سیستم هدایت گر دریافت کرده و میتواند جزئیات بیشتر را در نقشه شهر ببیند این عما افراد نابینا را قادر خواهد ساخت تا زمانی که نیازمند کمک هستند به ایستگاه کنترل مرکزی اعلام نیاز کنند. این کمپانی در حال تجهیز کردن سیستم خود به گیرنده های GPS بسیار کوچک و مخصوصی است که می تواند توسط افراد نابینا حمل شده و استفاده شود.

در استرالیا تاکسیها مجهز به GPS هایی شده اند که به مرکز پاسخگویی فوری متصل هستند. زمانی که راننده یک دکمه را فشار می دهد سیستم پیغامهایی به مرکز ارسال می دارد تا پلیس را از محل دقیق

تصادف و ایجاد مزاحمت با خبر سازد [۵-۱۵]

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲-۲-۲ کاربرد در حمل و نقل زمینی

شرکت هواپیمایی با تجهیز هواپیماهای خود به GPS و فراهم سازی امکان فرود در تاریکی روی باند باریک یک فرودگاه میلیون ها دلار صرفه جویی کردند. سیستم GPS برای هدایت اتوبوسها و قطارهای دولتی در ژنو و هلسینکی استفاده می شوند.

در سال ۱۹۹۵ در آلمان به خاطر ترافیک سنگین، کمپانی BWM شروع به نصب GPS روی اتومبیل در چندین مدل کرد. این سیستم در پی اطلاعات مربوط به مسیرهای حرکت و مسیرهای پر ترافیک را به راننده ارائه می دهد. همچنین تکنولوژی GPS در یک پروژه هدایتی در یونان برای نمایش دادن راه آهن و جهت تعیین مکان ترنها و تیمهای سرویس به کار گرفته شده است ولی این طرح فقط در یکی از ایستگاههای راه آهن در این کشورها به کار می رود و بسیار مفید خواهد بود که این سیستم در شبکه های بزرگ راه آهن بین المللی نیز گسترش یابد [۱۵-۵]

۲-۲-۳ کاربرد در محیط زیست

از لحس می توان برای اکتشاف معدن و منابع طبیعی همچون خاک و پوشش استفاده کرد. از دیگر کاربردهای GPS استفاده از آن برای ردیابی پرندگان می باشد. به کمک حس گرهای قوی GPS و انتقال آنها به ماهواره ها می توان اطلاعات مربوط به پرندگان در معرض خطر انقراض نسل را یافت و آنها را شناسایی و مورد حمایت قرار داد.

در پروژه های تحقیقاتی آرژانتین، بلویا و پراگوعه آبراههای طبیعی با استفاده GPS نمایان و به طور دقیق نقشه برداری می شوند. برای تسهیل د رجاری ساختن رودخانه پیلسومویودر آرژانتین با استفاده از GPS نمایان و به طور دقیق نقشه برداری می شوند. برای تسهیل در جاری ساختن رودخانه پیلسومویودر آرژانتین با استفاده از GPS آبراههایی با ارتفاع دقیق طراحی شده اند که از انباشتگی رسوبات و املاح در آب این رودخانه ها جلوگیری می کنند. در مکزیک به منظور تخمین زدن شبکه های آلوده شده در ناحیه با جواز GPS جهت تمایز و تشخیص نقطه های نمونه برداری بهره گرفته می شود. با آنالیز نقاط مختلف نمونه برداری شده، نقشه ای کامل از کل محیط این شبکه توسط GPS ارائه می شود. [۱۵-۵]

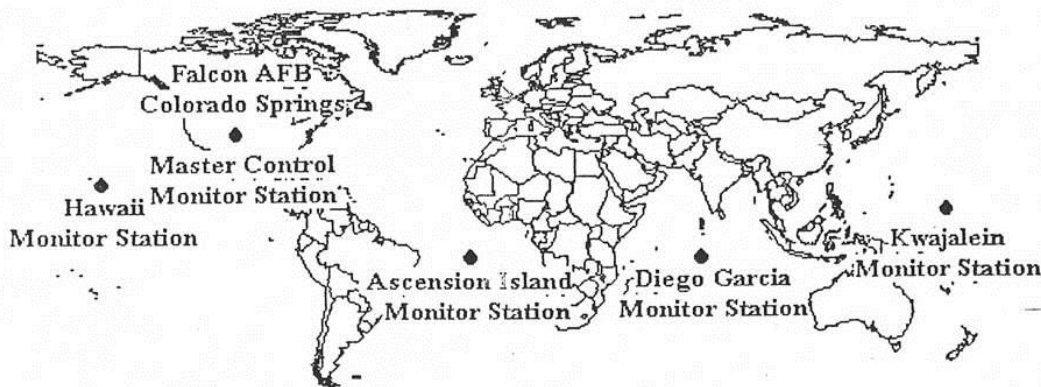
۲-۳ بخش کنترل زمینی GPS

این بخش شامل سیستمی است که ایستگاه های مسیر دهنده، در اطراف جهان قرار داده شده اند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲-۳-۱ کنترل اصلی GPS و شبکه نمایشی آن

سیستم کنترل اصلی (مرکز کنترل GPS) در کلرادو قرار داده شده است که راهنمایی ماهواره ها توسط نیروی هوایی آمریکا صورت می گیرد. این ایستگاههای نمایش سیگنالهای دریافتی از (SVS) را اندازه گیری می کنند. که در مدلهای اربیتالبرای هر ماهواره قرار گرفتند. همچنانکه از نام این بخش پیداست وظیفه این بخش کنترل ماهواره های GPS به وسیله مسیر دهی آنها و همچنین فراهم کردن مسیر صحیح مداری ماهواره ها با استفاده از اطلاعات زمانی است. پنج ایستگاه کنترل در کل جهان در شکل ۲-۱ وجود دارد که چهار تای آنها فرعی و یکی از آنها ایستگاه اصلی می باشد. ایستگاه های فرعی، سیگنالهای اطلاعاتی را از کماهوره ها دریافت کرده، سپس به ایستگاه اصلی می فرستد. ایستگاه کنترل اصلی، داده های ماهواره را تصحیح. تأیید کرده و اطلاعات را به ماهواره های GPS برگشت می دهد [۱۵-۵]

شکل ۲-۱ محل استقرار ایستگاههای کنترل زمینی GPS

۲-۴ بخش کاربر GPS

بخش کاربر GPS متشکل از گیرنده های GPS و جامه کاربران می باشد. گیرنده های GPS سیگنالهای SV را در موقعی، سرعت و زمان تخمین زده شده را تسعیر می کنند. چهار ماهواره برای محاسبه در چهار بعد X, Y, Z و زمان مورد نیاز است.

گیرنده های GPS برای ناوبری، موقعیت یابی، زمان پخش تحقیقات و پروژه های دیگر مور استفاده قرار می گیرد. ناوبری در سه بعد از توابع اولیه GPS است. گیرنده های ناوبری برای هواپیما، کشتی، ماشینهای زمینی و برای حمل و نقل کننده های دستی اختصاصی (منحصر به فرد) ساخته شده اند [۱۵-۵]

۲-۵ ناوبری GPS

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

موقعیت یابی دقیق با استفاده از گیرنده های GPS در مکانهای مرجع به شکل صحیح و دقیق نا شده اند و اطلاعات موقعیت یابی نسبی از گیرنده هایی که در فواصل دور قرار دارند، ممکن می باشد نقشه برداری، مشخص کردن نقاط خشکی مثل قارها و جزیره ها که به وسیله آب از یکدیگر جدا شده اند (GEODETIC) و سیستم برای این منظور نیاز به سه ایستگاه زمینی در دو محل مشخص و یک محل نامشخص دارد. کنترل و مطالعه پوشش نمونه هایی از کاربردهای GPS می باشند.

فرکانس و زمان پخش که بر اساس ساعتهای دقیق اتمی که بر روی SVS قرار داده شده اند و به وسیله ایستگاههای نمایش کنترل می شوند، از کاربردهای دیگر GPS هستند که با استفاده از سیستم GPS تعیین می شوند. رصد خانه های ذخیره کننده، دستگاههای انتقال و دریافت علائم صوتی، تصویری یا سیگنالهای خبر در فواصل دور از طریق سیستم، عوامل رادیویی یا سایر سیستم های الکترومغناطیسی ارتباط از راه دور و استاندارد های آزمایشگاهی می توانند با استفاده از سیگنالهای زمانی دقیق یا کنترل شده یا فرکانسهای دقیق که به وسیله گیرنده های GPS که برای اهداف خاصی به کار می روند حاصل می شوند، بنا نهاده شوند. در طرحهای پژوهشی، سیگنالهای GPS جهت اندازه گیری پارامترهای اتمسفر استفاده شده است. برای اینکه گیرنده GPS بتواند کاری را انجام بدهد باید محل قرار گرفتن ماهواره ها و فاصله خود تا ماهواره را بداند. ابتدا بررسی میکنیم که چگونه گیرنده GPS محل ماهواره را در فضا تشخیص می دهد.

گیرنده GPS دو نوع اطلاعات کد شده را از ماهواره دریافت می کند. این اطلاعات داده های جدول نجومی میباشد که شامل اطلاعات مروط به مکان تقریبی ماهواره هاست. این اطلاعات به طور پیوسته ارسال می شوند و در حافظه گیرنده GPS ذخیره می شوند. بنابراین گیرنده، مدار ماهواره و جایی که ماهواره ها قرار گرفته است را می داند. داده های نجومی به صورت پیریودیک با اطلاعات جدید UPDATE می شود. همانطور که قبلاً گفتیم ایستگاههای زمینی فرعی اطلاعات مداری ماهواره ها (مسیر چرخش ماهواره ها در مدار) را به ایستگاه اصلی می فرستند که ایستگاه پس از تصحیح و پردازش اطلاعات دوباره آنها را به طرف ماهواره برگشت می دهد (UPLINK) این داده زمانی و مکانی EPHEMENES DATA نامیده می شود.

۲-۶ خدمات ویژه موقعیت یابی GPS در طرح های ناوبری رادیویی فدرال

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

سرویس های مکان یابی GPS از نظر دقت توسط هدایت رادیویی فدرال آمریکا به دو دسته تقسیم می شوند:

۲-۶-۱ سرویس مکانیاب دقیق (PPS)

از این سرویس بیشتر در کاربردهای دقیق نظامی استفاده می شود و استفاده از این سرویس به خاطر داشتن دقت زیاد و همچنین مجهز بودن به تجهیزات رمز گذاری و قفلی، دارای محدودیت می باشد و فقط سازمانها یا اشخاص می توانند از این سرویس استفاده کنند. که دارای گیرنده ای مجهز به امکانات مخصوص و مجوز رسمی از دولت ایلات متحده باشند. دقت پیش بینی شده برای این سیستم ۲۲ متر افقی، ۲۷/۷ متر عمودی و ۲۰۰ نانو ثانیه دقت زمانی می باشد [۱۵].

۲-۶-۲ سرویس مکانیاب استاندارد (SPS)

همه افرادی که دارای گیرنده GPS می باشند، بدون هیچ محدودیتی می توانند از این سرویس استفاده کنند. بسیاری از گیرنده ها توانایی دریافت و استفاده از سیگنالهای این سرویس را دارند. دقت سرویس (SPS) به وسیله وزارت دفاع آمریکا در جه بندی شده است و همچنین از این سرویس به صورت SA (در جه بند عمدی سیگنالها SPS به وسیله تاخیر بایاس زمانی که برای استفاده کنندگان غیر نظامی محدودیت به وجود می آورد) استفاده می شود. دقت پیش بینی شده برای این سرویس ۱۰۰ متر افقی، ۱۵۶ متر عمودی و دقت زمانی آن ۳۰۴ نانو ثانیه می باشد.

این ارقام در مورد دقت GPS در سال ۱۹۹۹ توسط هدایت رادیویی فدرال آمریکا تعیین شده است. این ارقام ۹۵٪ هستند. در مورد دو استاندارد گفته شده در بالا بایستی ذکر شود که مقادیر ویژه گفته شده دارای خطای شعاعی از موقعیت اصلی آنتن می باشد. به طوریکه یک واحد از موقعیت تخمین زده شده زیر ارتفاع ماهواره خاص (به اندازه ۵ درجه) و موضع (کمتر از ۶ متر) قرار دارد. برای شکلهایی با دقت افقی ۹۵٪ معادل DRMS ۲ می باشد. و منظور ریشه دوم فاصله، یا دومین خطای شعاعی نسبت به انحراف استاندارد برای خطاهای ۹۵٪ سرعت و زمان، مقداری از انحراف های دو استاندارد از خطای سرعت و خطای زمان است.

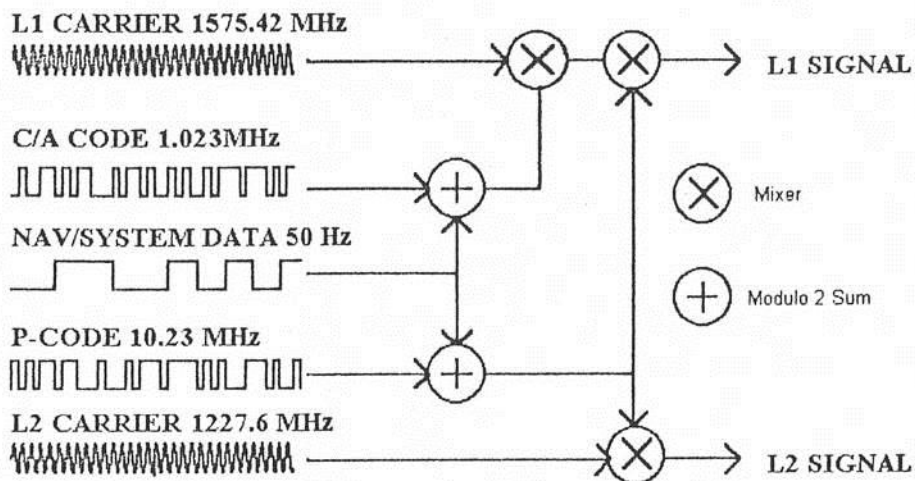
صاحب کارخانه های گیرنده سازی ممکن است از ابزارهای اندازه گیری دقیق دیگری استفاده کنند. مقدار خطای RMS، مقداری از یک انحراف استاندارد ۶۸٪ از خطایی در ۱ یا ۲ یا ۳ بعد می باشد. خطای مدور احتمالی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

مقداری از شعاع یک دایره است به مرکزیت موقعیت واقعی (دایره ای به مرکز موقعیت واقعی که خطای مدوراز شعاع این دایره است) بطوریکه شامل ۵۰٪ از موقعیت تخمین زده شده می باشد (CEP). خطای کروی احتمالی (SEP) معادل کروی (CEP) است که در واقع شعاعی از یک کره به مرکز موقعیت واقعی است و در واقع شامل ۵۰٪ از سه بعد موقعیت تخمین زده شده می باشد [۱۵]

۲-۷ سیگنالهای ماهواره ای GPS

سیگنالهای ماهواره ای GPS طبق شکل ۲-۲ به چند دسته تقسیم میشوند که عبارتند از:

۲-۷-۱ سیگنالهای حامل

شکل ۲-۲ سیگنالهای ماهواره ای GPS در سیستم SV، GPS، ماهواره ها دو نوع سیگنال حامل ماکروویوارسال می کنند. موج حامل L1 که فرکانس کاری آن حدود ۱۵۷۵/۲۴ مگاهرتز می باشد که پیغام هدایتی و سیگنالهای کد شده SPS را حمل می کند و حامل L2 که به فرکانس کاری ۱۲۲۷/۶۰ مگاهرتز جهت اندازه گیری تخیرات یونسفری به وسیله گیرنده های اختصاصی PPS مورد استفاده قرار می گیرد [۱۵-۵]

۲-۷-۲ سیگنالهای کد شده

دو کد باینری فاز حامل L1 و L2 را شیفتمی دهند که سیگنالهای کد شده نامیده می شوند و عبارتند از: سیگنالهای کد شده مورد استفاده در این سیستم به نامهای C/A CODE و P-CODE می باشند که هر دو این سیگنالها در اصطلاح سیگنال نویز شبه تصادفی (PRN) نامیده می شوند و به منظور کنترل دقت GPS کار می روند [۱۵-۵]

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

C/A CODE ۱-۲-۷-۲

این سیگنال روی موج حامل L1 مدوله می شود. دامنه تغییرات این سیگنال مدوله شده روی L1 در حدود 1MHz می باشد این کد هر ۱۰۲۳ بیت یک بار (۱ میلی ثانیه) تکرار می شود و برای هر ماهواره C/A CODE و PRN مجزایی وجود دارد و ماهواره های GPS اغلب به وسیله شماره PRN آنها مشخص می گردند. C/A CODE که توسط موج حامل L1 مدوله می شود. اساس کار سرویسهای غیر نظامی را (SPS) را تشکیل می دهد [۱۵-۵].

p-code 2-2-7-2

روی دو موج حامل L1 مدوله می شود و فرکانس کاری این سیگنال در حدود 10 MHz است و در حالت عملیاتی (AS) این سیگنال روی Y-CODE رمز گذاری شده به یک دسته از حالت های AS برای هر گیرنده نیاز دارد و فقط به وسیله اشخاصی که مجوز استفاده از سرویس های PPS را دارند، مورد استفاده قرار می گیرد. (در حقیقت CODE (P) Y اساس سرویس های PPS را تشکیل می دهند) [۱۵-۵].

۳-۷-۲ سیگنالهای هدایتی GPS

این سیگنالها سیگنالی با فرکانس ۵۰ هرتز هستند که متشکل از بیت های داده می باشد که مدارهای ماهواره ای GPS، تصحیحات ساعت و سایر پارامترهای سیستم را پوشش می دهد. سیگنالهای هدایتی GPS به دو دسته تقسیم می شوند که عبارتند از :

1- EPHEMERIES DATA

2- ALMANCE DATA

سیگنالهای هدایتی شامل بیت های داده نشاندهنده ایزوتوپی زمان انتقال هر SUBFRAME را می سازد و به SA منتقل می شوند. یک فرم بیت داده متشکل از ۱۵۰۰ بیت است که به ۵ زیر فرم یا SUBFRAME که ۳۰۰ بیتی است، تقسیم شده است. یک فرم داده هر ۳۰ ثانیه منتقل می شود. سه زیر فرم ۶ ثانیه ای شامل داده های ساعتی (زمانی) و مدار می باشد. اصلاحات ساعت SV در زیر فرم اول و مجموعه داده مداری دقیق SV ارسال می شوند. EPHEMERIES DATA پارامترهای داده جدولی که وضعیت محاسبه شده یک ماهواره یا جسم کهکشانی را در فواصل زمانی نشان می دهد. برای انتقال داده های SV در زیر فرم اول و

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

دوم ارسال می شوند. زیر فرم چهارم و پنجم برای انتقال صفحات دیگری از داده سیستم مورد استفاده قرار میگیرند. یک مجموعه کامل ۵ فرمی (۲۵ زیر فرم) یک سیگنال هدایتی کامل را ایجاد می کند به طوریکه بیشتر از یک پرپود ۱۲/۵ دقیقه ای فرستاده شده است.

فرمهای داده (۱۵۰۰ بیتی) هر ثانیه فرستاده می شوند. هر فرم متشکل از ۵ زیر فرم است. زیر فرمهای بیت داده (که ۳۰۰ بیتدر بیشتر از ۶ ثانیه منتقل می شود) شامل بیتهای مقایسه گر هستند که امکان چک کردن داده ها و محدود نمودن خطا را فراهم می کنند. پارامترهای داده زمانی ساعت SVها و رابطه آن با زمان را توصیف می کنند. پارامترهای داده جدولی، مدارهای SV که همان بخشها کوچکی از مدارات ماهواره ها هستند را توصیف می کند اما می توان داده های قدیمی را الاتر از چهار ساعت بدون خطای بیشتر استفاده کرد.

پارامترهای جدولی با یک الگوریتم استفاده می شوند که موقعیت SV را برای هر زمانی با پرپودی از مدار توصیف شده با مجموعه پارامتر داده جدولی تکمیل می کنند.

داده های تقویم نجومی (ALMANCE DATA)، پارامترهای داده اربیتالی تقریبی برای همه SVها هستند. ۱۰ پارامتر داده نجومی مسیرهای SV را که بالای پرپودهای پیشرفته زمانی می باشد را توصیف می کنند. یک مجموعه برای همه SVها به وسیله هر SV بالای یک پرپود ۱۲۰۵ دقیقه ای ارسال می شود. سیگنال تحصیل زمان روی روشن کردن گیرنده می تواند

به داده های نجومی قابل دسترسی به طور دقیق پشتیبانی شود، داده مدار تقریبی برای PRESET کردن گیرنده با موقعیت تقریبی و فرکانس حامل دو پلر (شیفت فرکانس به دلیل تغییر نسبی در رنج حرکت SV انجام می شود) هر SV در برج فلکی استفاده می شود. هر مجموعه داده SV کامل شامل یک مدل یونسفری می باشد که گیرنده برای نزدیک نمودن تاخیر فاز از یونسفر در هر زمان و مکانی استفاده می شود. پارامترهای دیگر سیستم و FLAGها جزئیات مخصوصی را از سیستم را ارسال می کنند.

۲-۸ موقعیت و زمان GPS

مسیر دهی در سیستم GPS با استفاده از کد انجام می گیرد. گیرنده GPS، المثنی هایی از کد CA و P-CODE را تولید می کند. هر کد PRN نوعی نویز اما سریهای بی مانند از قبل تعیین شده ای از بیتها می باشد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

گیرنده GPS رشته کد CA را ربای یک SV خاص با تعدادی از یک تولید کننده کد CA فراهم می کند. گیرنده های مدرن معمولاً یک مجموعه کامل از چیپهای کد CA را که از پیش در حافظه محاسبه شده اند را ذخیره می کند اما یک سخت افزار، شیفت رجیستر، ابزار الات مختلف می تواند استفاده گردد.

مولد کد CA یک مرحله ای از چیپ ۱۰۲۳ را برای هر فاز که در سر آن قرار گرفته تولید می کند. در عمل یک شیفت رجیستر، چیپهای کد در یک زمان به مقدار زیادی شیفت پیدا می کنند. به طوریکه ساعت شیفت رجیستر را کنترل می کند همانطور که در طرح جستجوی حافظه نیاز به چیپهای کدی جهت بازیابی از حافظه می باشد. همچنین مولد کد CA یک مرحله ای از چیپ ۱۰۲۳ را برای هر فاز که در سر آن قرار گرفته تولید می کند. در عمل یک شیفت رجیستر، چیپهای کد در یک زمان به مقدار زیادی شیفت پیدا می کنند، به طوریکه ساعت شیفت رجیستر را کنترل می کند همانطور که در طرح جستجوی حافظه نیاز به چیپهای کدی جهت بازیابی از حافظه می باشد. همچنین مولد کد CA همانند چیپ ۱۰۲۳، کد PRN را نیز در مدت زمان کمتر از میلی ثانیه تولید می کند. کدهای PRN برای ۳۲ ماهواره شناخته شده و تعیین می شوند.

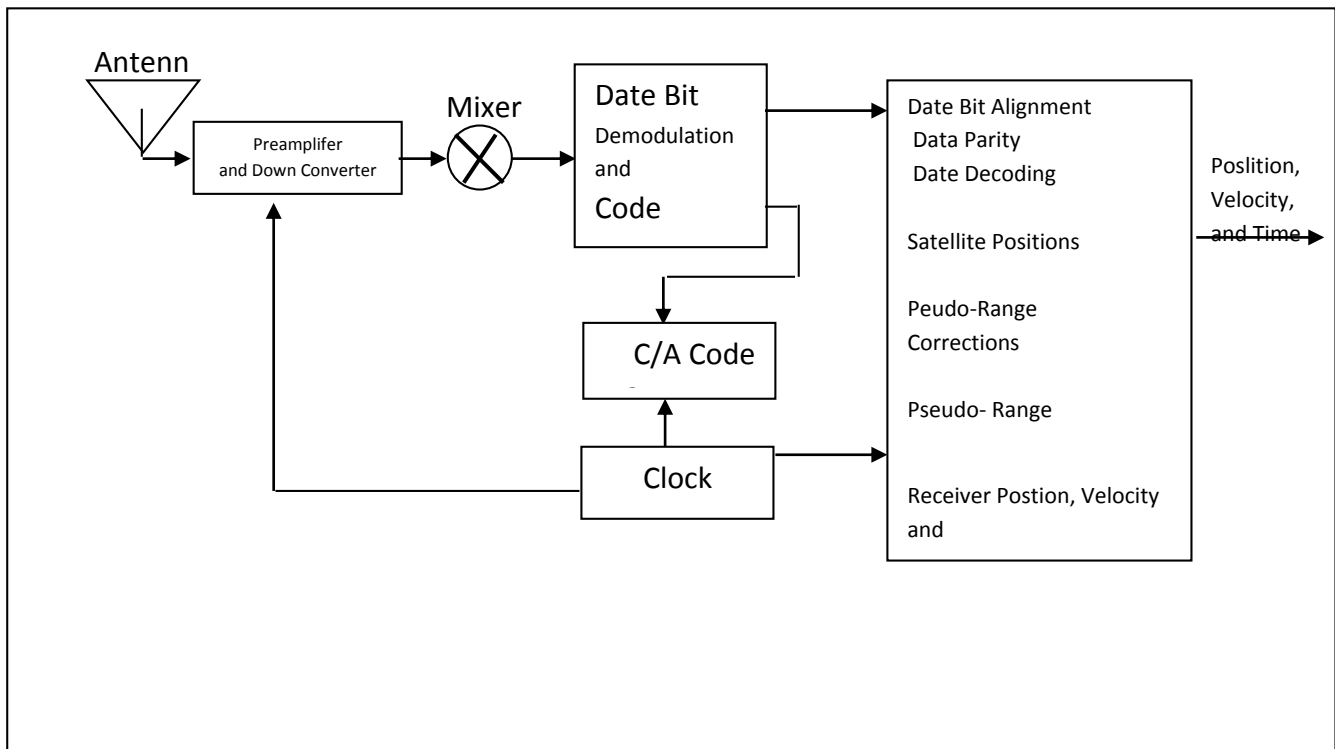
اسلایدهای گیرنده یک مدل از کد در یک زمان واحد که وابسته به کد SV است، می باشند. اگر گیرنده یک کد PRN متفاوتی را برای یک سیگنال SV بکار بگیرد دیگر هیچ ارتباطی وجود ندارد. وقتی گیرنده، کدی همانند SV را استفاده کند کدها منظم می شوند و تعدادی سیگنال توان کشف می شوند. مانند SV و کدهای گیرنده که به طور کامل منظور شده اند، سیگنال حامل طیف گسترده جمع شده و سیگنال کامل توان کشف می شود. یک گیرنده GPS سیگنالهای توان کشف شده در سیگنال وابسته را جهت تنظیم کد CA در گیرنده با کدی که در سیگنال SV هست استفاده می کند. معمولاً یک ورپن جدید رای میه کردن یعنی اینکه دامنه ارتاط ردیابی شود، مقایسه می شود. یک حلقه بسته فاز می تواند یک نیمه چرخه مثبت را یا منفی ایجاد کند برای مدوله کردن پیامهای ناوبری (هدایتی) با فرکانس ۵۰ هرتز از سیگنال حامل GPS استفاده می شود. همچنین حلقه می تواند جهت اندازه گیری و ردیابی فرکانس حامل (شیفت دوپلر) و با نگهداری ردی از تغییرات برای اسلیلاتور کنترل شده از نظر شمارش استفاده گردد و فاز فرکانس حامل می تواند ردیابی و اندازه گیری شود. بلوک دیاگرام ساده GPS در شکل ۲-۳ نشان داده شده است سیگنال پس از دریافت توسط آنتن وارد یک پیش تقویت کننده می شود و سپس به کد CA ضرب شده و

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

وارد قسمت مدولاسیون می شود. داده ها پس از مدوله شدن، همراه با مقادیر اندازه گیری شده زمان و کد CA وارد قسمت اصلی شده و در انجا پردازش اصلی اعم از رمز گشایی و هم تراز کردن بیت های داده ها، محاسبات زمانی و مکانی و غیره انجام گرفته و نهایتاً اطلاعات مکان، زمان و سرعت جهت نمایش دادن وارد صفحه نشان دهنده می شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازمه

گیرنده کد PRN شروع به موقعیت یابی می کند در زمانی از ارتباط کامل که این زمان زمان ورود SWPRN (TOA) در گیرنده است. این TOA یک رنج اندازه گیری برای SV, OFFSET به وسیله میزانی از زمان است که ساعت گیرنده از زمان GPS, OFFSET است. جدا از زمان GPS این TOA شبه برد (PESUDO-RANGE) نامیده می شود [۱۵].

2-9 هدایت با شبه برد

موقعیت گیرنده جایی است که شبه بردها بخشی از سه SV باشند. زمان استفاده شده برای تصحیح OFFSET در ساعت گیرنده، اجازه استفاده از یک ساعت ارزان را می دهد. موقعیت SV در xyz طریق چهار شبه برد SV و ارتباط با ساعت و داده های جدولی پردازش می شود.

موقعیت گیرنده از طریق موقعیتهای SV همچنین شبه بردهای اندازه گیری شده (وابسته OFSET های SV تاخیرات یونسفری و تاثیرات نسبی) و تخمین موقعیت یک گیرنده، پردازش می شود.

سه ماهواره برای تعیین ابعاد موقعیت با یک ساعت گیرنده سالم می توانست مورد استفاده قرار گیرد در عمل این موضوع به ندرت ممکن است و سه SV برای پردازش یک دو بعدی، ثابت افقی (در طول و عرض جغرافیایی) با گرفتن یک طول که فرضی مورد استفاده قرار می گیرد. این موضوع اغلب در دریا و یا در ابزارهای فراز سنج (ارتفاع سنج هواپیما) ممکن می باشد. پنج یا تعداد بیشتری ماهواره می تواند به خوبی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

موقعیت، زمان و بخشهای اضافی را شناسایی نماید. تعدادی SV می تواند موقعیتهای ثابت مرکزی زیادی را شناسایی و هم همچنین می تواند جهت کشف سگنالهای خارج از ترانسهای مشخص تحت شرایطی حتمی و محقق امکانات لازم را فراهم کند [۱۵]

۲-۱۰ زمان، سرعت و موقعیت گیرنده

موقعیت در XYZ در داخل گیرنده به ط.ل و عرض جغرافیایی تبدیل می شود. طول و عرض جغرافیایی معمولاً در داده GEODETIC روی GPS که اصلی است فراهم می شود (WGS-84).

گیرنده ها اغلب می توانند برای تبدیل به دیگر داده های مورد نیاز کاربران در محل خاصی قرار گیرند، OFFSET های موقعیت از هزاران متر می تواند نتایج ناصحیحی داشته باشد.

سرعت از طریق زمان SV، زمان GPS، UTC، تعیین و پردازش می شود. زمان SV اصلی برای هر ماهواره است. هر SV متشکل از ۴ ساعت اتمی (دو تا سزیمو دو تا روییدیم) می باشد. ساعت های SV به وسیله ایستگاههای کنترلی اطراف زمین نمایش داده می شود.

بیت های داده وابسته به ساعت، OFFSET هر SV زمان GPS را باز تاب می کند. زمان SV در هر گیرنده سیگنالهای GPS قرار می گیرد. زیر فرمهای بیت داده ها هر ۶ ثانیه اتفاق می افتد. داده ها با فرکانس ۵۰ هرتز با کد CA انتقالی تنظیم می شوند. تقریبی برای SV دوازده میلی ثانیه متضاد را رفع می کند و اندازه گیری کد CA زمان را در کسری از میلی ثانیه نمایش می دهد.

حلال SV های چند گانه (یک یا موقعیت شناخته شده برای یک گیرنده زمانی) زمان SV لازم را دارا هستند. زمان GPS یک گروه "ساعت کاغذی" از ساعت فرمان اصلی و ساعت های SV است. زمان GPS در هفته ها و ثانیه ها از ساعت ۰۰:۰۰:۲۴ پنجم جولای ۱۹۸۰ اندازه گیری می شود و در مدت یک میکرو ثانیه از UTC هدایت می شود. زمان GPS هیچ تغییری ناگهانی در ثانیه ها ندارد و جلوتر از UTC را جهت ارسال بخشی از بیت های داده هدایتی (ناوبری) پردازش می کند. تنظیم می شود.

در انتقال بین ۲۳:۵۹:۵۹ UTC در ۳۱ دسامبر ۱۹۹۸ و ۰۰:۰۰:۰۰ UTC در یکم جولای سال ۱۹۹۹، UTC به مدت یک ثانیه دچار تاخیر شده بود. زمان GPS اکنون به اندازه ۱۳ ثانیه جلوتر از UTC باشد.

۲-۱۱ ردیابی تفاضلی

ردیابی تفاضلی از سیگنالهای GPS در یک دور پیمایش زمین حاصل شده است. یک خطی از سمت طولی زمین، درازای لازم برای موقعیت یابی دقیق و کامل را ندارد. موقعیت ها می توانند بالای ۳۰ کیلومتر از یک

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

نقطه مرجع بدون نقاط میانی اندازه گیری شوند. استفاده از GPS نیازمند گیرنده های مجهز به ردیاب فاز حامل خاصی می باشد .

سیگنالهای تفاضلی L₁ و L₂ SURVEY در تفاضلی مورد استفاده قرار می گیرند. چرخه های تفاضلی L₁ دارای یک طول موجی به اندازه 19 سانتیمتر است. اگر این سیگنالهای حامل، ردیابی و اندازه گیری شوند، می توانند رنج اندازه گیریهای با دقت نسبی در حد میلیمتر را تحت شرایط خاصی فراهم کنند .

سیگنالهای حامل هیچ وقت ردیابی از اطلاعات انتقالی را فراهم نمی کنند. سیگنالهای حامل، در حالی که با زمان tagged کدهای باینری مدوله می شوند و هرگز زمان tag را حمل نمی کنند به طوریکه تشخیص یک چرخه از دی گری امکان پذیر باشد.

اندازه گیری های اندازه گیری شده در ردیابی فاز تفاضلی، تفاضل در چرخه های فاز و کسرهایی از چرخه های overtime می باشد. در هر صورت دو گیرنده، سیگنالهای حامل را در همین زمان ردیابی می کنند. تفاوتهای تاخیر یونسفری در دو گیرنده برای بیمه کردن چرخهای فاز حامل که به طور مناسب و دقیق توجیه می شوند لازم است. این معمولاً لازم است به طوریکه ان گیرنده از یکدیگر ه فاصله ۳۰ کیلومتر قرار می گیرند.

فاز حامل توسط هر دو گیرنده ردیابی می شود و تغییرات در فاز ردیابی شده در مدت زمان overtime در هر کدام از گیرنده ها ثابت می شود. همه فاز حامل ردیابی شده متفاوت و نیازمند، هم یک مرجع و هم گیرنده ای که از فاصله دور فازهای حامل تفاضلی را در هر زمان ردیابی می کنند، دارد و با کمک L₁ و L₂ اجبران و اختلاف ناشی از تاخیرات یونسفری که کمتر از طول موج حامل است ممکن می شود.

اندازه گیری های یونسفری L₁ و L₂ و اندازه گیری با پرپودها ی متوسط، موقعیتهای نسبی از بخشهای ثابت شده، می تواند در فواصلی در حد صدها کیلومتر نیز تعیین شده و مورد استفاده قرار می گیرد .

تغییرات اختلاف فاز در دو گیرنده با استفاده از ماهواره در سه بعد بین ایستگاه مرجع و گیرنده در فاصله دور، کاهش می یابد، اندازه گیری های متفاوت با رنج دقت بالا با دقت با دقتی در حد سانتی متر امکان پذیر می باشد. مساعل و مشکلاتی نیز به خاطر سختی و دشواری ردیابی سیگنالهای حامل در نویز یادر حالی که گیرنده در حرکت است، ایجاد می شود.

دو گیرنده و یک ماهواره overtime اختلافی را نتیجه می دهند. دو گیرنده دور بردو (overtime)sv ناهماهنگی های دوبلی را فراهم می کنند. فرایند استاتیکی سریع در survey فاز حامل

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

می تواند موقعیت یابی نسبی ۵-۱ سانتی متر در فاصله ۳۰km را از مرجع با زمان اندازه گیری در مدت ۱۵ دقیقه ای برای خطوط اصلی کوتاه (۱۰km) و یک ساعت برای خطوط اصلی بلند (۳۰km) را فراهم کند.

تکنولوژی rtk می تواند اندازه گیری های سانتی متری برای ردیابی در خطوط اصلی کوتاه (۱۰km) با ۵ یا تعدادی بیشتر ماهواره و اتصالات رادیویی با زمان real-time بین گیرنده های واقع در فاصله دور و گیرنده های مرجع، را فراهم سازد [۱۵].

۲-۱۲ منابع خطا در GPS

۱- خطای ناشی از یونز مرکب از تاثیر نویز کد PRN (در حدود ۱ متر) و یونز درون گیرنده (۱ متر)

۲- خطای ناشی از بایاس حاصل از SA و فاکتورهای دیگر

۳- خطای GPS مرکب یونز، بایاس (تغذیه)، اشتباهات سهوی می باشد

۲-۱۲-۱ خطای ناشی از SA

این خطا یعنی SA در واقع کاهش در میزان دقت بین المللی سیگنالهای SPS با یک زمان بایاس متفاوت است. خطای SA توسط وزارت دفاع آمریکا به منظور محدود کردن دقت کاربران غیر دولتی و غیر نظامی، کنترل می شود. این دقت نهفته در کد CA به اندازه ۳۰ متر کاهش یافته است و به ۱۰۰ متر هم رسیده است. بایاس SA هر سیگنال ماهواره متفاوت است و بنابراین نتایج موقعیت یابی تابعی از ترکیب بایاس SA در هر SV به کار رفته در هدایت است زیرا SA یک بایاس متفاوت با دوره های فرکانسی پایین در بیشتر از چند ساعت می باشد. موقعیت یابها یا شبه بردها نمی توانند این پریودهای بالا را در زمانی کمتر از چند ساعت به طور موثر میانگین گیری کنند [۱۵-۵]

۲-۱۲-۲ منابع دیگر به عنوان منابع خطا در SA

۱- خطاهای ساعت SV که توسط بخشهای کنترل تصحیح نشده اند، می تواند در یک متر هم خطاهایی را ایجاد کند. همچنان که قبلاً اشاره شد ساعتی که در داخل ماهواره به کار می رود دارای دقتی در حد ۱ نانو

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

ثانیه می باشند این دقت مستلزم داشتن ساعتهای اتمی می باشد اما داشتن چنین دقتی در GPS عملاً غیر ممکن خواهد بود چون استفاده از ساعتهای اتمی در داخل گیرنده ها مقرون به صرفه نمی باشد.

۲- اشتباهات داده های جدولی در حد ۱ متر، که این خطا به خاطر عدم دقت در دادن گزارش از محل قرار دادن ماهواره ها می باشد که به آن خطای EPHEMERIS نیز گفته می شود.

۳- تاخیرات تروپوسفری در ۱۰ متر، تروپوسفری بخش پایین تر از جو یا اتمسفر (سطحی از زمین با ارتفاع ۸ تا ۱۳ کیلومتر) که تغییراتی را در دما و فشار و رطوبت که مربوط به تغییرات آب و هوایی است، ایجاد می کند مدلهای کاملی از تاخیرات تروپوسفری نیازمند تخمین و اندازه گیری این پارامتر هاست .

۴- تاخیرات یونسفری در حد ۱۰ متر، یونسفر لایه ای است از جو به ارتفاع ۵۰ تا ۵۰۰ کیلومتر که متشکل از هوای یونیزه شده می باشد. هنگامی که سیگنالهای ماهواره از لایه های جو می گذرند از سرعت آنها کاسته می شود و تاخیر زمانی ایجاد می شود و گیرنده GPS میانگین تاخیرات زمانی را محاسبه می کند اما میانگین این تاخیرات دقیق نمی باشد .

۵- سیگنالهای چند مسیره در ۰/۵ متر، سیگنالهای چند مسیره ناشی از باز تاب سیگنالهایی از سطح نزدیک گیرنده است که می تواند تداخل با سیگنال خطا را که مسیر راستی از ماهواره را طی می کند، سبب می شود. سیگنال چند مسیره از نظر پیدا کردن و جابجا کردن بسیار سخت و مشکل است. این خطا وقتی سیگنالهای GPS از سطح اشیایی همچون ساختمان های بلند و سطح های صخره ای بزرگ منعکس می شوند، اتفاق می افتد که این افزایش زمان پیموده شده توسط سیگنال موج ایجاد خطایی می شود.

۶- بخش کنترل خطاها به خاطر خطای افراد و کامپیوتر می تواند سبب ایجاد خطاهایی از یک تا ۱۰۰ متر شود.

۷- اشتباهات کاربر که شامل انتخاب داده GEODETIC غلط که می تواند سبب ایجاد خطاهایی از ۱ تا ۱۰۰ متر شود.

۸- خطاهای گیرنده که ناشی از نقصهای سخت افزاری یا نرم افزاری است، می تواند باعث ایجاد خطاهایی بزرگ در هر اندازه ای شود.

۹- ترکیب خطاهای ناشی از نویز و بایاس، ایجاد کننده خطاهایی در رنجهای عادی که در حدود ۵۰ متر برای هر ماهواره به کار رفته در موقعیت یابی می باشد [۱۵-۵]

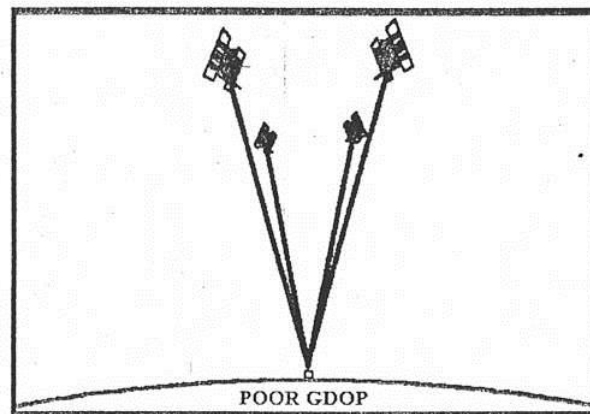
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲-۱۳ میزان دقت هندسی GDOP و میدان دید

خطاهای رنجی GPS در اثر تغییرات برداری بین گیرنده و SV افزایش می یابند. در آن حجم شکل به وسیله بردارهای واحد از گیرنده تا SVهای بکار رفته در یک موقعیت ثابت که به طور مناسب معکوس شده اند، با GDOP ترسیم شده اند.

سیستم GDOP ضعیف نمایش دهنده بزرگ از یک واحد حجم برداری کوچک، وقتی که زاویه های گیرنده تا محل قرار گیری SVها ی بکار رفته، مشاه هستند، نتیجه می دهد. یعنی زاویه های قرار گیری کوچکند.

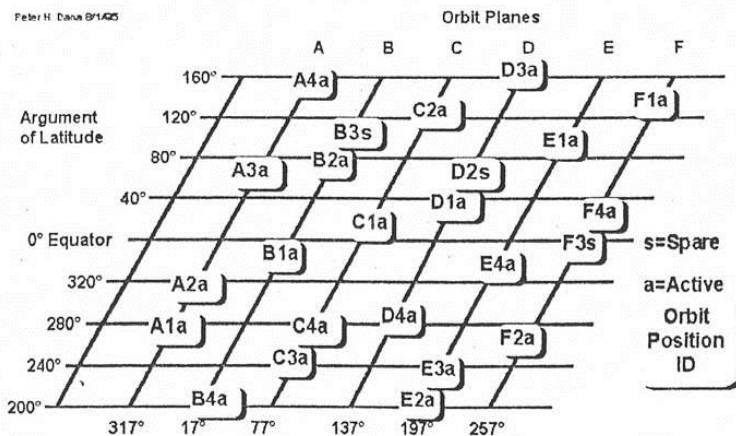
در شکل ۲-۴ الف طرز قرار گیری ماهواره ها با GDOP ضعیف نشان داده شده است.

شکل ۲-۴- الف نشان دهنده GDOP ضعیف

سیستم GDOP خوب نمایش دهنده کوچک از یک واحد حجم برداری بزرگ که وقتی زاویه های گیرنده تا محل قرار گیری SVها متفاوت هستند، نتیجه می دهد. در این سیستم متهاوره ها از زاویه بزرگتری نسبت به هم قرار می گیرند. در شکل ۲-۴ ب طرز قرار گیری ماهواره ها با GDOP خوب نشان داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازم

دوره های GDOP عبارتند از:

۱- PDOP میزان دقت موقیت یابی (3-D) در برخی مواقع DOP کروی

۲- HDOP میزان دقت افقی (عرض و طول جغرافیایی)

۳- VDOP میزان دقت عمودی (ارتفاع)

۴- TDOP میزان دقت زمانی (زمان)

هر یک از دوره های GDOP به طور جداگانه قابل پردازش هستند. آنها از طریق کواریانسها شکل یافته اند و همچنین وابسته به یکدیگر نیستند. یک TDOP بالا به عنوان مثال خطاهای ساعت گیرنده که نتیجه آن افزایش خطاهای موقعیت یابی است، سبب خواهد شد منظور این است که اگر میزان دقت TDOP زمانی کم باشد چنین خطاهایی خواهیم داشت [۱۵].

۲-۱۴ تکنیکهای GPS دیفرانسیلی

ایده بزرگ تمام موقعیت یابهای دیفرانسیلی برای تصحیح خطاهای بایاس در یک وضعیت با خطاهای ایاس اندازه گیری شده در یک موقعیت شناخته شده است. یک گیرنده موج یا ایستگاه اصلیریا، برای هر سیگنال ماهواره پردازش می کند. برای اینکه شبه رد به طور جداگانه می بایست قبل از تشکیل یک حلال نوبری، اصلاح شود، اعمال DGPS نیازمند نرم افزاری در گیرنده مرجع است که می تواند همه SV های موجود در تصویر و شکل کمیتهای اصلاح کننده (شبه برد) جداگانه به کار رفته برای هر SV را ردیابی کند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

این اصلاحات برای گیرنده ای که در فاصله دور قرار دارد و یا گیرنده سیار بایستی اجرا شود به طوریکه بایستی توانایی به کاگیری این کمیت‌های اصلاحی برای PSEUDO-RANG استفاده شده در ناوبری را داشته باشد. با کاربرد یک موقعیت صحیح از گیرنده مرجع به گیرنده ای که در فاصله دور است موثر در رنج‌های مفید محدود شده است زیرا همه گیرنده ها برای همه SV در حلال‌های ناوبرشان استفاده خواهد شد و دوره های GDOP یک جور برای تاثیر پذیری همسان به وسیله خطاهای بایاس خواهند داشت [۱۵].

۲-۱۵ کد دیفرانسیلی GPS

کمیت‌های اصلاحی دیفرانسیلی ممکن است در زمان واقعی با تکنولوژی های فرایندی سریع به کار برده شود. کمیت‌های اصلاحی می تواند به وسیله ارتباط رادیویی انتقال یابد. کمیت‌های اصلاح کننده DGPS را برای توزیع به وسیله ابزارهای الکترونیکی ثبت می کنند. برای از بین بردن SA و دیگر خطاهای بایاس کمیت‌های اصلاح کننده دیفرانسیلی بایستی در ایستگاه مرجع پردازش شده و در گیرنده دور در یک نسبت UPDATE که کمتر از زمان وابسته به SA است، به کار برده شوند. نسبت‌های UPDATE، DGPS، پیشنهاد شده معمولاً کمتر از ۱۲ ثانیه هستند.

سیستم فوق خطاهای COMMON-MODE را پاک می کند، این خطا اغلب وقتی که گیرنده ها خاموشند متداول هستند. دقت‌های موقعیت یابی دیفرانسیلی از ۱۰-۱ متر با DGPS محکم شده روی سیگنال‌های SPS کد SA ممکن شده اند [۱۵].

۲-۱۶ GPS تفاضلی دیفرانسیلی

همه ردیاب‌های تفاضلی دیفرانسیلی، نیازمند گیرنده ها با برد بالا که در فاصله دور قرار دارد و گیرنده مرجع با قابلیت ردیابی تفاضلی GPS در همان زمان هستند. برای تخمین صحیح مقدار طول موج های حامل در گیرنده های مرجع و دور، آنها بایستی به اندازه کافی بسته شوند برای بیمه کردن اختلاف ناشی از تاخیرات یونسفری که کمتر از طول موج حامل هستند. این معمولاً به این معناست که اغلب اندازه گیری‌های GPS فاز حامل بایستی در یک ایستگاه مرجع و دور در حدود ۳۰ کیلومتر از همدیگر باشد.

نرم افزار مخصوص برای فرایند اندازه گیری های دیفرانسیلی فاز حامل مورد نیاز است. تکنیک‌های جدیدتر مانند فرایند RTK برای موقعیت یابی تقریباً سانتی متری با یکدیگر دور در حال حرکت، امکان لازم را دارند [۱۵].

۲-۱۷ انتقال زمان

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

وقتی اطلاعات زمان از طریق یک سایت به دیگری انتقال می یابد، تکنیکهای دیفرانسیلی می تواند در زمان انتقالی در حدود ۱۰ نانوثانیه در خطوط اصلی بلندتر از ۲۰۰۰ کیلومتر نتیجه می دهد.

۲-۱۸ هزینه های پروژه و تکنیکهای GPS

هزینه های گیرنده سیار وابسته به توانایی های آن است. گیرنده های SPS کوچک معمولی می توانند زیر ۲۰۰ دلار خریداری شوند و تعدادی هم می توانند کمیتهای اصلاح کننده دیفرانسیلی تقاضا کنند، گیرنده هایی که می توانند فایلها را برای فرایند سریع ذخیره کنند با فایلهای ایستگاه اصلی و هزینه ای در حدود (۵۰۰۰-۲۰۰۰) دلار دارند. گیرنده هایی که می توانند همانند گیرنده های مرجع DGPS فعالیت کنند (عمل پردازش و فراهم سازی صحیح داده ها) و گیرنده های ردیابی کننده فاز حامل (که اغلب دو تا از آنها مورد نیاز است) می توانند هزینه ای بیش از هزارن دلار (۶۰۰۰-۵۰۰۰ دلار) داشته باشند. گیرنده های PPS نظامی ممکن است هزینه ای زیاد یا مشکلاتی جهت بدست آوردن و تهیه کردن داشته باشند. هزینه های دیگر شامل هزینه گیرنده های چند گانه است وقتی که مورد نیاز باشند. نرم افزارهای فرایند های سریع و هزینه پرسنل آموزش دیده مخصوص مشکلات پروژه می تواند با توجه به دقتهای مورد نیاز که در هزینه تجهیزات تعیین کننده خواهد بود، تقسیم شوند که عبارتند از:

- هزینه کم (در پروژه های SPS با گیرنده واحد با دقتی در حدود ۱۰۰ متر)
- هزینه متوسط (موقعیت یابی با کد SPS دیفرانسیلی ۱۰-۱ متر دقت)
- هزینه بالا (پروژه های PPS با گیرنده واحد دقت ۲۰ متر)
- هزینه بسیار بالا (SURVEY یا ردیابی فاز حامل دیفرانسیلی با دقتی از ۱ میلی متر تا ۱ سانتی متر)

۲-۱۹ طرز قرار گیری ماهواره ها

۲۴ ماهواره در ۶ مدار به دور زمین می چرخند که در هر ۴ ماهواره وجود دارد. هر یک از این ۶ مدار با فواصل مساوی (۶۰ درجه نسبت به هم) و با انحرافی در حدود ۵۵ درجه نسبت به خط استوا قرار دارند. در شکل ۲-۵ نشان داده شده است. این طرز قرار گرفتن ماهواره ها موجب شده که از هر نقطه روی زمین ۵ الی ۸ ماهواره قابلیت رویت داشته باشد [۱۶].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شکل ۲-۵ نمایش ماهواره های فعال A و جانشین S و طرز قرار گیری آنها نسبت به هم و خط استوا (EQUATOR)

۲-۲۰ مختصری در مورد چگونگی عملکرد GPS

ماهواره های سیستم موقعیت یا جهانی GPS، سیگنالهایی را برای تجهیزات مستقر در زمین ارسال می کنند اما نمی تواند سیگنالی را ارسال نمایند. گیرنده های GPS به یک تصویر دون مانع از آسمان نیاز دارد بنابراین آنها فقط در هوای آزاد استفاده می شود و آنها اغلب در داخل فضاهای جنگلی یا نزدیک ساختمانهای بلند به خوبی به کار گرفته نمی شود. عملکردهای GPS بستگی به ارجاع زمان خیلی دقیق که به وسیله ساعت های اتوماتیک در رصد خانه U.S. NAVAL می شوند، دارند. هر ماهواره GPS دارای ساعت های اتوماتیک در صفحه خود هستند.

هر ماهواره GPS اطلاعاتی که موقعیت خود را علامت می دهد و زمان جاری را ارسال می کند. همه ماهواره های GPS عملکرد های خود را همزمان می کنند بنابراین این سیگنالها تکرار شده و سپس ارسال می شوند و در همان لحظه سیگنالها حرکت می کنند و با سرعت نور به گیرنده های GPS می رسند، البته با اختلاف زمانی اندک زیرا برخی از ماهواره ها دورتر از بعضی دیگر هستند. فاصله ماهواره های GPS به وسیله تخمینی از مقدار زمان می تواند مشخص شود. این تاخیر برای سیگنالهای خود ماهواره اتخاذ می شود تا به گیرنده برسند. وقتی گیرنده فاصله دست کم ۴ ماهواره GPS را تخمین می زند، می تواند موقعیت آن را در سه بعد محاسبه کند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

این جا دست کم ۲۴ ماهواره فعال در همه زمانها است. ماهواره ها به وسیله نیروی هوایی آمریکا (U.S.A) اداره می شوند و با تناوب ۱۲ ساعته گردش می کنند. مکانهای زمینایستفاده می شوند تا برای هر مدار ماهواره، مسیر به طور دقیق مشخص شود.

یک گیرنده GPS موقعیت ماهواره ها را می داند زیرا که اطلاعات شامل، سیگنالهای انتقالی ماهواره ها هستند که بدین وسیله می توان فاصله ماهواره ها را تخمین زد. گیرنده همچنین می داند که در جایی در سطح یک کره خیالی به مرکز ماهواره واقع شده است و سپس اندازه کره های مختلف برای هر ماهواره ای را معین می کند. گیرنده ها به این ترتیب عمل مکانیابی را انجام می دهند [۱۵].

۲-۲۱ شبه ماهواره ها

شبه ماهواره PSEUDO-SATELLITE که اصطلاحاً PSEUDOLITE نامیده می شوند، فرستنده های زمینی اند که سیگنالهایی با قالب اطلاعاتی GPS تولید و ارسال می کنند و یا صرفاً تکرار کننده سیگنالهای ماهواره های GPS می باشند. شبه ماهواره ها جهت افزایش دقت موقعیت یابی و همچنین افزایش دقت موقعیت یابی و همچنین افزایش دقت موقعیت یابی و همچنین افزایش دقت موقعیت یابی [۷].

۲-۲۱-۱ موارد کاربرد شبه ماهواره ها

موارد استفاده شبه ماهواره را می توان در چند مورد زیر خلاصه نمود:

۲-۲۱-۱-۱ تعیین موقعیت به طور مستقیم

این مورد کاملاً شبیه ه تعیین موقعیت توسط GPS می باشد. با این تفاوت که در اینجا به جای ماهواره های فضایی از فرستنده های زمینی استفاده می شود. در این حالت همانند ماهواره ها از CODE MODE یا CARRIER استفاده می شود.

۲-۲۱-۱-۲ انتقال اطلاعات دیجیتال

به خاطر اینکه معمولاً گیرنده دارای امکانات کافی از لحاظ سخت افزار ۰ مانند تجهیزات دمودله کردن) می باشد. بنابراین می توان تنها با تغییرات نرم افزاری اطلاعات مورد نیاز را انتقال داد.

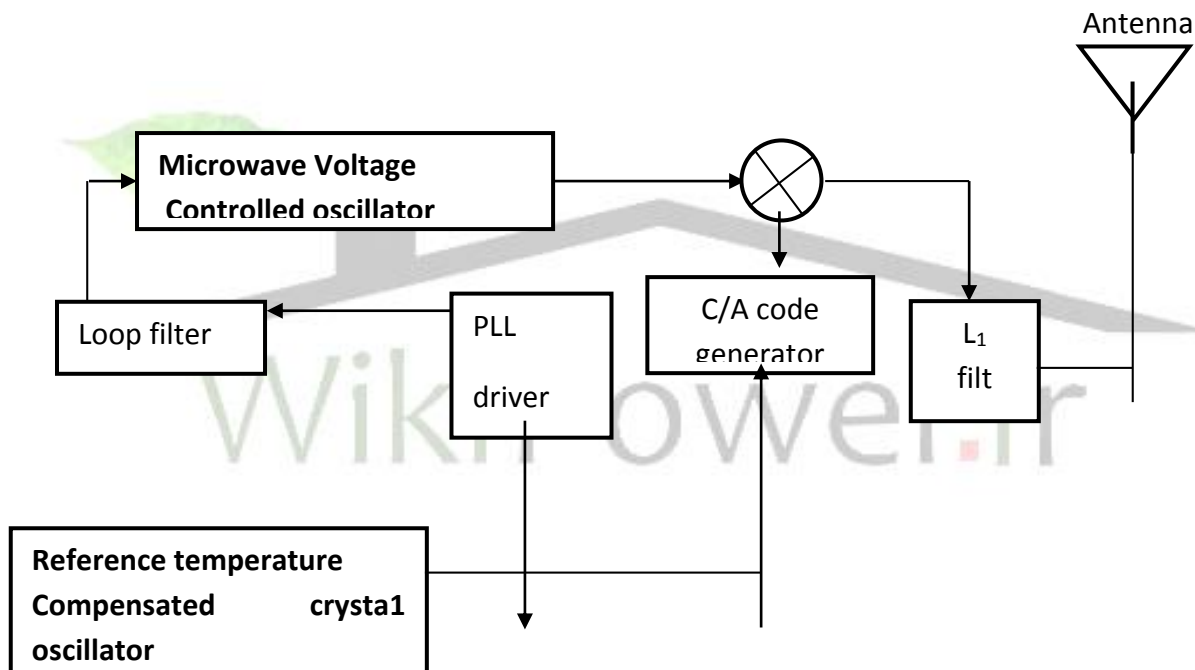
۲-۲۱-۱-۳ رفع ابهام فاز حامل

آنالیز در رفع ابهام در مواردی که اشکالاتی در تعیین موقعیت تفاضلی CARRIRE- PHASE رخ می دهد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۲-۲۱-۱-۴ ساختار و عملکرد

همانگونه که در شکل ۲-۶ مشاهده می شود، سیستم از دو اسیلاتور تشکیل شده است. یکی از اسیلاتورها (TCXO) وظیفه تولید فرکانس مبنا را دارا می باشد که ای فرکانس بسیار دقیق و پایدار است.

شکل ۲-۶ بلوک دیاگرام فرستنده Pseudolite

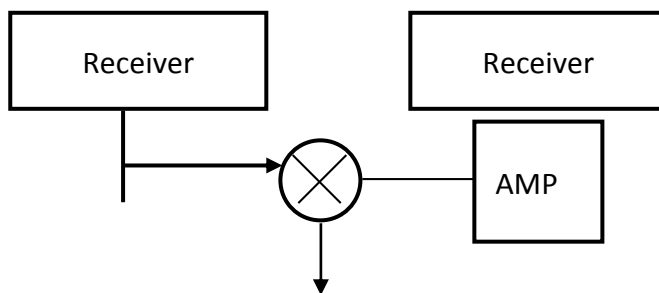
اسیلاتور دیگر OSE MICROWAVE VOLTAGE CONTROLLED

می باشد که فرکانس بسیار بالای 1 را تولید می کند که فاز توسط PLL بر روی خروجی TCXO قفل می گردد. وظیفه این اسیلاتور تولید CARRIER می باشد. همچنین از TCXO برای رگوله کردن A/C GENERATOR استفاده می گردد. سپس کد تولید شده همراه با حامل مخلوط می گردد و برای حذف اثرات فرکانسهای رادیویی از یک فیلتر با فرکانس میانی گذرانده شده و به آنتن می رود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

یک نمونه PSEUDOLITE که توان تقریباً ۱۰DBM یا ۱/۰ میلی وات تولید می کند. برای بسیاری از کاربردها از این مقدار کافی می باشد برای توانهای بیشتر می توان یک تقویت کننده خارجی قرار داد . برای اینکه یک گیرنده استاندارد GPS بتواند از شبه ماهواره ها استفاده نماید ، باید زمان بندی سیگنالهای PSEUDOLITE دقیقاً مانند سیگنالهای ماهواره باشد. در عمل این بدین مفهوم می باشد که PSEUDOLITE باید شامل یک CLOK پایدار و چند راه برای سنکرون نمودن CLOK شبه ماهواره ها و CLOK ماهواره ها انجام می گیرد. این offset آنی توسط SA آلوده می گردد. اگر کلاک PSEUDOLITE پایدار باشد ، و این خطاها توسط میانگین گرفتن حذف می گردد و در غیر اینصورت PSEUDOLITE های اندازه گیری شده که بسیار گران می باشد بنابراین اگر دقت بیشتر از حالت SA بخواهیم باید هزینه بسیار گرانی بپردازیم. اما می تواند به نحوی دیگری عمل نمود در این نوع که CODE-PHASE رنج تفاضلی نامیده می شود. بدین صورت عمل می گردد که PSEUDOLITE اطلاعات ماهواره را گرفته و با توجه به اینکه موقعیت خود را می داند تصحیحات لازم را به جای پیام ناوبری ارسال نماید. در این مورد فقط باید نرم افزار گیرنده استفاده کنند، تغییر نماید.

شبه ماهواره می توان به عنوان فرستنده سیگنالهای GPS عمل نماید. یک راه ساده این است که PSEUDOLITE سیگنال GPS را دریافت کرده و فقط فرکانس میانی آن را تغییر دهد و سپس فرکانس جدید آن را بفرستد. در اینجا دیگر احتیاجی به تجهیزات دمدولاتور نمی باشد ولی در عوض احتیاج به یک طیف فرکانسی جدید می باشد که پیچیدگی گیرنده را بیشتر می نماید. بلوک دیاگرام مربوط به این حالت در شکل ۲-۷ آمده است. اصطلاحاً به این فرستنده گیرنده TRANSCEIVER می گویند.

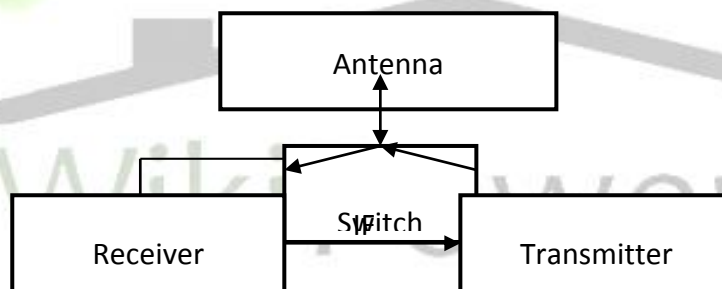

شکل ۲-۷ بلوک دیاگرام Pseudolite در حالی که فقط سیگنالهای GPS را تکرار می کند.

۲-۲۱-۲ گیرنده فرستنده های همزمان

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فرستنده های PSEUDOLITE شامل یک CLOK حتمی همزمان شده می باشند ممکن است به عنوان منبع اضافی یکتا درست مانند GPS مورد استفاده قرار می گیرد. با استفاده از یک گیرنده GPS برای حل مساله CLOK-OFFSET می توان شبه ماهواره را در هنگامی ماهواره های کافی در میدان قرار بگیرند همزمان نمود. ای روش به USER این مکان را می دهد که با استفاده از فرستنده های سیگنال ذکر شده بدون وابستگی به ماهواره GPS با ایستگاه مرجع دیگر، موقعیت خود را تعیین نماید. ولی استفاده از CLOK خیلی پایدار و تجهیزات مروط، روش فوق را بسیار گران می کند. بعلاوه یک آنتن مرجع باید برای موقعیت یابی تفاضلی استفاده شود. شکل ۲-۸ این نوع پیاده سازی را نشان می دهد.

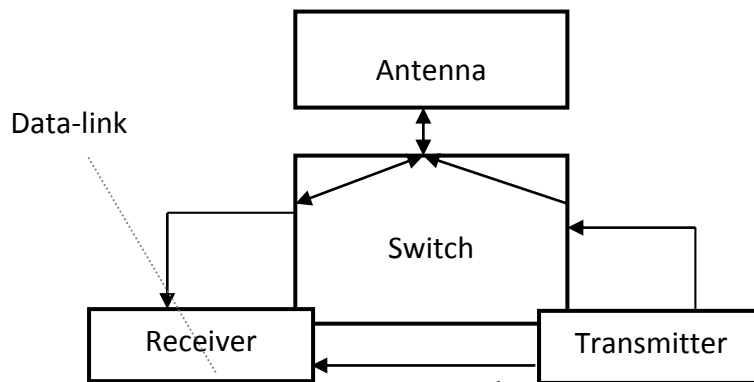

شکل ۲-۸ گیرنده فرستنده های همزمان

۲-۲۱-۳ گیرنده فرستنده های غیر همزمان (خود تفاضلی)

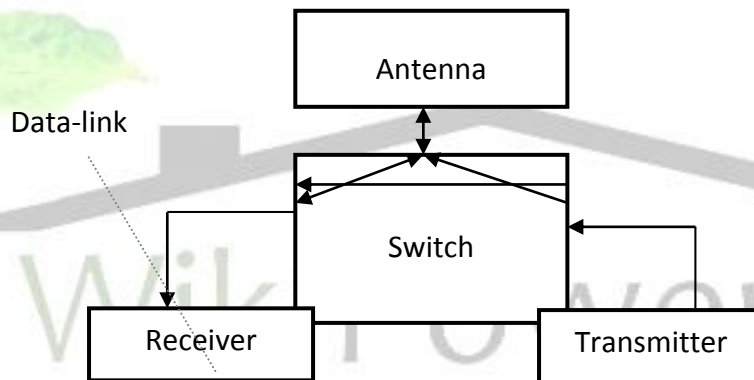
گیرنده فرستنده ها ممکن است توجه کمی به همزمانی سیگنال فرستاده شده با سیگنال دریافتی بنماید، اما در عوض اختلاف را اندازه گرفته و آن را برای USER بر روی DATA-LINK ارسال نماید مانند یک سیستم استاندارد DGPS همراه با یک آنتن مرجع، این روش یک سیستم مکانیابی با چند آنتن مرجع را فراهم می آورد. شکل ۲-۹ پیاده سازی با یک آنتن را از گیرنده دو ورودی استفاده می کند را نشان می دهد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۹-۲ گیرنده دو ورودی

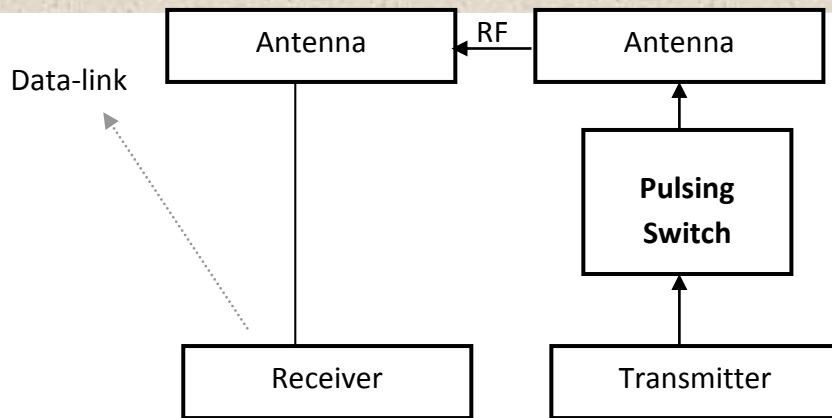
سیگنال RF فرستاده شده دو قسمت می باشد. یکی از آنها به خط دوم گیرنده متصل می گردد و دیگری به آنتن فرستنده متصل می باشد. گیرنده با دو ورودی این اجازه را می دهد که سیگنالهای فرستاده شده از منبع دیگر و سیگنالهای فرستنده با هم وارد شوند. در شکل ۱۰-۲ پیاده سازی با گیرنده تک ورودی نشان داده شده است.

شکل ۱۰-۲ گیرنده تک ورودی

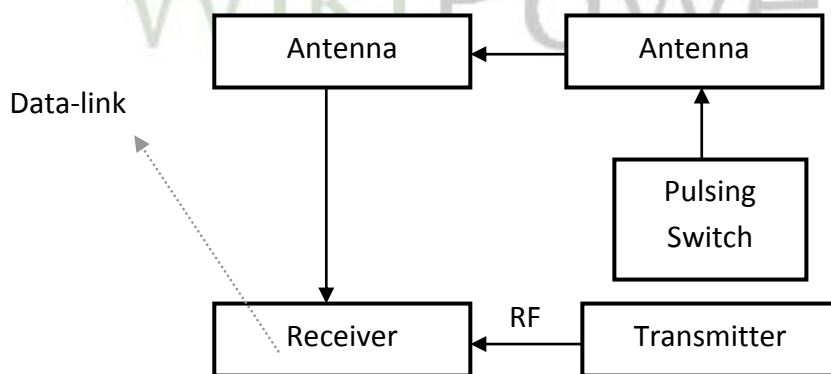
سوئیچ استفاده شده در سیستم بالا از پیچیدگی بیشتری نسبت به شکل ۹-۲ برخوردار می باشد. در شکل ۱۱-۲ یک طرح با دو آنتن نشان داده شده است که گیرنده ها را از یک آنتن دریافت می کند. مزیت این روش در آن است که گیرنده ها فقط به یک بخش ابتدائی LAN احتیاج دارند و دارای خطی با بایاس های یکسان برای هر دو سیگنال RF دریافتی می باشند. اما این موضوع که باید آنتنها در امتداد یکدیگر باشند را به ما متحمل می کند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۱۱-۲ طرح دو آنتی

شکل ۱۲-۲ یک طرح دیگر با دو آنتن و گیرنده با دو ورودی را نشان می دهد. در اینجا نیز سیگنال RF فرستاده شده دو تکه می باشد. یکی از آنها مستقیماً به گیرنده متصل می گردد و دیگری به آنتن فرستنده متصل می شود. مزیت این روش نسبت به روش قبلی این است که دیگر احتیاج نیست که آنتنها در دید یکدیگر قرار بگیرند.

شکل ۱۲-۲ طرح با دو آنتن و گیرنده دو ورودی

۴-۲۱-۲ مشکلات و محدودیتهای PSEUDOLITE

در مورد GPS سطح سیگنال 130 dB تقریباً ثابت است به خاطر اینکه نسبت تغییر فاصله به گیرنده فاصله آن تا ماهواره تقریباً ثابت می باشد اما در مورد PSEUDOLITE این امر صادق نیست به خاطر اینکه این فاصله ممکن است از ۱ متر تا ۱۰ کیلومتر تغییر کند. با توجه به اینکه توان به نسبت عکس مجذور فاصله

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

تغییر می نماید. (مثلاً فاصله ۱:۱۰۰ نسبت توان ۱:۱۰۰۰۰۰۰۰ برابر با ۶۰dB را ایجاد نماید) بنابراین گیرنده نیاز به یک رنج دینامیکی برای انتخاب نسبت توان دارد. در GPS های مرسوم این رنج توسط خاصیت CROSS-CORRELATION سیگنال دریافتی تعیین می گردد. یک فرمت سیگنال PSEUDOLITE باید طوری باشد که هر یک از CROSS-CORRELATION بین دو سیگنال کد C/A، DB، ۱۲/۶- می باشد.

بنابراین یک PSEUDOLITE براحتی می تواند یک رونوشت از سیگنال GPS که قابل استفاده برای یک نسبت فاصله ۱:۱۲ می باشد را ارسال نماید.

در عمل این نسبت می تواند کوچکتر گردد بنابراین اگر گیرنده در محدوده ای نزدیکتر از این فاصله قرار بگیرد توسط PSEUDOLITE پارازیت می گیرد و نمی تواند ماهواره GPS را مشخص کند و دور تر از آن هم نمی تواند PSEUDOLITE را ردیابی کند در نتیجه هم از حد پایین و هم از حد بالا محدودیت وجود دارد.

اگر PSEUDOLITE در جایی قرار بگیرد که شیء پرنده از ۱۰۰ متر به آن نزدیک نشود (مثلاً در فرودگاه) برای مثال ما، رنج دینامیکی مورد نیاز از ۶۰dB به ۴۰dB کاهش می یابد. براساس هندسه مسیر گذرگاه PSEUDOLITE برای ناحیه ای از سیگنال طراحی می شود که یک رنج به نسبت کمتر از ۱:۳ را بپوشاند، بنابراین توان فرستنده PSEUDOLITE باید سیگنالی را تهیه کند که با در نظر گرفتن امکان یافتن بهترین موقعیت برای گرفتن PSEUDOLITE فراهم شود.

آقای دکتر PARKINSON (استاد دانشگاه STANFORD) بهترین موقعیت برای قرار گرفتن PSEUDOLITE را تعیین کرده است، این موقعیت در فاصله ۳۰ مایلی در جنوب مسیر حرکت می باشد. این مساله به خاطر زاویه ۵۵ درجه مسیر حرکت ماهواره ها GPS است. راه دیگر برای حل مساله قرار دادن یک PSEUDOLITE تولید کننده C/A که در بالای یک تپه مشرف بر محل مورد نظر می باشد. این مساله محدود شدن ارتفاع پرواز می باشد.

باید توجه نمود برای حل مساله هدف ما این است که کدی طراحی کنیم که بهترین CROSS-CORRELATION را نسبت به کد C/A داشته باشد. برای این منظور چندین طرح را می توان در نظر گرفت بهترین و ساده ترین را این است که هیچ کدی نداشته باشیم در اینجا فقط موج حامل را داریم CROSS-CORRELATION این موج با کد C/A برابر ۳۰DB می باشد. از این موضوع می توانیم برای تعیین فاصله و فرستادن اطلاعات دیجیتال استفاده نماییم. برای این طرح باید تولید کننده کد مربوطه به یکی از کانالهای گیرنده، غیر فعال گردد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

کمیته RTCM-104 یک طرح فرستنده PSEUDOLITE پالس مدو لاتور پیشنهاد داده که نتیج بسیار عالی از خود نشان داده است. در اینجا چون سیگنال ما پیوسته نیست از آنالیز CROSS-CORRELATION می توانیم استفاده کنیم. گیرنده برای کپی زدن با تجهیزات تولید پالس طراحی گردد که بتواند مسیر سیگنالهای بعضی PSEUDOLITE را تا زمانی که SNR آنها 30 dB کمتر از سیگنالهای GPS ماهواره می باشد را ببندد.

یک را معلوم برای حل مساله استفاده از یک فرستنده کد با نرخ بیت بیشتر از کد C/A می باشد. یعنی می توان از PSEUDOLITE های P-CODE استفاده کنیم.

CROSS-CORRELATION مربوط به کد C/A در حدود 30 dB بهتر از کد C/A می باشد. در این صورت رنج دینامیک بدون هیچ اندازه گیری فاصله 50 dB می باشد. اما گیرنده های P-CODE گرانتر از C/A CODE می باشد ثانیاً گیرنده P-CODE به یک RF با پهنای باند بیشتری احتیاج دارد و همچنین دیجیتالی CORRELATION آن باید سریعتر باشد.

از دیگر مشکلات این است که آنتنهای شبه ماهواره و استفاده کننده ها باید یکدیگر را بیوشاند. همچنین شبه ماهواره که برای مکان یابی از CODE MODE یا CARRIER MODE استفاده می کند باید شامل یک CLOK پایدار باشد. ترجیحاً دقت اتمی که البته برای رفع این مشکل توضیح داده شده که با استفاده از تکنیک TIME-TRANSFER استاندارد می توان مطمئن شد که شبه ماهواره با GPS سنکرون می باشد. ولی در این صورت نیاز به یک خط ارتباطی جداگانه می باشد.

طراحان سیستم ترجیح می دهند که شبه ماهواره هایی استفاده کنند که دارای خط ارتباطی با سرعت بیشتری باشند، GPS های استاندارد دارای سرعت 50 dB می باشد اما سرعت اطلاعات 250 DPS برای سیگنال C/A CODE پیشنهاد گردیده است.

۲-۲۱-۵ تاثیر PSEUDOLITE در افزایش پایداری و دقت سیستم GPS

از جمله مشکلاتی که در استفاده از سیستم GPS وجود دارد این است که در بعضی مکانها، تعداد کافی از ماهواره ها همواره در دید نمی باشند یعنی اینکه در بعضی مواقع تعداد ماهواره های در معرض دید کمتر از ۴ ماهواره می باشد، اصطلاحاً سیستم GPS در این مورد دارای پایداری و قابلیت اطمینان لازم نمی باشد. برای رفع نقیصه فوق می توان از شبه ماهواره ها به تعدا لازم استفاده نمود، نکته ای که در اینجا قابل توجه می باشد، تعیین بهترین موقعیت برای نسب شبه ماهواره ها می باشد. باید توجه به هندسه مکان مورد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

نظر و موقعیت استفاده کننده انجام گیرد. به طور کلی می توان گفت شه ماهواره ها در این مورد باعث افزایش پایداری و قابلیت اطمینان سیستم می گردد.

استفاده از شبه ماهواره ها در کنار سیستم GPS از دیدگاه دیگر نیز قابل توجه می باشد، و آن در زمانی می باشد که هدف افزایش دقت سیستم می باشد. مورد اخیر را می توان از دو بعد مورد بررسی قرار داد.

کاربران سیستم GPS با عملی به نام DOP متغیر می باشد که ارتباط خطای مکانی در جهت خاص PSEUDOLITE (فاصله کاربر تا ماهواره) بیان می نماید. عدد DOP با توجه به وضعیت قرار گرفتن ماهواره هایی که محاسبات منظور می گردند و وضعیت کاربر به می آید و هر اندازه که این عدد ک.چک می باشد، به تناسب ان تاثیر خطای PSEUDOLITE بر خطا در جهت خاص (افقی و عمودی) کمتر می باشد. به عنوان مثال اگر بخواهیم دقت اندازه گیری در جهت افقی مکتز از ۱۵ متر باشد با دانستن اینکه خطای PSEUDOLITE در حد ۵ متر است بنابراین HDOP سیستم (DOP افقی) باید کوچکتر از ۳ باشد. در مواردی که وضعیت ماهواره در دید طوری نباشد که اجازه بدهند DOP سیستم از مقدار معینی کمتر باشد و می توان از شه ماهواره ها کمک گرفت و با نصب آنها در موقعیت مناسب این نقیصه را بر طرف نمود. نکته مهمی که در اینجا قابل توجه می باشد این است که به هنگام استفاده در پرواز ها به علت اینکه زاویه دید می تواند مقدار منفی نیز داشته باشد (شبه ماهواره در زیر شیء پرنده قرار گیرد) بر خلاف وضعیتی که فقط از ماهواره ها استفاده می شود، بنابراین DOP سیستم بهبود کامل قابل توجهی خواهد داشت. استفاده از شه ماهواره ها به نحوی دیگر می تواند باعث افزایش دقت مکانیابی گردد. در اینجا از شبه ماهواره ها فقط به عنوان تکرار کننده

سیگنال GPS استفاده می گردد.

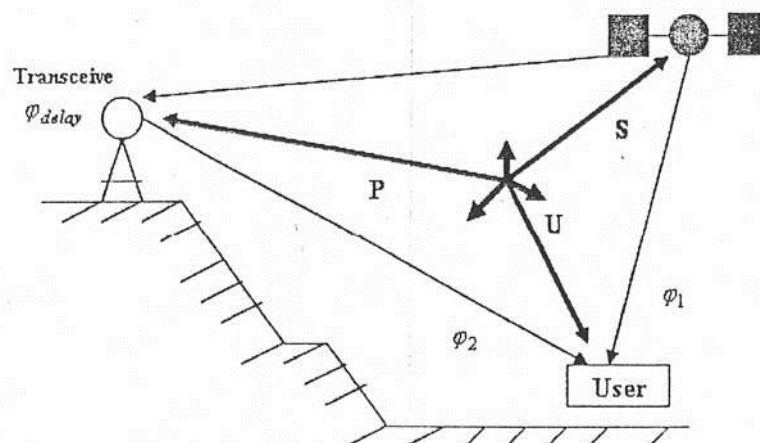
برای درک بهتر نسبت به کار TRANSCEIVER در این حالت می توان به شکل ۲-۶-۸ مراجعه نمود بردارهای U, P, S به ترتیب موقعیت ماهواره USER؛ PSEUDOLITE؛ GPS نسبت به مبدا دلخواهی می باشند. حال اگر فاصله طی شده از ماهواره تا استفاده کننده ϕ_1 و همین زمان در حالتی که سیگنال توسط PSEUDOLITE فرستاده شده را ϕ_2 فرض کنیم رابطه زیر را می توان در نظر گرفت:

$$\Delta\phi = \phi_2 - \phi_1 = [S - P] + [U - P] - [S - U] + \phi_{\text{DELAY}}$$

قسمت ϕ_{DELAY} به خاطر CLOK.OFFSET بین فرستنده و گیرنده CLOK بین فرستنده و گیرنده سیگنال TRANSCEIVER در نظر گرفته شده است. در TRANSCEIVER سنکرون این زمان ثابت بوده و در

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر سایت و به همراه فونت های لازمه

زمان INITIAL کردن سیستم دور ریخته می شود. در TRANSCEIVER غیر همزمان این زمان اندازه گیری شده توسط DATA-LINK برای محاسبه USER فرستاده می شود. همانگونه که از رابطه بالا دیده می شود و به خاطر ماهیت تفاضلی رابطه خطاهای موجود در PSEUDOLITE (ϕ_1 و ϕ_2) اهمیتی ندارد، بلکه مقدار تاخیر بین آنها دارای اهمیت می باشد که باید در کاربر کحاسبه گردد. اشکال این روش این است که باید تجهیزات خاصی در کاربرد طراحی گردد که بتواند تاخیر بین دو مسیر را اندازه گیری کند که خود پیچیدگی های سیستم را افزایش می دهد [۷].

شکل ۲-۱۳ نمایش طرز قرارگیری ماهواره GPS, Pseudolite, User نسبت به هم

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فصل سوم

بررسی اجزای سیستمهای قدرت

۳-۱- مقدمه

پیشرفت صنعتی در نتیجه بالا رفتن استاندارد زندگی بشر، با توسعه منابع انرژی و استفاده از آنها امکان پذیر می گردد. افزایش مصرف انرژی، منابع انرژی نیز از لحاظ تنوع و میزان تولید افزایش یافته است. از میان انواع انرژی های مورد استفاده، انرژی الکتریکی ه لحاظ اینکه باعث آلودگی محیط زیست نمی شود. در زمان نیاز قابل تولید است، به آسانی به صورتهای دیگر انرژی قابل تبدیل بوده و همچنین قابل انتقال و کنترل می باشد بیش از انواع دیگر انرژیها مورد توجه بشر قرار گرفته است. امروزه سیستمهای انرژی الکتریکی نقش اساسی را تبدیل و انتقال انرژی در زندگی انسان بازی می کنند. در دید کلی یک سیستم قدرت الکتریکی شامل سه قسمت اصلی است:

۱- نیروگاههای تولید قدرت

۲- خطوط انتقال

۳- سیستمهای تولید انرژی

به این ترتیب قدرتهای تولید شده در نیروگاهها از طریق خطوط انتقال به محلهای مصرف می رسند.

۳-۱-۱- رشد سیستمهای قدرت الکتریکی

قبل از قرن ۱۹ میلادی وسایل مانند شمع و بعضی از انواع چربی ها تنها منابع تامین روشتابی و در اواسط قرن ۱۹ چراغهای گازی عموماً عملی ترین وسالم ترین وسائل روشتابی بشمار می رفتند. گرچه تا آن زمان

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

تحقیقات ازرنده ای توسط بعضی از دانشمندان در باره الکتریسیته و اصول آن انجام شده بود، اما تحولات اساسی از یک طرف توسط فاراده و هانری در زمینه تولید الکتریسیته و از طرف دیگر توسط بعضی از دانشمندان و بخصوص ادیسون در زمینه استفاده از الکتریسیته در ملتهب نمودن بعضی مواد و بالاخره تکامل لامپهای ملتهب و ساخت آنها بوجود آمد.

اولین سیستمهای قدرت تحت عنوان شرکت های روشنایی در حدود سال ۱۸۸۰ میلادی به وجود آمدند و معروفترین آنها شرکت روشنایی پرل استریت در نیویورک بود که توسط ادیسون تاسیس شده بود. قدرت الکتریکی این سیستم توسط ژنراتور DC تامین می شد و توسط کابلهای زیر زمینی توزیع می گردید. بارهای این سیستم نیز فقط لامپهای ملتهب بودند. بعد از شرکتهای روشنایی محلی به سرعت در اروپا و آمریکا رشد کردند. در اواخر قرن ۱۹ موتور القایی جریان متناوب AC اختراع شد و مصرف انرژی الکتریکی تنوع بیشتری یافت.

در سال ۱۸۹۰ اولین خط انتقال AC بطور ۲۱ کیلومتر مورد بهره برداری قرار گرفت. اولین خطوط انتقال تک فاز بودند و انرژی الکتریکی فقط توسط لامپهای روشنایی مصرف می شد. موتورهای اولیه نیز تک فاز بودند. انتقال قدرت توسط جریان متناوب بخصوص جریان متناوب سه فاز، به تدریج جایگزین سیستمهای DC شد.

دلیل عمده جایگزینی سیستمهای AC ترانسفورماتورها بودند که انتقال انرژی الکتریکی در ولتاژ ژنراتور یا بار را امکان پذیر می کردند، ضمن اینکه قابلیت انتقال قدرت بیشتری را نیز داشتند.

در سیستمهای انتقال DC قدرت تولید شده توسط ژنراتورهای AC از طریق ترانسفورماتور و یکسو کننده الکترونیکی به خط انتقال DC داده می شود. یک اینورتر الکترونیکی، جریان مستقیم را در انتهای خط به جریان متناوب تبدیل می کند تا بتوان ولتاژ آن را با یک ترانسفورماتور جهت مصزف کننده ها کاهش داد و مطالعات اقتصادی اغلب نشان داده است که برای خطوط کوتاهتر از حدود ۵۶۰ کیلومتر استفاده از خطوط انتقال هوایی DC مقرون به صرفه نیست.

بعد از اینکه طرح توربینهای بخار توسط پارسون ارائه شد قدرت های تولید شده با این توربینها محبوبیت را برای طراحان سیستمها بهمراه آورد. فرکانس ولتاژهای تولید شده توسط توربینهای بخار و آب اولیه اغلب ۲۵ هرتز بود. با معرفی توربینهای بخار با سرعت زیاد لزوم افزایش فرکانس و استاندارد کردن فرکانس یک سیستم مطرح شد. با استاندارد کردن فرکانس، امکان اتصال سیستمها به یکدیگر نیز بوجود می آمد. امروزه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

عموماً کانسهای ۵۰ و ۶۰ هزارتدر سیستمهای به هم پیوسته باعث رشد و بزرگ شدن زیار سیستمهای قدرت گردید. همزمان با بزرگ شدن سیستمهای قدرت و رشد مصرف، عناصر سیستمهای قدرت نظیر ژنراتورها و ترانسفورماتورها تکامل بیشتری یافتند و قدرتهای نامی آنها و همچنین ولتاژ خطوط انتقال به تدریج افزایش یافت به طوری که در کشور ایلات متحده آمریکا ولتاژ خطوط انتقال از سال ۱۸۹۰ که معادل ۳/۳KV بوده است، به میزان ۷۶۵KV در سال ۱۹۶۹ رسید. ظرفیت کل نصب شده در سال ۱۹۸۲ در کشور مذکور نزدیک به ۶۰۰۰ MW بوده است که متوسط ۲/۵KW را برای هر نفر نشان می دهد. تا سال ۱۹۱۷ سیستمهای قدرت به صورت واحدهای مستقل به صورت واحد های مستقل استفاده می شدند.

تقاضای مصارف زیاد انرژی الکتریکی و نیاز به قابلیت اطمینان زیاد موضوع بهم پیوستن سیستم های مجاور را پیش آورد. بهم پیوستن سیستمها از لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه است، زیرا ماشینهای کمتری به عنوان رزرو برای شرایط بهره برداری ساعات پیک مورد نیاز می باشند، البته بهم پیوستن سیستمها در شرایط وقوع اتصال کوتاه و خطاهای دیگر موجب ایجاد اختلال در کل سیستم بهم پیوسته خواهد بود و لذا باید رله ها و کلید های مناسبی در محل اتصال سیستمها نصب نمود.

به طور کلی طراحی برای بهره برداری از یک سیستم قدرت، بهبود بخشیدن به شرایط کار سیستم و توسعه سیستم برای آینده نیاز به مطالعه بار، محاسبات خطاها، طرح و مسائل حفاظتی و مطالعات پایداری سیستم دارد. همچنین استفاده از کامپیوتر در انجام محاسبات فوق الذکر از اهمیت خاصی برخوردار است.

۳-۱-۲ تاریخچه صنعت برق در ایران

در سال ۱۲۸۳ هجری شمسی با نصب یک ژنراتور ۴۰ KW توسط حاج امین الضرب در خیابان چراغ برق تهران، استفاده از انرژی الکتریکی بصورت یک سیستم در ایران آغاز شد. تا سال ۱۳۳۸ تنها چند نیروگاه دیگر به ظرفیت ۶MW و ۸MW و ۲mw و ۱MW مورد بهره برداری قرار گرفتند. در سال ۱۳۳۸ نیروگاه طرشت با چهار واحد طوربین بخار و تولد جمعاً ۵۰ MW بعنوان اساسی ترین منبع تولید قدرت در ایران به شمار می رفت.

با تشکیل وزارت آب برق در سال ۱۳۴۳ که بعداً به وزارت نیرو تغییر نام داد. وظایف شرکتهای برق پراکنده به این وزارتخانه محول شد. در پایان سال ۱۳۶۰ ظرفیت نصب شده در کل کشور به بیش از ۱۱۸۰۰ MW رسید که نشان دهنده حدود ۳۰۵W برای هر نفر بود. در این سال نیروگاههای آبی تقریباً ۲۷/۵ درصد تولید نیروگاههای کشور را تشکیل می دادند [۲].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲-۲ تولید انرژی الکتریکی

نیروگاههای حرارتی که با توربین بخار کار می کنند در حال حاضر بیشتر قدرت الکتریکی مورد نیاز را تولید می نمایند. نیروگاههای آبی کمتر از ۲۵ درصد کل قدرت نصب شده را در دنیا تشکیل می دهند و میزان این دصد بتدریج رو به کاهش از توربینهای گازی نیز به عنوان تولید کننده های فرعی معمولاً در شرایط پیک بار مورد بهره برداری قرار می گیرند.

در نیروگاههای حرارتی با ایجاد بخار و هدایت آن بر روی توربین، قدرت تولید می شود. برای ایجاد بخار از سوختهای تلفیقی و مختلفی می توان استفاده نمود. زغال سنگ بیش از سوختهای دیگر مورد استفاده قرار می گیرد. سوختهای نفتی (نفت، گازوئیل، مازوت) و گاز طبیعی نیز در کشورهایی که قیمت این سوختها ارزان تمام می شد. اهمیت زیاد دارند، لیکن به خاطر منابع محدود نفت در جهان بهتر است در مصرف این سوختها صرفه جویی شود. با وجود اینکه نیروگاههای هسته ای امیدواری زیادی را برای تولید قدرت در سالهای آینده جهان ایجاد کرده اند، لیکن تاثیر این نیروگاهها در آلودگی محیط زیست مسائل عمده ای از جمله مخالفتهای عمومی مردم را بر علیه بهره برداری از آنها پدید آورده است.

با انرژی خورشیدی بدون مصرف سوخت می توان به صورت یک واحد حرارت مستقیم بخار آب ایجاد کرد. کوشش زیادی برای بالا بردن بهره و کاهش قیمت مولد های خورشیدی به عمل آمده است. پیشرفت نسبتاً زیادی بعمل آمده است، لیکن هنوز راه های بسیار زیادی برای پیمودن در این زمینه باقی مانده است.

زغال سنگ، پر کاربرد ترین سوخت در نیروگاههای بخار است. با وجود اینکه، نیروگاههای هسته ای که با سوخت اورانیوم کار می کنند با سیر مداوم صعودی در تغذیه بار سهیم می شوند، مشکلاتی وجود دارد که ساخت آنها را کند و نامطمئن می سازند این مشکلات عبارتند از: دشواریهای افزایش سرمایه که باید برای تامین هزینه ساخت سریع‌تر حال رشد صورت بگیرد، توقعات فزاینده ایمنی که موجب طراحی دوباره می شوند، مخالفت عمومی با کا نیروگاهها و تاخیر در صدور پروانه.

بین یالهای ۱۹۷۰ و ۱۹۷۲، نیروگاههای زیادی به شکل نفت سوز در آمدند اما در مقابل افزایش مداوم بهای نفت و ضرورت کاهش وابستگی به نفت خارجی، در هر جا که ممکن بود زغال سنگ دوباره جانشین نفت شد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

منابع اورانیوم محدود است اما راکتورهای فزاینده که اکنون در ایالات متحده ممنوع اند مجموع انرژی قابل دریافت از اورانیوم را در سطح اروپا به میزان زیادی افزایش داده اند جوش هسته ای امید زیادی برای آینده است اما انتظار نمی رود انجام یک فرایند قابل کنترل جوش در مقیاسی اقتصادی بیش از گذشت زمانی نسبتاً طولانی پس از ۲۰۰۰ میسر باشد.

به هر حال آن سال اکنون یک تاریخ مورد انتظار برای ارائه اولین مدل آزمایشی یک راکتور جوش قابل کنترل است. همینکه این مساله صورت واقع به خود بگیرد، سیستمها قدرت الکتریکی نیز به رشد خود ادامه دهند و کاربردهای مستقیم سوخت را دست بگیرند. برای مثال احتمال خودروی الکتریکی به طور وسیعی به کار گرفته خواهد شد تا سوختههای فسیلی (شامل نفت خام و گاز بدست آمده از زغال سنگ) برای مصرف هواپیما و حمل و نقل کامیونی راههای دور، ذخیره شوند.

انرژی زمینی به شکل بخار زنده و فعال خارج شونده از زمین در ایالات متحده و کشورهای دیگر مصرف خاصی پیدا کرده است. انرژی خورشیدی که هم اکنون تنها برای گرمایش مستقیم آب مصارف مسکونی کاربرد دارد، سرانجام باید از طریق تحقیقات روی سلولهای فوتولتائیک که نور خورشید را مستقیماً به الکتریسیته تبدیل می کنند، عملی و قابل کاربرد شود. (هم اکنون این پدیده عملی شده و مزارع خورشیدی (SOLAR FARMS) در ایالات متحده به تولید انرژی الکتریکی خورشیدی مشغولند) پیشرفت زیادی در افزایش بازدهی و کاهش قیمت این سلولها بدست آمده اما هنوز راهی که باید طی شود و طولانی است. در چندین محل، ژنراتورهایی که محرک آنها آسیاب بادی است برای تهیه مقادیر کوچک قدرت کار می کنند. تلاشهایی برای کسب قدرت از جذر و مدهای متغییر و امواج دریا صورت می گیرد. الکل بدست آمده از دانه گیاهان شکل غیر مستقیمی از انرژی خورشیدی است که مخلوط آن با بنزین، سوخت قابل قبولی برای خودروها به وجود آورد. گاز بدست آمده از زباله و فاضلاب، شکل غیر مستقیم دیگری از انرژی خورشیدی است.

نهایتاً در تولید انرژی به هر وسیله، حفاظت محیط زیست اهمیت دارد. کاملاً واضح است که کشورهای صنعتی عامل آلودگی جوی اند. آلودگی حرارتی کمتر آشکار است. اما مساله تامین آب خنک کننده برای راکتورهای هسته ای اهمیت بسیار دارد و هزینه های ساخت را به میزان زیادی افزایش می دهد. از دیاد بیش از حد دمای آب رودخانه ها برای ماهیان زیان آور است و دریاچه های مصنوعی برای آب خنک کننده نیز زمینهای

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

تولیدی فراوانی را به زیر آب برده و تلف می کنند. در این جا به نظر می رسد که برجهای خنک کننده با وجود قیمت گرانشان، راه حلی برای خنک کردن در نیروگاه های هسته ای باشند [۲].

۲-۱- کنترل خودکار تولید

کنترل خروجی هر نیروگاه و هر واحد داخل نیروگاه، رویه ای معمول در بهره برداری از سیستم قدرت است. با نظارت دائمی بر خروجی نیروگاهها و توان گذرنده از پیوستگاهها می شود. تبادل توان با سیستمهای دیگر را کنترل کند. بیشتر سیستمهای کنترل، یا رقمی اندو یا ترکیبی از رقمی و قیاسی. در بحث کنترل، اصطلاح منطقه به معنای قسمتی از یک سیستم به هم پیوسته است که در آن یک یا چند شرکت، با کنترل تولید خود سعی دارند همه تغییر بار خویش را جذب و تبادل خالص توان از پیش برنامه ریزی شده با مناطق دیگر را در فواصل زمانیمشخص حفظ کنند. نظارت بر گذر توان در خطهای ارتباط بین مناطق، معین می کند که آیا یک منطقه ویژه، همه تغییر بار داخل مناطق مرزی خود را به طور رضایت بخش جذب می کند یا نه [۴].

وظیفه کامپیوتر عبارت است از:

- ۱- ملزم کردن منطقه به جذب تغییرات بار خویش
- ۲- تامین تبادل خالص توافق شده با مناطق مجاور
- ۳- تعیین تولید مطلوب هر کدام از نیروگاههای داخل منطقه برای تسهیم اقتصادی بار
- ۴- واداشتن منطقه به ایفای سهم خویش برای حفظ فرکانس مطلوب سیستم بهم پیوسته

۳-۳- انتقال انرژی الکتریکی

منابع تولید قدرت معمولاً به سیستمها یا شبکه های انتقال متصل می باشند تا بدین طریق قدرت تولید شده به نقاط یا مراکز بار منتقل می گردد. ولتاژ تولید شده ژنراتورها در حال حاضر از 30KV تجاوز می نماید.

اغلب نیروگاههای بزرگ دارای ولتاژ حدود $13/8\text{KV}$ تا 24KV هستند. در کشوری ایران نیز از ژنراتورهایی با حداکثر ولتاژ 21KV در بعضی نیروگاهها استفاده می شود. هنوز استاندارد مشخصی برای ولتاژ ژنراتور پذیرفته نشده است. ولتاژ ژنراتورها با ترانسفورماتورهای افزایشنده ه سطوح بالاتری جهت انتقال تبدیل می شود. دلیل عمده استفاده از ولتاژهای بالا برای انتقال، کم کردن جریان انتقال و در نتیجه کاهش تلفات

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

در سیستم و بهتر کردن بهره انتقال قدرت می باشد. ولتاژهای استاندارد فشار قوی (H.V) برای انتقال در کشور ایلات متحده آمریکا ۱۱۵KV و ۱۳۸KV و ۲۳۰KV بوده و ولتاژ فوق فشار قوی (E.H.V) ۳۴۵KV و ۵۰۰KV و ۷۶۵KV می باشند و تحقیقات نیز در جهت به کار بردن خطوط با ولتاژهای ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ کیلو وات در حال انجام است.

ولتاژهای استاندارد سیستم انتقال در ایران ۶۳KV و ۱۳۲KV و ۲۳۰KV و ۴۰۰KV می باشند. جایگزین سیستم توزیع یک منطقه، یک شهر، یا یک واحد صنعتی بزرگ و نظائر اینها می باشد و بعضی واحدهای صنعتی مستقیماً ولتاژهای بالا (از ۲۰KV تا ۶۳KV) را دریافت می نمایند. واحدهای صنعتی کوچکترین ولتاژهای پایین تری را قبول می کنند و مصارف خانگی و عمومی نیز از ولتاژهای پایین ۳۸۰/۲۲۰KV استفاده می نمایند [۲].

۳-۴ سیستمهای توزیع

صنعت برق رسانی در سال ۱۸۱۲ همزمان با شروع نخستین نیروگاه برق، نیروگاه برق پل استریت در شهر نیویورک بوجود آمد. صنعت برق رسانی با سرعت زیادی رشد کرد و نیروگاهها و شبکه های انتقال و توزیع در سراسر کشور گسترش یافت با توجه به پیش بینی انرژی لازم و سوخت موجود در قرن آینده، انتظار می رفت که پس از سال ۲۰۰۰ در آمریکا نصب شود. حدود ۱۲۰۰GW است. به طور کلی بنا به تعریف هر سیستم قدرت شامل سیستمهای تولید و انتقال و توزیع است. در گذشته سرمایه گذاری در سیستمهای توزیع و تولید تقریباً برابر بود و مجموعاً بیش از ۸۰٪ سرمایه گذاری را تشکیل می داد. اما در سالهای اخیر این نسبت کمی تغییر کرده است سرمایه گذاری عمده در بخش تولید است و به فاصله کمی از آن بخش توزیع قرار دارد هر چند هزینه های واحدهای منفرد و تولید نمایان است و از نظر مقدار قابل توجه است، با این حال داده ها اهمیت سرمایه گذاری در بخش توزیع را نشان می دهند. (این مطلب بسیار مهمی است ولی کم بدان توجه می شود) هزینه سرمایه گذاری یک واحد تولیدی (نیروگاه) بسیار زیاد است، اما به دلیل گستردگی سیستم توزیع، مجموع سرمایه گذاری در این بخش نیز زیاد است و حجم سرمایه گذاری در آن، دقت در برنامه ریزی طراحی، ساخت و بهره برداری را ایجاب می کند.

طرح ریزی سیستم اساساً اطمینان از آن است که بتوان افزایش تقاضای برق را با توسعه سیستم توزیعی پاسخ گفت که از نظر فنی مناسب و از نظر اقتصادی خردمندانه باشد گرچه در گذشته کوششهای

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فراوانی در بکار گیری نوعی روش اصولی در طرح ریزی سیستمهای تولید و انتقال صورت گرفته است، اما متأسفانه کاربرد آن را در طرح ریزی سیستمهای توزیع تا حدی نادیده گرفته اند. در آینده سیستم برق رسانی، پیش از گذشته به یک ابزار برای طرح ریزی سریع و اقتصادی نیاز دارد تا نتایج پیشنهادی مختلف و اثر آنها را بر بقیه سیستم ارزیابی کند و انرژی الکتریکی لازم و اطمینان بخش، اقتصادی و ایمن را برای مشترکان فراهم کند.

هدف طرح ریزی سیستم توزیع، کسب اطمینان از پاسخ گویی بهینه به افزایش تقاضای برق است. که به صورت اهنگ رشد فزاینده و چگالی بار زیاد نمود دارد. این کار از طریق ایجاد

سیستمهای توزیع دیگری بین هادیهای دومین (ثانویه) و پستهای اصلی به طوری که هم از نظر دیدگاه فنی مناسب و هم از نظر اقتصادی معقول باشد.

طرح ریزان سیستم توزیع مساله طراحی کل سیستم توزیع را به مسائل فرعی تقسیم می کنند. که با تکنیکها و روشهای موجود و معمولاً تخصصی بررسی می شوند. طرح در صورت عدم وجود تکنیکهای قابل قبول طرح ریزی ما مساله را مجدداً با هدف کمینه نمودن هزینه زیر انتقال پست، خوراندن های اصلی و فرعی و هزینه تلفات بیان می کنند. به هر حال این روند طراح معمولاً با حدود مجاز مقادیر ولتاژ، چشمک زنی ولتاژ و همچنین پیوستگی خدمت رسانی و اطمینان بخشی مواجه است. طرح در پیگیری این اهداف، نهایتاً نقش موثری در افزایش و یا تصحیح شبکه زیر انتقال مکان و اندازه سیستمها، حوزه های خدمت رسانی پست ها، مکان مدار شکنها و کلیدها، اندازه خوراندن های اصلی و فرعی، ترازهای ولتاژ و افت ولتاژ در سیستم، مکان خازنها و تنظیم گره های ولتاژ و با ترانسفور ماتورها و خوراندن دارد [۳].

۳-۴-۱ عوامل موثر در طرح ریزی سیستم

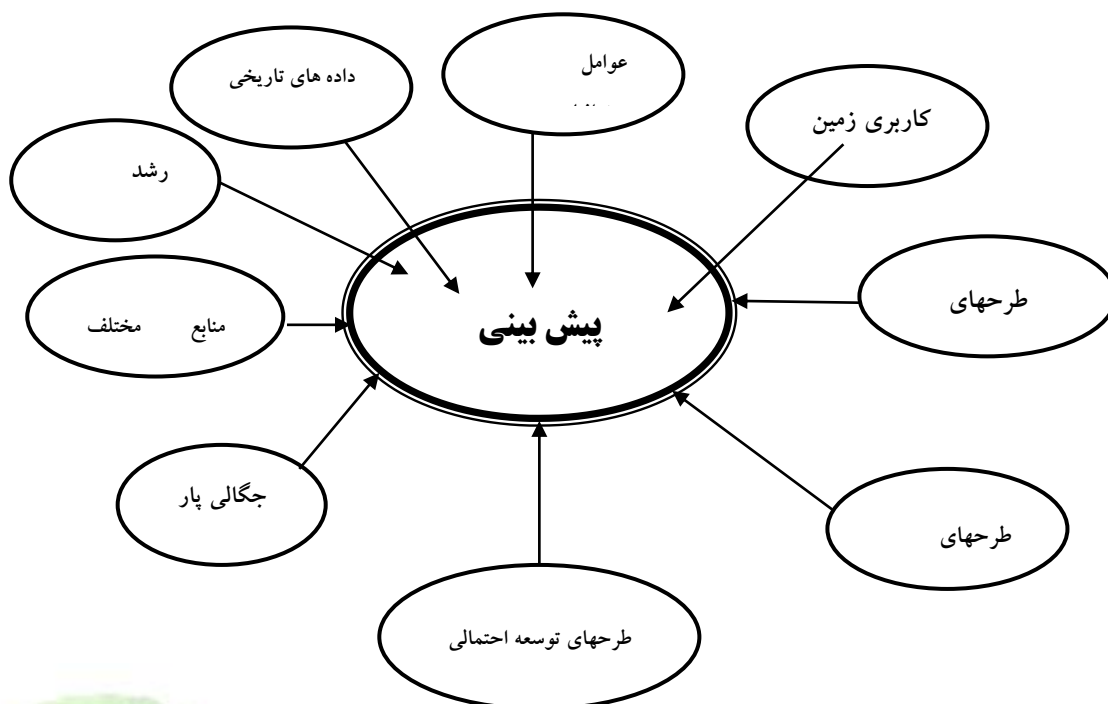
تعداد پیچیدگی ملاحظات موثر در برنامه ریزی سیستم، در نگاه اول گیج کننده می نماید. تقاضا برای میزان افزایش مداوم ظرفیت قدرت، ولتاژهای توزیع بالاتر خودکاری بیشتر، افزایش بفرنج کنترل، تنها سرلوحه چنین عواملی اند. قیودی که طراح را محدود می کنند نیز بیشتر می شوند. این محدودیتها شامل کمبود زمین موجود در حوزه های شهری، ملاحظات بوم شناسانه، محدودیت انتخاب سوخت، نامطلوب بودن افزایش نرخها و زمینه کمینه کردن سرمایه گذاری، هزینه های حمل و هزینه های تولید است. به طور خلاصه مساله طرح ریزی، کوششی برای کمینه کردن هزینه زیر انتقال، پستها، خوراندن های اصلی و خوراندن های فرعی، غیره و نیز و اتلافهاست. در واقع این مجموعه الزامات و قیود حل مساله طرح ریزی بهینه سیستم توزیع را

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

از حیطة توانایی ذهنی صرف انسان برده است. افزایش بار در حوزه تحت پوشش یک شرکت برق رسانی، مهمترین عوامل موثر در گسترش سیستم توزیع است. شکل ۳-۱ نشان دهنده عوامل موثر در پیش بینی بار است [۳].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

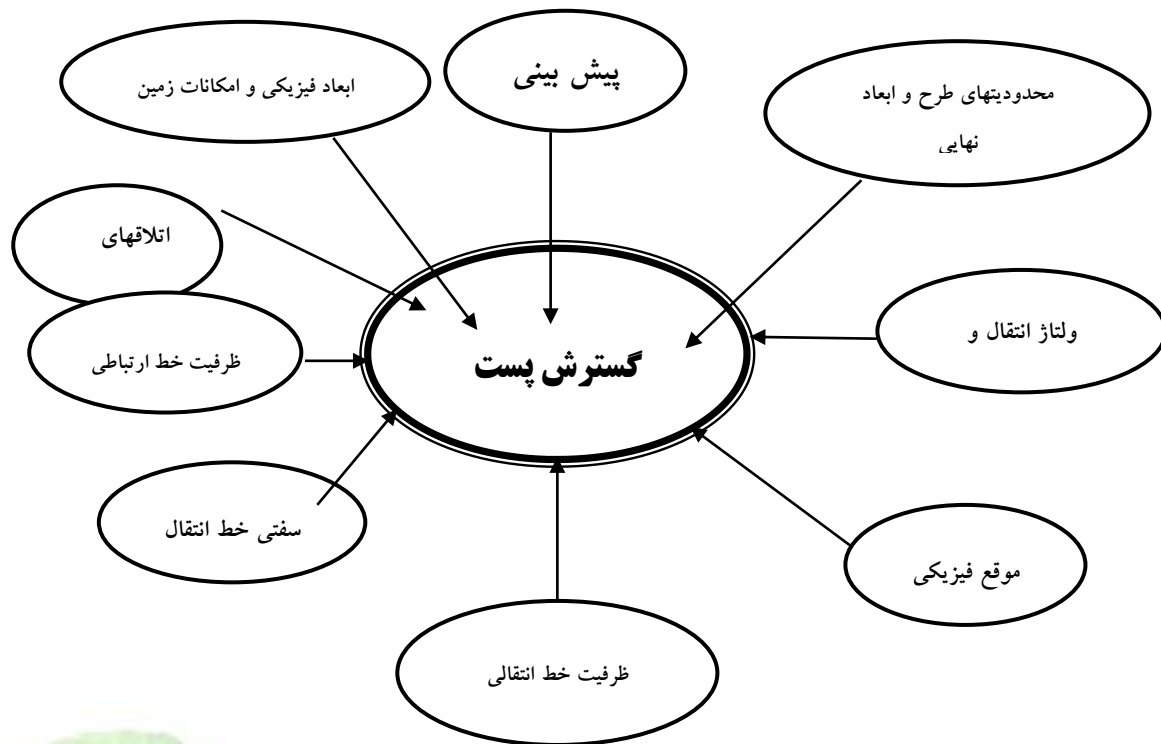

شکل ۱-۳ عوامل موثر در پیش بینی بار

۳-۴-۲ گسترش پستها

شکل ۳-۲ بعضی عوامل موثر در گسترش پستها را نشان می دهد. طرح بر اساس اطلاعات محسوس یا نامحسوس تصمیم می گیرد. مثلاً ممکن است بار پیش بینی شده، چگالی بار و رشد بار، گسترش یک پست و یا ایجاد پست جدیدی را ایجاب می کند. مثلاً ممکن است بار پیش بینی شده، چگالی بار و رشد بار، گسترش یک پست و یا ایجاد پست جدیدی را ایجاب می کند آرایش سیستم موجود، ظرفیت آن و بارهای پیش بینی شده، نقش مهمی در طرح و گسترش سیستم ایفا می کند [۳].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

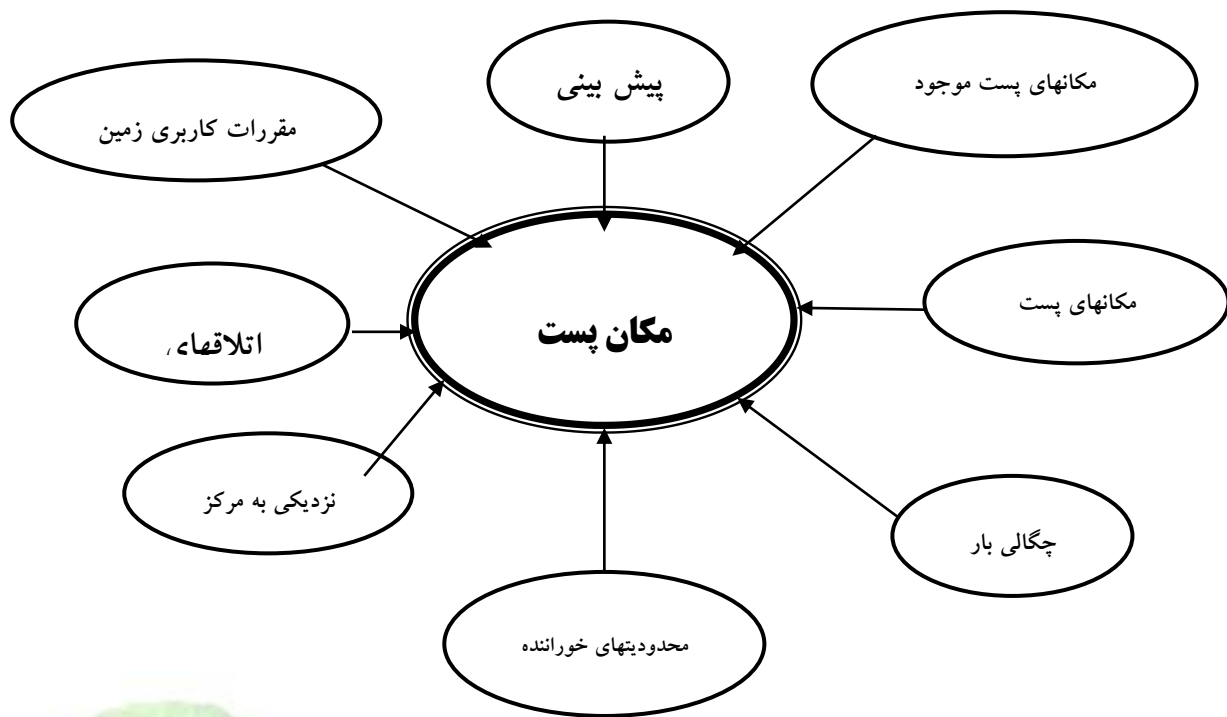

شکل ۳-۲ عوامل موثر در گسترش پست

۳-۴-۳ گزینش مکان پست

عوامل موثر در گزینش پست را در شکل ۳-۳ مشاهده می کنیم. فاصله از مرکز بار، از خطوط زیر انتقال موجود و نیز محدودیت‌های دیگری مانند وجود زمین با هزینه آن و مقررات کاربری زمین اهمیت دارند [۳].

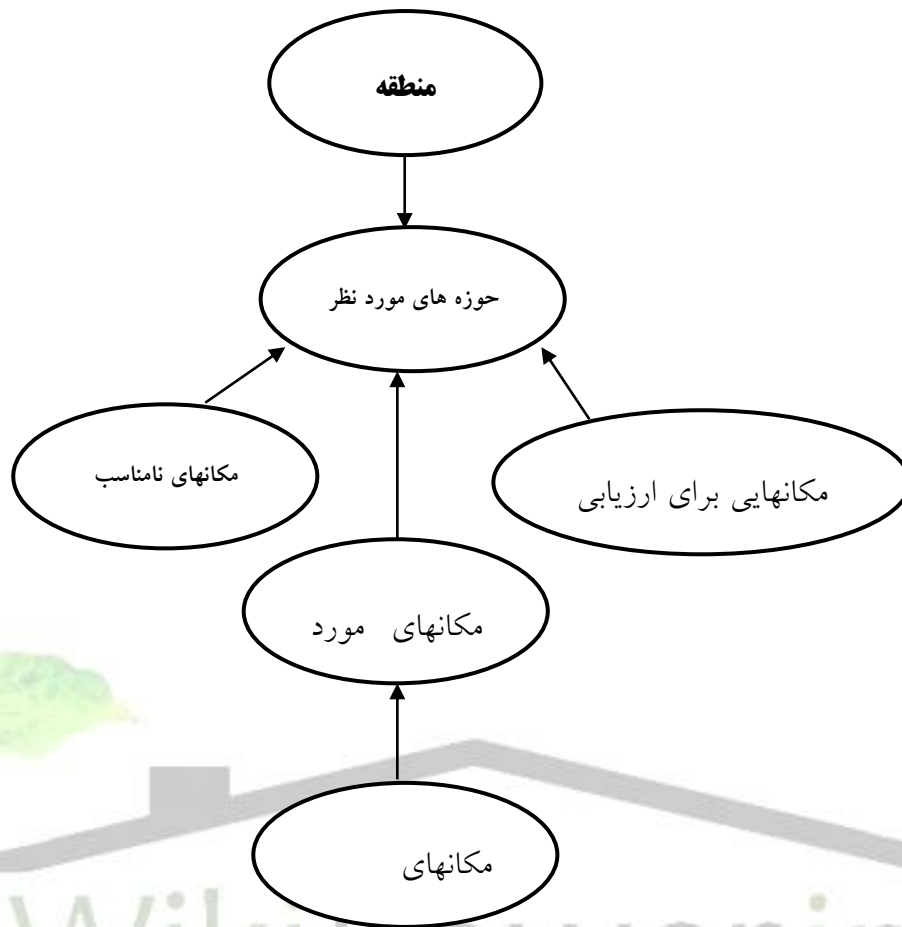
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۳-۳ عوامل موثر در گزینش پست

روند گزینش مکان پست را می توان مانند شکل ۳-۴ به غربالی تشبیه کرد که تمام مکان های ممکن باید از آن بگذرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۳-۴ گزینش مکان پست به صورت غربالی

۳-۴-۴ بررسی کل سیستم توزیع

ولتاژهای بزرگ معمولاً در محدوده $13/8KV$ تا $24KV$ است. اما ژنراتورهای بزرگ امروزی برای پهنه ولتاژ $18KV$ تا $24KV$ ساخته می شوند و هیچ ولتاژ استاندارد برای ژنراتورها پذیرفته نشده است. ولتاژ ژنراتور تا سطوح انتقال در پهنه $115KV$ تا $765KV$ افزایش می یابد. مقدار استاندارد ولتاژهای بالا $115, 138, 230$ کیلو ولت است. ولتاژهای استاندارد توزیع و انتقال در ایران عبارتند از $11KV, 20, 63, 132, 230, 400$ کیلو ولت. ولتاژهای بالاتر ولتاژ این است که توانایی انتقال خط را بر حسب مگا ولت آمپر (MVA) افزایش می دهد. توانایی خطوط با طول یکسان، تقریباً با آهنگی قدری بزرگتر از مربع ولتاژ تغییر می کنند. با این همه نمی توان توانایی معینی را برای یک خط صرف نظر از ولتاژ آن تعریف کرد زیرا توانایی بستگی دارد به :

۱- محدوده های حرارتی هادی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲-افت ولتاژ مجاز

۳-قابلیت اطمینان

۴-نیازمندیهای حفظ همزمانی بین ماشینهای سیستم که پایداری خوانده می شود.

بیشتر این عوامل به طول خط بستگی دارند. اولین کاهش ولتاژ از سطح ولتاژ انتقال در پست اصلی صورت می گیرد که البته میزان کاهش در ارتباط با ولتاژ خط انتقال و در پهنه ۳۴/۵ تا ۱۳۸ کیلو ولت است. امکان دارد بعضی از مشتریهای صنعتی را در همین سطوح ولتاژ تغذیه کرد. کاهش بعدی ولتاژ در پست توزیع انجام می شود، به طوریکه ولتاژ خطوط خروجی از ای پست در محدوده ۴ تا ۳۴/۵ کیلو ولت و عموماً بین ۱۱ و ۱۵ کیلو ولت است. این همان سیستم توزیع اولیه است. در این سطح، یک ولتاژ معمولاً به شکل ۱۲۴۰/۷۲۰۰۷ توصیف می شود. یک ولتاژ پایین تدر سیستم توزیع اولیه علاوه بر اکثر بارهای صنعتی، ترانسفورماتورهای توزیعی را تغذیه می کند که ولتاژهای ثانویه آنها با مدارهای سه سیمه تک فاز به مصارف مسکونی بسته می شود. در حالت اخیر ولتاژ بین دو سیم ۲۴۰۷ و بین هر کدام از دو سیم با سیم سوم متصل به زمین ۱۲۰۷ است. مدارهای ثانویه دیگر عبارتند از سیستمهای چهار سیمه سه فاز با مقدار نامی ۲۸۰/۱۲۰۷ یا ۴۸۰/۲۷۷۷ مقدار این ولتاژها در ایران ۳۸۰/۲۲۰ ولت است [۳].

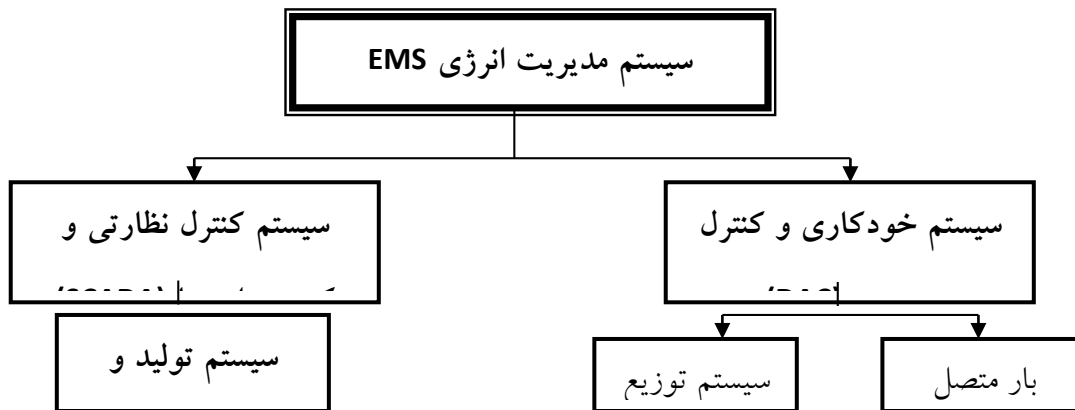
۳-۴-۵ نقش مرکزی کامپیوتر در طرح ریزی سیستم توزیع

سالهاست که طرح ریزان توزیع برای انجام محاسبات خسته کننده ای برای تحلیل سیستم ضروری است از کامپیوتر استفاده می کنند. با این همه تنها در چند سال اخیر، تکنولوژی ابزارهای لازم برای کاربرد روش سیستمی در کل طراحی و تحلیل، در اختیار طراح قرار داده است [۳].

۳-۴-۶ خودکاری سیستم توزیع

هدف اصلی سیستم قدرت، تولید و توزیع انرژی الکتریکی با بازده خوب است. بهره برداری از سیستم به سیستمهای کنترل و آگاه سازی از نظر جغرافیایی پراکنده و کارکرد به مانن شکل ۳-۵ نیازمند است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرمان سایت و به همراه فونت های لازم

شکل ۳-۵ سیستم کنترل سیستم توزیع انرژی الکتریکی

مطابق شکل، کنترل جامع کل سیستم با سیستم مدیریت انرژی (EMS) است. سیستم کنترل نظارتی و کسب داده ها (SCADA) بر سیستمهای تولید و انتقال احاطه دارد و سیستم خودکاری و کنترل توزیع (DAC) بر سیستمهای توزیع و بارهای متصل احاطه دارد. تا مدتها وسایل خودکار آگاه سازی و کنترل؛ بخشی از سیستم کنترل نظارتی و کسب داده ها بود.

اخیرا خودکاری؛ بخشی از کل سیستم مدیریت انرژی شده است که سیستم توزیع را نیز دربر می گیرد. دلایل وجودی سیستم خودکاری کنترل توزیع چنین است.

۱- بهبود بازده؛ کل سیستم در بهره گیری از سرمایه و انرژی

۲- افزایش زغال سنگ؛ سوخت هسته ای و منابع انرژی و امی تجدید شدنی در بازار

۳- کاهش الزامات ذخیره سازی در انتقال و توزیع

۴- افزایش اطمینان بخشی در خدمت رسانی به بارهای اصلی

پیشرفت در تکنولوژی رقیمی؛ خودکاری واقعی توزیع را عملی کرد. اخیراً مهندسان سیستمهای توزیع به ابزارهای نوینی؛ مانند کامپیوتر های ارزان میکروپروسورهای نیرومندی؛ مجهز شده اند که بسیاری از مفاهیم خودکاری توزیع و دست یافتنی شده اند. برای آنکه سیستمهای حاصل از نظر هزینه سوخت سرمایه گذاری؛ اطمینان بخشی کارایی؛ و بازده کار بهینه باشند به ابزارهای خودکار و کنترل بهتری نیازمندیم. عبارت خودکاری توزیع معنای گسترده ای دارد و هر روز کاربردهای جدیدی بدان افزوده می شود. از نظر عده ای؛ این عبارت به معنای سیستمی ارتباطی در تراز توزیع است که بار مشترک را کنترل می کند و بار اوج را با مدیریت بار کاهش می دهد. از دید عده ای دیگر؛ خودکاری توزیع به معنی در تراز توزیعی است که

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

انسانی برای نظارت بر آن حضور ندارد و یک میکروپروسسور می تواند بر آن نظارت کند. میکروپروسسوری که در پست توزیع قرار دارد همواره از وضعیت سیستم خبر می دهد؛ می تواند تصمیمات کارکردی بگیرد؛ فرمان بفرستد و هر گونه تغییری در وضعیت سیستم را به مرکز دسپاچینگ توزیع (DDC) گزارش کند و بسته به نیاز شرکت برق رسانی؛ آن تغییرات را در حافظه نگهدارد و یا از حفظ آن صرف نظر کند. میزان توانمندی خودکار توزیع بسته به میزان نفوذ خودکاری در سیستم توزیع است. امروزه نیاز به گرد آوری داده های پستها و نیروگاهها افزایش یافته است به نظرگارش؛ فریبسی کوچسفکی این امر به علت زیر است:

الف) ضرورت فزاینده گزارش دهی به دشواریهای اطمینان بخشی و ادارات دولتی
 ب) لزوم کاربرد سیستمهای الکتریکی هر چه نزدیکتر به محدوده های طراحی
 ج) لزوم افزایش بازده به علت افزایش بهای سوخت
 د) تمایل بیشتر شرکتهای برق رسانی نسبت به گذشته جهت آگاهی از وضعیت ولتاژهای ضعیفتر
 مؤسسه تحقیقاتی قدرت الکتریکی (EPRT) و سازمان انرژی ایالات متحده (DOE) خط قدرت؛ تلفن و حاملهای رادیویی را به عنوان امیدوار کننده ترین سیستمهای قابل بررسی برگزیده اند. مطمئناً تکنیکهای ارتباطی دیگر نیز قابل بررسی اند اما در حال حاضر تکنیکهای دیگر کمتر نوید بخش اند.
 به طور خلاصه؛ انتخاب یک سیستم ارتباطی ویژه یا ترکیبی از سیستمها؛ به کارکردهای کنترلی یا آگاه سازی لازم؛ مقدار و سرعت لازم برای انتقال داده ها؛ آرایش سیستم موجود؛ چگالی نقاط کنترل؛ نیازمندی به ارتباطی مختلف بین شرکت برق رسانی و مشترک بهره برد. مثلاً می توان بین پست کنترل و ترانسفورماتور توزیع از حامل رادیویی و بین ترانسفورماتور و نسخه مشترک از حامل خط قدرت (PLL) استفاده کرد. وانگهی ممکن است خط فرمان (رفت) از یک نوع سیستم ارتباطی؛ مثلاً داده پراکنده گی رادیویی و خط بازگشت داده ها از سیستم ارتباطی نوع دیگر مثلاً VHF رادیویی باشد.

سیستمهای ارتباطی مختلفی برای خودکاری توزیع وجود دارند که عبارتند از:

- ۱- حامل خط قدرت
- ۲- حامل رادیویی
- ۳- حامل (خطوط) تلفنی
- ۴- امواج بسیار کوتاه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۵- کابل‌های اختصاصی؛ مانند فیبرهای نوری

سیستم‌های حامل خط قدرت (PLC) توزیع برق انتقال سیگنال‌های ارتباطی استفاده می‌کند. مزیت سیستم حامل خط قدرت در پوشش کامل کل سیستم برق؛ کنترل کامل شرکت برق رسانی است. عیب آن در این است که بر اثر عیب و خرابی بخش عمده سیستم توزیع؛ سیستم ارتباطی نیز ممکن است مختل شود و بنابراین باید تجهیزات دیگری به سیستم توزیع اضافه شود. به طور خلاصه؛ سیستم‌های توزیع آینده نسبت به امروز پیچیده ترند و این به معنای پیچیده تر شدن وظیفه طرح ریزان سیستم توزیع است. برای بهینه کردن هزینه ساخت، سرمایه گذاری، اطمینان بخشی، کارایی و بازده کار کرده سیستم‌هایی که باید طراحی شوند. ابزارهای طرح ریزی و کاری بهتر لازم است. گرچه پیش بینی تمامی تاثیراتی که تکنولوژی بر کار طرح ریزی و مهندسی توزیع خواهد داشت ناممکن است اما می‌توان نیروهای عمده ای را که تغییر در متدولوژی و پیشبینیها را آغاز کرده اند، شناخت [۳].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فصل چهارم

کاربردهای GPS در کنترل؛ حفاظت و طراحی

سیستمهای قدرت

۴-۱ مقدمه

امروزه در صنعت شاهد رشد روز افزون مباحث دیجیتال و ورود دیجیتال به این عرصه هستیم و به تبع آن سیستمهای آنالوگ به کل در حال خروج از رده کاری مهندسان بویژه مهندسان حفاظت اند؛ بطوریکه نحوه حفاظت و سیگنال دهی بر روی خطوط نیرو نیز متفاوت شده است. روشهای نوین دیجیتال؛ حفاظت را مطمئن تر؛ آسان تر و سریعتر کرده اند و باعث ایجاد بهره وری بیشتر شده اند با توجه به توضیحاتی که در فصل (۲) در ارتباط با سیستم GPS داده شد و با توجه به این که این سیستم تا چه حد در حفاظت و کنترل و توسعه سیستمهای قدرت مهم و ضروری است مختصری در مورد انواع کاربرد GPS شرح خواهیم داد (۶).

۴-۲ کاربردهای GPS در همزمانی

۴-۲-۱ اصل اساسی برنامه زمانی GPS

یک موقعیت جغرافیایی مشخص در زمین توسط سه قسمت در وسط سه منطقه که بین آنتن در موقعیت و هر سه ماهواره تشکیل شده است، مشخص می شود. مختصات موقعیت مورد نظر بر اساس فاصله بین آنتن و ماهواره محاسبه می شود. فاصله بطور منظم توسط جاروب تاخیر زمانی یک سیگنال اندازه گیر محاسبه می شود. بنابراین موقعیت یابی دقیق یک موقعیت بر اساس یک اندازه گیری دقیق از تاخیر زمانی پایه ریزی شده است. ماهواره GPS یک ساعت اتمی ثابت بزرگی را حمل می کند، بطوریکه این ساعت بطور مداوم بوسیله ایستگاههای نمایش زمین کالیبره میشود. به علت تاثیر بالای ساعت اتمی، گیرنده های GPS برای نشان دهنده ها از اسیلاتور کریستالی استفاده می کنند که برای همزمانی لازم است. به خاطر یکسو کردن خطای فازی جهت همزمانی، GPS برای سنجیدن چهار ماهواره به منظور رسیدن به یک فاکتور اصلاح کننده در سه بعد لازم است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

زمانی که GPS برای تعیین و مشخص کردن اطلاعات زمانی مورد استفاده قرار می گیرد معمولا آنتن ماندیک عضو ثابت (غیر متحرک) به شمار می آید و مختصات آن ثابت است بطوریکه فقط یک ماهواره می تواند برای اندازه گیری اطلاعات زمانی در نظر گرفته شود. برای این روش انجام کار، مختصات آنتن باید بسیار دقیق تعیین شود به گونه ای که بتواند برای تخمین و یکسو کردن خطا جهت افزایش دقت تعیین مکان و محاسبه زمان مورد استفاده قرار گیرد (۸).

۴-۲-۱۲ اصل اساسی کاربردهای همزمانی GPS

سیگنال زمانی GPS بطور مستقیم توسط نشان دهنده ها استفاده نمی شود بلکه بیشتر برای همزمانی کردن یک "نگهدارنده زمانی" استفاده می شود. به گونه ای که ساعتهای زمانی خارجی کالیبره میشوند. این شیوه بر اساس اجزاء زیر پایه ریزی شده است:

۱- سیگنال خروجی از ماهواره GPS معمولا حدود ۵۰ الی ۱۰۰ نانو ثانیه نوسانات سریع دارد که چندان مورد قبول نیست. این سیگنال "ساعت نگهدارنده زمانی" توسط اسیلاتور کریستالی یا روبیدیومی تولید می شود و معمولا بهترین استحکام را در دوره کوتاه دارد.

۲- سیگنال خروجی از ماهواره GPS آماده اتصال دارای گسستگی و تنزل می باشد در حالی که آن برای داشتن یک سیگنال دقیق و ادامه دار برای هدف همزمانی لازم و ضروری است.

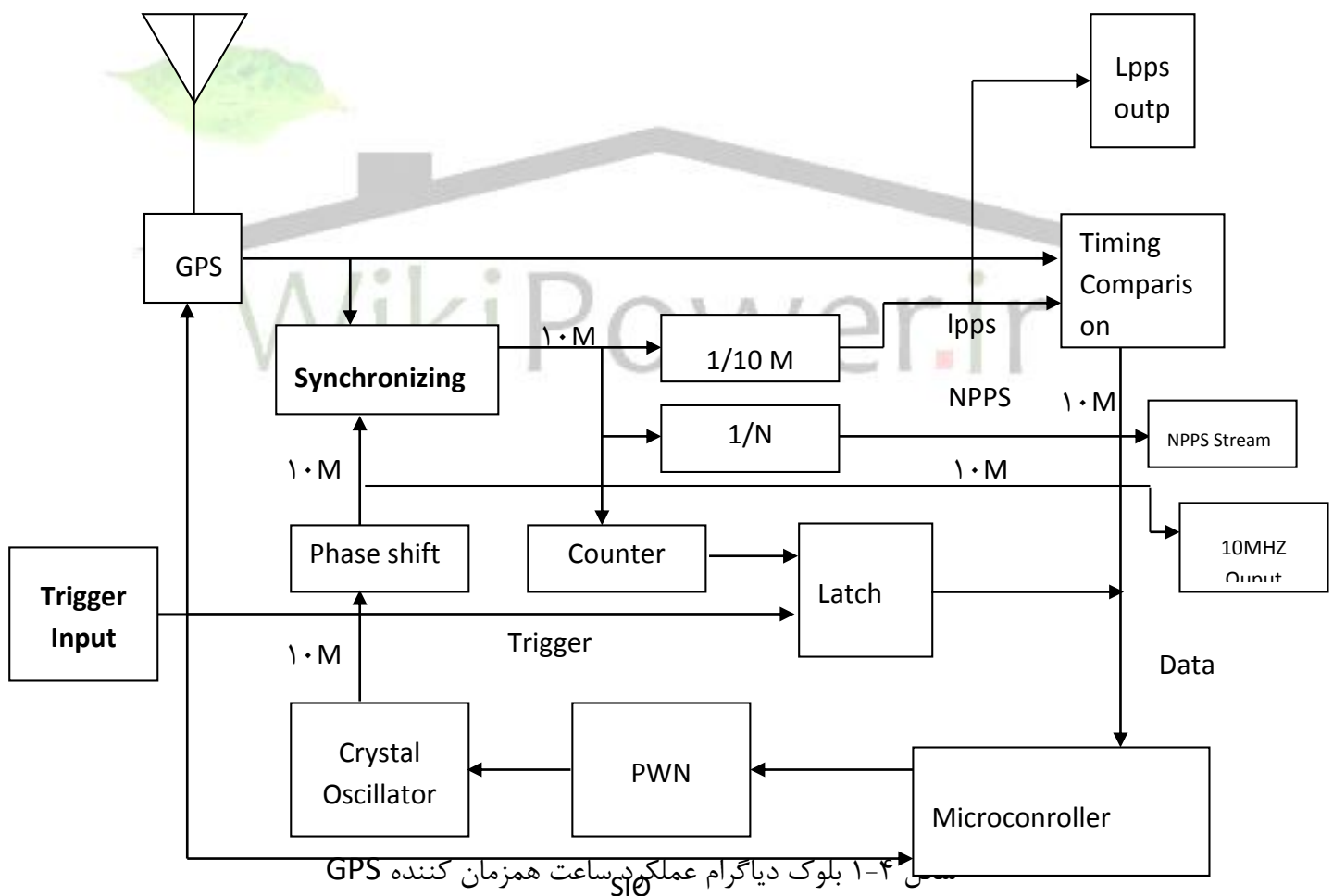
۳- پالس زمانی ثابت، سیگنالهای ۱ KPPS یا ۱ PPS (۱ پالس در هر ثانیه - ۱ کیلو پالس در هر ثانیه) از ماهواره GPS برای کاربردهای اصلی، مفید و مناسب نیست. برای مثال: اندازه گیری بردار ولتاژ ۸۰۰ هرتز یا ۹۶۰ هرتز (۸۰۰ هرتز برای توان AC با فرکانس ۵۰ هرتز و ۹۶۰ هرتز برای توان AC با فرکانس ۶۰ هرتز) را نیاز خواهد داشت.

بلوک عملکرد یک ساعت نگهدارنده زمان مخصوصی در شکل ۴-۱ نشان داده شده است. این بلوک متشکل از همزمان کننده زمانی و کالیبره کننده فرکانسی می باشد. این ساعت لازم و ضروری است زیرا در موردی که نیاز به دقت بسیار زیاد است، دقت در همزمان کردن زمان می تواند فقط بعد از اینکه فرکانس تنظیم شد، تضمین شود.

در شکل ۴-۱، پالس زمانی PPS (یک پالس در هر ثانیه) و اطلاعات مربوطه توسط GPS تهیه می شوند. ساعت مرجع (فرکانس مرجع) نگهدارنده زمان بوسیله اسیلاتور داخلی تولید می شود که معمولا از اسیلاتور کریستالی یا ساعت روبیدیومی وابسته به عملکرد نیازها، استفاده می کند. سیگنال ساعت

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

اسیلاتور کریستالی بوسیله ۱ پالس در هر ثانیه از GPS همزمان می شود. ساعت داخلی همچنین برای اندازه گیری فواصل زمانی بین ۱PPS از GPS و یک تولیدی بوسیله نگهدارنده زمان، دو ۱PPS می تواند تولید کند که بر اساس فاصله زمانی اندازه گیری شده برای تضمین شیفت فازی یا ضرایب در تقسیم کننده فرکانس ۱PPS پایه ریزی شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

برای نیازهای شدید در دقت همزمانی، گاهی اوقات فیلتر کردن PPS لازم و ضروری است. فرکانسهای خروجی دیگر مانند 1KPPS و 100PPS و PPM و PPH همچنین می تواند تولید شوند. کنتور می تواند در کنار یک Latch (ترمینال) در برخی از کاربردها جهت ثبت زمانهایی که در آن قطع و وصله های خارجی رخ می دهد، مورد استفاده قرار گیرد. بایتهای کوتاه ساعت سخت افزاری و بایتهای بلند ساعت نرم افزاری استفاده می کنند. میکروکنترلر اندازه گیری مرحله را انجام می دهد و یک یا چندین خروجی سریال و اطلاعات نشان دهنده زمانی را فراهم می کند (۸).

۴-۲-۳ اصل اساسی کالیبره شدن یا تنظیم فرکانس بر اساس GPS

Drift پدیده ای است غیر قابل اجتناب در منابع فرکانسی از قبیل اسیلاتور کریستالی یا ساعت روبیدیومی است. منظور از Drift تغییرات اندک در بعضی مشخصه های یک دستگاه نظیر فرکانس، جریان متعادل، جهت، مسیر حرکت و عوامل مشابه به آن. تغییر درجه حرارت یکی از عوامل مؤثر در تغییر فرکانس و ایجاد حالت عدم تعادل یک مدار است. از Drift در GPS می توان با کالیبره کردن ثابت ایستگاههای زمینی، جلوگیری کرد.

استفاده از پالس زمانی GPS برای شمارش در اسیلاتور کریستالی می تواند فرکانسهای آنها را نیز اندازه گیری کند. اختلاف بین فرکانسهایی که اندازه گیری می شوند و فرکانس مورد انتظار می تواند برای تنظیم نمودن ولتاژ یا سنترهای دیجیتالی مستقیم (DDS) جهت تطبیق و تنظیم اسیلاتور کریستالی با تضمین دقت خروجی بالاتر، مورد استفاده قرار گیرد.

با توجه به این حقیقت که سیگنالهای زمانی GPS ریپل بالایی دارند، بنابراین تنظیم اسیلاتور کریستالی و یا ساعت روبیدیومی نمی تواند بر اساس اندازه گیری حاصل از یک سیگنال ثانویه برنامه ریزی شود بلکه باید بر اساس نتایج استاتیکی حاصل از زمانهای بیشتر پایه ریزی شود.

شکل ۴-۱ اندازه گیری کننده فاصله زمانی نه تنها اختلاف بین 1PPS را اندازه گیری کنند بلکه پرپود 1PPS در GPS را نیز اندازه گیری می کند و به این ترتیب فرکانس ساعت داخلی نیز اندازه گیری می شود. بر اساس نتایج حاصل از اندازه گیری میکروکنترلر فرکانس خروجی اسیلاتور خارجی را با تنظیم نمودن ولتاژ یا با استفاده از DDS برای تغییر رشد فاز بر اساس اهمیت دقت در فرکانس ساعت، تنظیم می کنند. شیفت دهنده فازی بعد از اسیلاتور به منظور تضمین ثابت ماندن فاز به خوبی همزمانی فرکانس مورد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

استفاده قرار می گیرد. اندازه گیری اختلاف فاز و اختلاف در ۱PPS شبیه به هم هستند. این تکنیک همزمانی یا سنکرون شدن زمان، فرکانس، میزان اختلافهای فازی ساعتها را تضمین می کند (۸).

۴-۳ کاربرد سنکرون کننده زمانی GPS در سیستمهای قدرت

مباحث و موضوعات زیر نیازمند سنکرونیزاسیون زمانی دقیق می باشد که می تواند بوسیله سنکرونیزاسیون زمانی GPS بر آورده شود.

۱-حفاظت رله ای

۲-تنظیم فرکانسی اتوماتیک سیستم قدرت

۳-کنترل بار در نواحی بسیار وسیع شبکه قدرت

۴-مدیریت یا کنترل بار

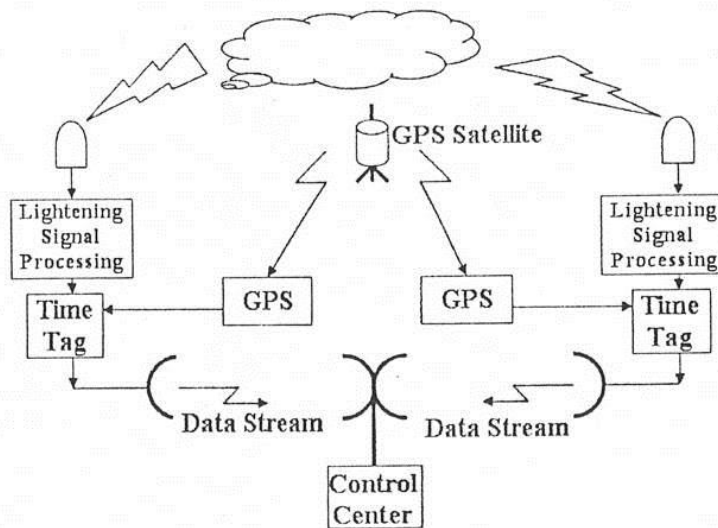
۵-تعیین موقعیت عیب در شبکه قدرت و ثبت زمان وقوع عیب (۸).

۴-۳-۱ عیب یابی

تقریباً ۶۰٪ عیبهای شبکه های قدرت و خطوط انتقال ۱۱۵KV و بالاتر وابسته به برخوردهای صاعقه است که به شعله کشی مقرره ها می انجامد. ولتاژ بالا بین هادی و برج نگهدارنده زمین وارد شده و یونش بوجود می آورد. این امر برای بارهای القایی ناشی از ضربه صاعقه، مسیری به طرف زمین ایجاد می کند. به محض برقراری مسیر یونی شده به طرف زمین، امپدانس کم این مسیر، اجازه عبور جریان قدرت را از هادی به زمین و از آنجا به نقطه خنثای زمین شده ترانسفورماتور یا ژنراتور می دهد و این ترتیب مدار کامل می شود. آسیب عایق بندی در خطوط ولتاژ بالا و مختل شدن کارفرام کنندگان توان برای مشترکین از جمله خطرات ناشی از صاعقه است. این نوع آسیبهها می توانند در نواحی اصلی و مهم به منظور دریافت سیگنالهای ناشی از صاعقه و اندازه گیری زمان رسیدن این سیگنالها به ایستگاه مستقر شوند. بر اساس اختلافات زمانی رسیده بین ایستگاهها و محل برخورد صاعقه و تعیین نقطه عیب، می توان سریعاً با استفاده از اصل وضعیت یا موقعیت یابی هیپر بولا، محل برخورد و نقطه عیب را کشف را کرد. هر ایستگاه، زمان ورود سیگنال صاعقه را به مونیاتور مرکزی ارسال می کند به گونه ای که یک بانک داده ها برای پردازش داده و ذخیره زمان برخورد و همچنین موقعیتها وجود دارد. وقتی که قطعی برق رخ می دهد ممکن است بتوان محل وقوع عیب را از طریق بانک داده ها بر اساس زمان قطعی، تشخیص و شناسایی کرد. شکل ۴-۲ سیستم مورد نظر را نشان می دهد. برای مشخص نمودن تغییر ناگهانی و نامطلوب در

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازم

سطح ولتاژ فرستنده توان، هر ایستگاه نیاز به همزمان کننده زمانی دقیق یا دقت ۰٫۱ میکرو ثانیه که منبع همزمانی (سنکرونیزاسیون) برای گیرنده GPS لازم دارد، خواهد داشت (۸).

شکل ۴-۲ سیستم تعیین موقعیت صاعقه کمک GPS

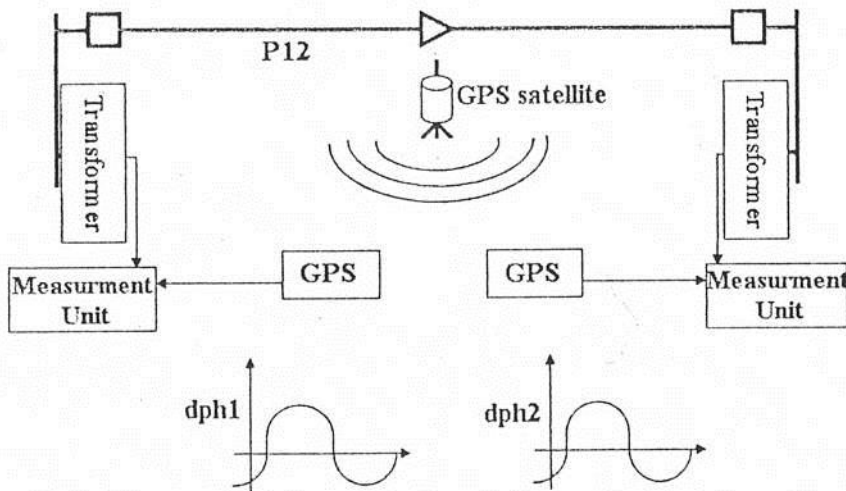
۴-۳-۲ همزمانی ایستگاههای ترانسفورماتوری

یک سری از اندازه گیریهایی که برای حفاظت لازمند وقتی Glitches در شبکه قدرت اتفاق می افتد، انجام می شود فقط وقتی که مرحله از اندازه گیریهای حفاظتی بدرستی ثبت شوند می توان علت وقوع Glitch ها را بدرستی آنالیز کرد. از آنجا که شبکه قدرت یک سیستم پیشرفته است، فقط وقتی که همه ایستگاههای ترانسفورماتوری همزمان شدند می توان از زمانهای مربوط به اندازه گیریهای حفاظتی را ثبت کرد. در این کاربرد نیاز به همزمانی دقیق و بهتر از 1ms می باشد. هر گیرنده GPS با خروجی پالس زمانی می تواند به منظور اهداف سنکرونیزاسیو مورد استفاده قرار گیرد [۸].

۴-۳-۳ سیستمهای اندازه گیری بردار ولتاژ

اندازه گیری بردار ولتاژ در کنترل پایداری شبکه قدرت بسیار اهمیت دارد. وقت باری در شبکه قدرت تغییر می کند یا هنگامی که ژنراتورهای قدرت به شبکه اضافه و یا از شبکه حذف می شوند، فازهای شبکه قدرت تحت تاثیر قرار می گیرند. شبکه ۳-۴ سیستم اندازه گیری بردار ولتاژ را نشان می دهد.

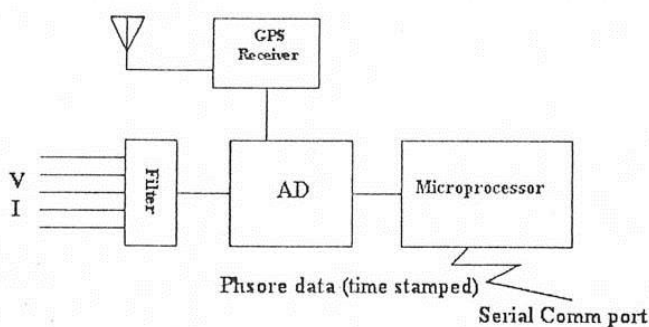
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۳-۴ سیستم اندازه گیری بردار ولتاژی جریان کنترل نشوند، ناپایداری شبکه ایجاد خواهد شد. بنابراین شبکه قدرت یک ناحیه بسیار گسترده و توسعه یافته است. فقط وقتی که همه نقاط اتصالی (گره ها) به دقت و درستی همزمان شوند، می توان فازهای مربوط به بردارهای ولتاژ را به درستی و دقت بالا اندازه گیری کرد. این کار نیاز به همزمانی دقیق و بهتر $1\mu s$ دارد. هر گیرنده GPS با خروجی پالس زمانی می تواند به منظور اهداف سنکرونیزاسیون مورد استفاده قرار گیرد [۸].

۴-۳-۴ سیستم اندازه گیری فاز PMU

واحدهای اندازه گیری فاز PMU با استفاده از سیگنالهای سنکرون شده، ماهواره های GPS را نشان می دهد. سیگنال GPS، سیگنال 1PPS پالس در ثانیه را فراهم می کند و زمان در واقع شامل سال، ماه، روز، ساعت، دقیقه، ثانیه است. این زمان می تواند یک زمان موضعی یا UTC باشد. سیگنال 1PPS می تواند معمولاً یک اسیلاتور قفل شده فازی در تعداد مورد نیازی از پالسها در هر ثانیه جهت نمونه برداری از سیگنالهای آنالوگ تقسیم می شود. در بسیاری از

شکل ۴-۴ بلوک دیاگرام نمونه ای از PMU

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

سیستمها زمان شروع استفاده، ۱۲ زمان در هر سیکل از فرکانس اصلی است. سیگنالهای آنالوگ به ولتاژ و جریان ثانویه ترانسفور ماتور تقسیم می شوند.

میکروپروسسور فازورهای مرحله مثبت را بر طبق دیاگرام ویژه ای تعیین می کند و پیام زمانی از GPS در ادامه با شماره نمونه برداری از ابتدای پنجره، به فازور نسبت داده می شود بطوریکه Tag ویژه و خاص خود را دارد. ردیفهای پردازش شده ای از فازورها، یکی از هر کدام برای اندازه گیریهای مرحله مثبت، در پیام جاری که با ایستگاه دور دست ارتباط یافته اند، جمع آوری می شوند. پیامها از طریق یک خط ارتباطی مخصوص بین مدم و یا یکی از روشهای ارتباطی دیگر انتقال می یابند. [۱۱].

۴-۳-۴-۱ CPSSV

CPSSV یک ماتریس (مقدار مختلط) است که به منظور تعبیر و تفسیر داده های اندازه گیری شده در سیستم PMU مورد استفاده قرار می گیرد. در ادامه یک استنباط و نتیجه ریاضی از CPSSV ارائه می شود.

اگر سیگنال متغیر با زمان $v(t)$ را در نظر بگیریم که این سیگنال به صورت on-Line توسط PMU نمایش داده می شود و در آن دامنه موثر (rms) سیگنال، ω_0 فرکانس اصلی (50HZ تا 60HZ) و φ زاویه فاز سیگنال می باشد.

$$v(t) = \sqrt{2V} \cos(\omega_0 t + \varphi) \quad (1-4)$$

اگر بخواهیم این سیگنال متغیر با زمان را به صورت فازوری بیان کنیم خواهیم داشت:

$$\underline{V} = |V| e^{j\varphi} = V e^{j\varphi} \quad (2-4)$$

اکنون بیا باید یک سیگنال الکتریکی ممکن مثل $x(t)$ را در نظر بگیریم. این سیگنال متغیر با زمان به این صورت خواهد بود:

$$x(t) = \sqrt{2X} \cos(\omega_0 t + \varphi) \quad \text{اگر} \quad (3-4)$$

ما سه سیگنال، مشابه اولی داشته باشیم که هر کدام از این سه سیگنال فازور مخصوص به خود را دارند. بنابراین برای یک سیستم سه فاز با نامهای A, B, C، سه فازور به صورت $\underline{X}_a, \underline{X}_b, \underline{X}_c$ خواهیم داشت:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

$$\begin{aligned}\underline{X}_a &= |X_a| e^{j\varphi} = X_a e^{j\varphi} \\ \underline{X}_b &= |X_b| e^{j\varphi} = X_b e^{j\varphi} \\ \underline{X}_c &= |X_c| e^{j\varphi} = X_c e^{j\varphi}\end{aligned}\quad (4-4)$$

اگر اجزاء سومتریك بحث شود می بینیم که گروهی از فازورهای مختلط طبق (۴-۴) به کار گرفته نشده است و سپس سه توالی فاز متقارن به صورت فازور مختلط هستند به نامهای توالی مثبت $\underline{X}_1$ و توالی منفی $\underline{X}_2$ و توالی صفر $\underline{X}_0$ می باشند و قابل محاسبه هستند برای یک گروه مشخص (اگر سیگنالها مربوط به ولتاژ باشند) و یا یک شاخه سه فاز (اگر جریانها مد نظر باشد)، در شبکه این توالی فازهای متقارن به صورت زیر قابل محاسبه می باشند:

$$\begin{bmatrix} \underline{X}_1 \\ \underline{X}_2 \\ \underline{X}_0 \end{bmatrix} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & a^2 \\ 1 & a^2 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \underline{X}_a \\ \underline{X}_b \\ \underline{X}_c \end{bmatrix}\quad (5-4)$$

که

$$\underline{a} = e^{j\frac{2\pi}{3}}\quad (6-4)$$

برای سیستم متقارن (۴-۴) فقط توالی مثبت وجود دارد که بر طرق ماتریس رابطه (۶-۴) می توان این توالی مثبت را به صورت زیر محاسبه کرد:

$$(7-4)$$

$$\underline{X}_1 = \frac{1}{3} (\underline{X}_a + a \underline{X}_b + a^2 \underline{X}_c)\quad (8-4)$$

بنابراین بر طبق آنچه که در بالا گفته شد داریم:

$$\underline{X}_1 = |X_1| e^{j\varphi} = X_1 e^{j\varphi}$$

توالی مثبت $\underline{X}_1$ با سرعت زاویه ای ω_1 می چرخد که از رابطه زیر بدست می آید:

$$\omega_0 = \omega_0 + \frac{d\varphi}{dt}\quad (9-4)$$

اگر $\underline{X}_1$ برای یک گروه معین «i» یا شاخه «i» در شبکه محاسبه شود می توان با اضافه کردن یک اندیس به $\underline{X}_{1i}$ آن را نمایش داد که اندیس «۱» مربوط به توالی مثبت و اندیس «i» مربوط به شماره گره یا شاخه در

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شبکه می باشد. بنابراین همه فازورهای مختلط توالی مثبت $\underline{X}_{1i}$ برای همه گروه ها «آز تا ۱ تا N» هستند که اگر بخواهیم به صورت برداری نمایش دهیم (CPSSV) خواهد بود CPSSV یعنی $\overline{X}_1$ یک ماتریس است که بصورت زیر بیان می شود:

$$\overline{X}_1 = \begin{bmatrix} \underline{X}_{11} \\ \underline{X}_{12} \\ \cdot \\ \cdot \\ \underline{X}_{1i} \\ \underline{X}_{1n} \end{bmatrix} \quad (10-4)$$

برای نمایش ساده تر CPSSV از آنجا که اندیس «۱» در سمبل CPSSV یعنی $\overline{X}_1$ هست می توان این اندیس را از المانهای درون ماتریس حذف کرد و آن را به صورت کوتاه تر و ساده تر به صورت زیر نمایش داد:

$$\overline{X}_1 = \begin{bmatrix} \underline{X}_1 \\ \underline{X}_2 \\ \cdot \\ \cdot \\ \underline{X}_i \\ \underline{X}_{1n} \end{bmatrix} \quad (11-4)$$

DFT ۲-۴-۳-۴

فازور $\underline{X}_1$ که در قسمت (۸-۴) بیان شد نمایش فازوری از سیگنال متغیر با زمان $x(t)$ می باشد که از رله های DFT بدست آمده است. در یک سیستم اندازه گیری

دیجیتال، N تا نمونه های X_k بیان می شود و از $t=0$ شروع می شود، یک فازور $\underline{X}_1$ حاصل می شود که نمایش فازوری یک سیگنال متغیر با زمان $x(t)$ است.

$$\underline{X}_i = \frac{\sqrt{2}}{N} \sum_{k=1}^N X_k e^{-\frac{j\pi ik}{N}} \quad (12-4)$$

حساسیت اندازه گیریهای رله ها روی شماره پریودهای N که نمونه برداری را شامل می شود، بسیار مهم و قابل اهمیت است. در مورد این موضوع و کاربردهای (نوع نویز یا فیلتر کردن سریع) روی اندازه گیریهای دینامیکی شرح داده می شود. برای انتقال دقیق و صحیح بایستی تمام روابط و نسبتهای دقیق و قابل قبول باشند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

$$\omega_0 \Delta t = \frac{2\pi i}{N}, f_0 \Delta t = \frac{i}{N} \quad (13-4)$$

در رابطه (۴-۱۴) فاصله زمان نمونه برداری Δt به صورت تابعی از i و T_0 و N محاسبه می شود:

$$T_0 = \frac{2\pi}{\omega_0} = \frac{1}{f_0}, \Delta t = \frac{i}{Nf_0} = \frac{iT_0}{N} \quad (14-4)$$

در این صفحه در توضیحات بعدی $i=0$ در نظر گرفته شده است:

$$\Delta t = \frac{1}{Nf_0} = \frac{T_0}{N} \quad (15-4)$$

بنابراین باید DFT مورد نظر داریم:

$$\underline{X} = \frac{\sqrt{2}}{N} \sum_{K=1}^N X_K e^{-\frac{j2\pi k}{N}} \quad (16-4)$$

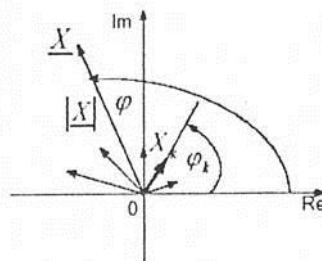
با بسط رابطه (۴-۱۶) برای N نمونه برداری داریم:

$$\underline{X} = \frac{\sqrt{2}}{N} \left[X_1 e^{-\frac{j2\pi}{N}} + \dots + X_n e^{-\frac{j2N\pi}{N}} \right] \quad (17-4)$$

بعد از محاسبه برای همه N تا نمونه برداری، سرانجام یک فازور مختلط به صورت زیر خواهیم داشت:

$$\underline{X} = |X| e^{j\varphi} = X e^{j\varphi} \quad (18-4)$$

روش DFT بیان شده در رابطه (۴-۱۲) و (۴-۱۳) به صورت گرافیکی در شکل‌های ۴-۶ و ۴-۷ و ۴-۸ نمایش داده شده است. در شکل ۴-۶ می توان موقعیت نسبی از یک نمونه برداری X_K و زاویه آن φ_K را در نظر گرفت، بر طبق زمان نمونه برداری t_k را در نظر گرفت، بر طبق زمان نمونه برداری t_k داریم:

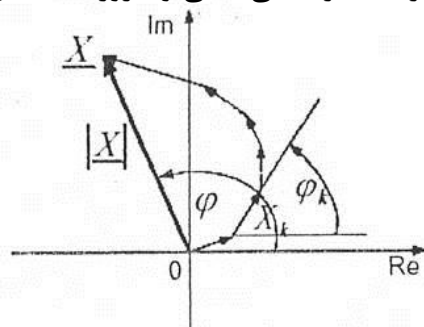

شکل ۴-۶ موقعیت نسبی از نمونه ها و ترکیب اصلی

$$t_k = k\Delta t \quad (19-4)$$

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرمان سایت و به همراه فونت های لازم

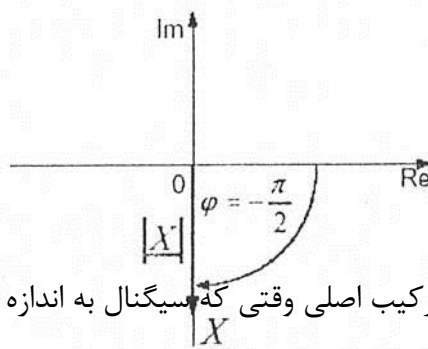
در شکل ۴-۷ نیز یک موقعیت از یک ترکیب فرکانسی اصلی و فازور $\underline{X}$ نمایش داده شده است.

شکل ۴-۷ جمع برداری از نمونه هایی که فازور برداری از ترکیب اصلی را بدست می دهند.

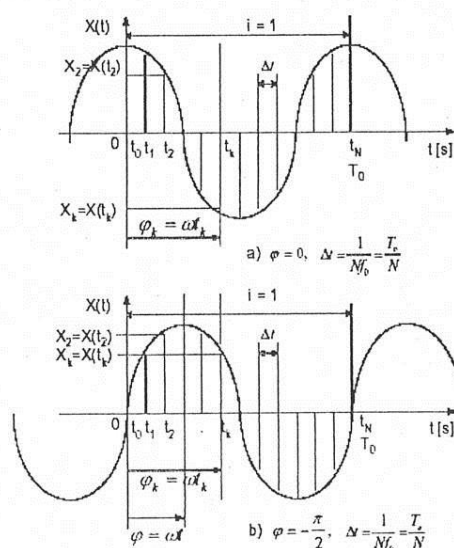
برای یک مورد مشخص به عنوان مثال شکل ۴-۸ ترکیب فرکانس اصلی از سینگال پس فاز را با زاویه

پس فازی φ نشان می دهد.

شکل ۴-۸ فازوری دقیقی از یک ترکیب اصلی وقتی که سیگنال به اندازه $\frac{\pi}{2}$ پس فاز است.

همچنین موقعیت دقیقی از یک فازور $\underline{X}$ در شکل ۴-۹ نشان داده شده است.

شکل ۴-۹ نمونه برداری از یک سیگنال متغیر با زمان برای $i = 0$ ، a و سیگنال با فازی با $\frac{\pi}{2}$ پس فازی b

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۴-۳-۴ استاندارد IEEE روی PMU

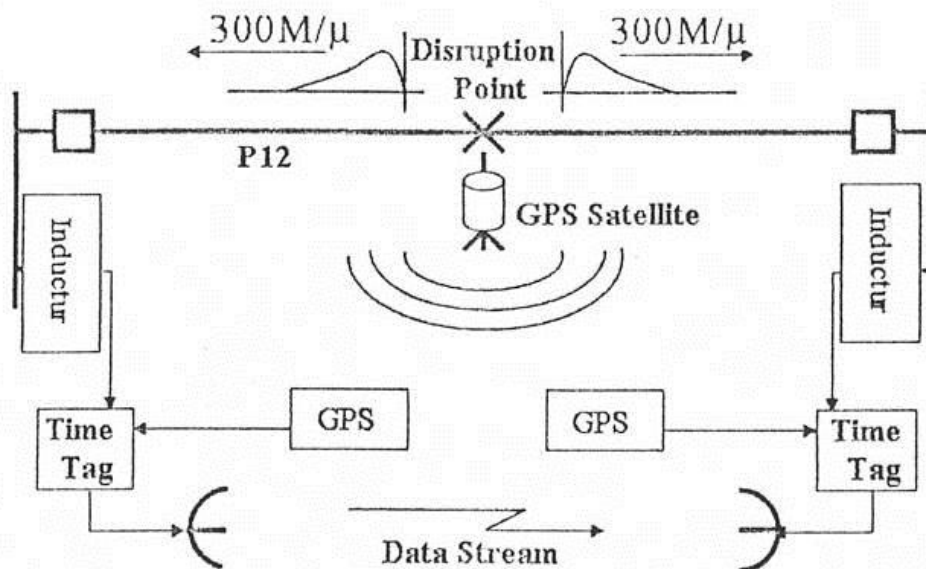
یک استاندارد IEEE موجود، وجود دارد (No1334) که پیکره ای برای اندازه گیریهای فازوری مشخص و تکمیل کردن آنها با دیگر کاربردها را فراهم می کند. این پارامترهای گروهی برای کسب اطمینان از اینکه اندازه گیریهای فازورها امکانپذیر خواهد شد و همچنین مرتبط شده در یک رویه مرسوم و ثابت این نیازها که در بالا گفته شد برای استفاده و بکارگیری سیگنال زمانی برای سنکرونیزاسیون فازوری و کد زمانی مورد نیاز برای ورود به یک واحد اندازه گیری، تعیین و مشخص می شود. GPS یک منبع زمانی معرفی شده است و IRIG-B یک فرمت اصلی استفاده شده برای ارتباطات زمانی می باشد. این استاندارد، فازورهای وابسته به هم و پردازش شده از طریق نمونه برداریهای سنکرون شده و غیر سنکرون شده را برای یک رویه و اساس متداول، نیازمند است. Tagging زمان به طور دقیق و پیوسته برای سنجش و تطبیق ناحیه ای گسترده و کنترل فرمتهای پیام لازم و ضروری است. این استاندارد اطلاعات مبادله شده و کنترل فرمتهای پیام را تعیین می کند که این شامل داده های خروجی، ساختاری و پیامهای دستوری می باشد [۱۱].

۴-۳-۵ تعیین دقیق محل نقاط معیوب در شبکه های قدرت

اصول اصلی تعیین موقعیت دقیق و محل نقاط معیوب در شبکه های قدرت در شکل ۴-۱۰ نشان داده شده است. این سیستم زمانهای پالسهای سیار تولید شده در اثر Glitch ها و وارد شده از دو انتها را نشان می دهد و موقعیتها با اختلاف در زمانهای رسیده، تعیین می شود این کار می تواند همه Glitch های ایجاد شده در شبکه قدرت را کشف و شناسایی کند. در این کاربرد فقط بستن خطوط قدرت نیاز به توجه و بازبینی و بررسی در هنگام محاسبه دارد. پالسهای ناشی از Glitch ها در راستای خطوط قدرت، انتقال می یابد، در مقایسه با وضعیت هوا که در رسانه های گروهی ذکر می شود، مهمتر است. پالسهای سیار تولید شده از Glitch ها در راستای خطوط قدرت انتقال یافته و با تضعیف یا اعوجاج پالسی وضع بدتری ایجاد خواهد شد بطوریکه درک وضعیت ایجاد شده بسیار مشکلتر است از تضعیف و یا اعوجاج ایجاد شده

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرمان سایت و به همراه فونت های لازم

ناشی از صاعقه است و نیز وضعیت بدتر خواهد شد در حالی که این پالسهای سیار از القاگر عبور کنند با استفاده از سلونوئیدها و کانورتر الکتريکی اپتيکی و برای جدا کردن پالسها از کابل فیبری، بر مسائل مربوط به تضعیف و اعوجاج به طور موثر می توان غالب شد. نیاز به دقت بررسی بسیار زیاد زمانی و فرکانسی، شدیداً در تحقیقات علمی لازم می باشند. در اندازه گیری فاصله با لیزر و برای ماهواره های Main-Mode همه دقت و ظرفیت فرکانسی لازم و ضروری است. اخیراً ۸ ایستگاه IGS GPS اتا سیس شده است که در شبکه های نمایش دهنده که برای تغییرات توپولوژی زمین لازم است که با ساعت های اتمی دقیق معینی با دقت بالا مجهز شده اند. ساعت های سزیمی و هیدروژنی بسیار گرانی هستند اما می توانند فقط فرکانس استاندارد را فراهم کنند نیازهای توام با استانداردهای فرکانسی و زمانی فقط بوسیله ساعت GPS می تواند فراهم شود [۸].

شکل ۴-۱۰ سیستم موقیت یابی معایب در شبکه های قدرت
۴-۳-۶ حفاظت رله ای

تست برنامه ها و طرحهای ارتباطی کنترل از راه دور برای حفاظت سیستم قدرت با استفاده از همزمانی ماهواره ای GPS و تکنولوژی ارتباطی مدرن یعنی یک شیوه نوین مورد بررسی قرار می گیرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

طرحهای رله حفاظتی با توجه به نیاز به نگهداری و پشتیبانی انرژی الکتریکی، اطمینان زیاد و اقتصادی بودن تجهیزات پراهمیتی که برای تست حفاظتی سیستم قدرت در نظر گرفته می شود، رفته رفته پیچیده و پیچیده می شود.

توسعه تکنولوژی ارتباطی مدرن و نیاز به کلید زنی عیبهای خط به طور Selective در کوتاهترین زمان، برنامه های ارتباطی حفاظتی سیستم قدرت را ایجاد کرده است که عبارتند از:

۱- اختلاف جریان

۲- مقایسه فازی

۳- حفاظت دیستانسی در ارتباط با حفاظت اصلی

۴-۳-۶-۱ حفاظت سیستم

عیبها می توانند برای سیستمهای قدرت بسیار مخرب باشند. بررسی فراوان، توسعه لوازم، و در نظر گرفتن تدابیر حفاظت موجب شده اند تا در جلوگیری از وارد آمدن خسارت بر خطوط انتقال و تجهیزات و پیشگیری از قطع تولید به دنبال وقوع عیب، بهبود مداوم حاصل شود.

مساله پدیده های گذرا در خطوط انتقال را در یک حالت بسیار ساده شده می توان بررسی نمود. این مطالعه ما را به بحث چگونگی حفاظت برقگیرها از تجهیزاتی مانند ترانسفورماتورهای واقع در شینه نیروگاهها و پستها در مقابل ضربه های ولتاژ بالای ناشی از صاعقه و در مورد خطوط UHV, EHV ناشی از کلید زنی، خواهد کشاند.

عیبهای ناشی از ضربه ها معمولا آن قدر کوتاه مدت اند که هر مدار شکنی که ممکن است باز شود بعد از چند سیکل به طور خودکار بسته خواهد شد تا سیستم به کار عادی برگردد. اگر برقگیرها نباشند یا عیبها دائمی باشند برای حفظ کار عادی بقیه سیستم، قسمت های عیب دار باید از آن جدا شوند.

کارکرد مدار شکنها با رله هایی که عیب را حس می کنند، کنترل می شود. در عمل تعیین نواحی حفاظت رله ها مشخص می کند که رله های مختلف، مسئول کدام قسمت های سیستم اند. موقعی که یک رله قادر به پاسخگویی به عیب وقوع یافته در ناحیه خود نیست، رله ناحیه یا نواحی مجاور در آن پشتیبانی خواهد کرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

برنامه های حفاظتی اصلی سیستم قدرت به صورت ارتباطی از تعدادی موج حامل ارتباطی برای اتصال ابزار و تجهیزات حفاظتی استفاده می کند بطوریکه برنامه های حفاظتی برای کشف و کلیدزنی Selective عیبها در کوتاهترین زمان مناسب هستند و امکانات لازم را فراهم می کنند. عملکرد کامل و مطلق برنامه های حفاظتی وابسته به رله های حفاظتی (هر دو انتهای خط) و موج حامل ارتباطی است، این قبیل برنامه های حفاظتی کار ساده ای نیست. این کار نیازمند دو تیم تست کننده با استفاده از تجهیزات تست کننده نادر و دقیق که همزمانی با دقت بسیار بالا را فراهم می کند و همچنین نرم افزار تست کننده پیشرفته مخصوص می باشد.

تست و بررسی مسائل مربوط به حفاظت یک فیدر کار ساده و آسانی نمی باشد مخصوصا اگر این کار بخواهد بصورت کامل انجام پذیرد. جهت ترانسهای ولتاژ و جریان دو پست در نظر گرفته شود که کیلومترها از هم فاصله دارند تا پیچیدگی کار، آشکارتر گردد. البته این تنها مشکل نیست که در حفاظت یک فیدر در نگاه اول به چشم می خورد زیرا مشکل اساسی تست همزمانی سیستمهای حفاظتی است که ظاهرا جدی تر از مشکل نخست می باشند، زیرا لازم است تک تک اجزاء به طور کامل مورد تست قرار گیرند که در صورت هماهنگی تست هادی توان از موفقیت آمیز بودن آزمایش یقین حاصل کرد. البته لازم است به این نکته اشاره شود که تمامی تستها باید در شرایطی کاملا یکسان انجام پذیرد که این کار، در عمل بسیار مشکل و در مواردی حتی غیر ممکن است.

یک روش کلی جهت حل موضوع این است که تمامی اجزاء حفاظتی پس از وقوع حادثه یا خطا بطور همزمان تست شوند و این امر میسر نخواهد بود مگر اینکه ولتاژ و جریان موجود در پست بطور دقیق با یکدیگر سنکرون گردند که این واقعیت در خطوط انتقال نیز کاربرد داشته و صادق است بطور مثال زمانی که نیروگاه فرمان قطع می دهد و واحدهای نیروگاه بی برق می شوند، خطایی بر روی تجهیزات رخ می دهد. یک معیار مورد اطمینان جهت تعیین جریان خطا استفاده از قانون کیر شیف می باشد با توجه به این قانون مجموع جریانهای وارد شده به یک گره همواره مساوی صفر می باشد. به عبارت دیگر این قانون می گوید که اگر خطایی در شبکه وجود نداشته باشد، جریان وارد شده به تجهیز برابر با جریان خارج شده از آن است. این روش برای مواقعی که لازم است ترانسهای جریان (CT) جهت جریان ورودی خروجی قسمتی از تجهیزات شبکه رابه یکدیگر متصل هستند اندازه گیری کنند، مورد استفاده قرار می

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

گیرد، بدین ترتیب که می توان جهت جریان را با استفاده از تشخیص دقیق وجود خطا یا عدم وجود خطا در شبکه تعیین کرد.

دانستن این نکته حائز اهمیت است که طرح حفاظت واحد در شبکه های انتقال از دو رله که ارتباط مخابراتی دارند تشکیل شده است. این ارتباط می تواند از طریق سیمهای سخت، فیبرنوری، سیستم GPS، میکروویو، ارتباط تلفنی برقرار گردد.

دو روش اصلی که در تعیین جهت جریان در پایانه های خطوط انتقال مورد استفاده قرار می گیرند و در زیر شرح داده شده است عبارتند از:

۱- رله دیستانس جهت دار

رله دیستانس در هر دو انتهای خط انتقال فاصله و جهت خطا را اندازه گیری می کند. اطلاعات مربوط به جهت خطا در انتهای خط انتقال به روشهای متعددی منتقل می شود. برای خطاهایی که در وسط خط اتفاق می افتد. در (Zonel) برای هر دو رله مساله خاصی ایجاد نمی شود زیرا معمولا این خطاها بطور آبی توسط هر دو انتهای خط برطرف می شوند. 80% Zonel امپدانس خط را تشکیل می دهد. در نتیجه برای خطاهایی که نزدیک به انتهای خط (یعنی در جای که بیشتر از ۸۰٪ امپدانس خط است) اتفاق می افتد، دانستن اینکه این خطاها روی خط اتفاق افتاده است یا روی شینه، تنها از یک روش ممکن است و آنهم دانستن جهت خطا می باشد. این موضوع بدان معناست که اگر خطا در جلوی رله اتفاق بیفتد خطا در روی خط انتقال می باشد. و هر دو رله به طور آبی عمل می کنند و اگر خطا دارای جهت معکوس باشد یعنی خطا در پشت رله اتفاق باشد، خطا بر روی شینه می باشد که در این صورت یکی از رله عمل می کند و رله دیگر با یک تاخیر زمانی رله فوق را پشتیبانی می کند.

۲- رله دیفرانسیلی (جریان فازی خط)

اگر سیگنال های جریان از لحاظ فازی مخالف یکدیگر باشند (با فرض اینکه ترانسهای جریان دارای نقطه نول مصنوعی می باشند) جهت جریان در هر یک از پایانه های خط انتقال به طور مستقیم مقایسه می شود اگر جریان از خط عبور کند بدین معنی است که خطایی صورت نپذیرفته است زیرا جریان از یک سمت وارد و از سمت دیگر خط خارج می گردد اگر سیگنالهای جریان همفاز باشند بدین معناست که

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

خطایی بر روی خط اتفاق افتاده است. بدین ترتیب جریانها از هر دو انتهای خط وارد می شوند و هرگز خارج نمی شوند. تستهای مربوط به برخی از تجهیزات نیاز به هماهنگی بسیار دقیق جریانهای تزریقی به دو انتهای خط انتقال دارد. رله های دیفرانسیلی خط را نوعاً روی ۳۰ درجه تنظیم می کنند. بنابراین در مورد حفاظت دیفرانسیلی، زاویه فاز و جریان دو جزء اساسی هستند که باید سنکرون گردند و این موضوع در مورد رله دیستانس نیز صدق می کند [۶].

۴-۳-۶-۲ اصول تست هماهنگی رله ها

به منظور رسیدن به یک طرح کاربردی در مخابرات ماهواره ای که در خطوط انتقال نیز مورد استفاده قرار گیرد نیاز است که تمامی طرحها به طور جداگانه تست و بررسی گردند.

الف) بهترین راه حل درست کردن یک سیستم خطا بر روی خط انتقال می باشد (هر چند که چندان عملی نیست) این روشی است که تمام جریانها و ولتاژها را بادقت، با آنچه که در واقعیت اتفاق می افتد شبیه سازی می کند. همچنین این روش مولفه DC و مولفه های هارمونیک با فرکانس بالا را نیز شبیه سازی می کند. در آغاز باید از هماهنگ بودن ولتاژها و جریانهای خطا در محل قرار گرفتن رله و پایانه خط یقین حاصل کنیم. دومین دسته از تستهای تزریقی، نیاز به ایجاد سیستم خطای اولیه ندارد تنها نقص این گونه تستها عدم توانایی در هماهنگی لازم بین جریانهای محل قرار گرفتن رله و انتهای خط در یک زمان می باشد. یک روش ممکن جهت حل مساله فوق این است که هر رله را بطور مجزا در انتهای خط تست کنیم سپس ارتباط مخابراتی بین آن دوره را کنترل نماییم. در این روش تست دو اشکال وجود دارد:

- ۱- اکثراً تست ارتباط مخابراتی توسط کارکنان مختلفی صورت می گیرد.
  - ۲- مشکل دوم این است که سیستم، زمانی بطور کامل کار خواهد کرد که اجزاء منفرد بدرستی و بطور هماهنگ عمل نمایند که این هم کار ساده ای نمی باشد.
- ب) یک راه حل بهتر برای ارتباط دادن تست سیستمهای دو تایی با یکدیگر بامرجع زمانی واحد، یکسان کردن محل قرارگرفتن رله و انتهای خط انتقال می باشد. با توجه به اهمیت سنکرون کردن زاویه فازی جریان و موضوع بحث لزوم استفاده از سیستم GPS به عنوان ابزاری دقیق جهت سنکرونیزاسیون و تستهای هماهنگ و نقش آن در حفاظت سیستمهای قدرت بر ما مشخص می گردد [۶].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۳-۶-۳-۴ شرح و توصیف روش تست جریان تست طرحهای حفاظتی قدرت که بر پایه ارتباطات نوین و مدرن پایه ریزی شده است نیاز به استفاده از دو گروه تست در هر یک از دو انتهای خط دارد. این تست، تست End-to-End نام گرفته است. این دو گروه تست برای شبیه سازی موقعیت واقعی و دقیق عیب روی خط به طور دقیق همزمان شوند. برای شروع همزمان، تست همزمانی برای دو وسیله، راه حلهای تکنیکی مورد استفاده قرار گرفته که عبارتند از:

- ۱- اتصال به دو واحد تست از طریق سیم هوایی که این روش فقط در فواصل کوتاه امکان پذیر است.
- ۲- همزمانی با سیستم قدرت با دقت 1ms و خطای ۱۸ درجه در فرکانس 50HZ
- ۳- همزمانی بالینک همزمان شده با فیبر مخصوص، این روش راه حل قابل دسترسی در کشور ژاپن است، اما این روش هم فقط با در اختیار داشتن رله های حفاظتی پیشرفته خاصی امکان پذیر می باشد.
- ۴- همزمانی با استفاده از سیستم ماهواره ای GPS، این روش اخیرا متداولترین روشی است که مورد استفاده قرار گرفته است.

همان طور که در فصل دوم در ارتباط با سیستم GPS شرح داده شده این سیستم دارای تعدادی ماهواره است که هر ماهواره دارای یک ساعت اتمی اتوماتیک فوق العاده دقیق می باشد و جهت فرستادن سیگنال زمانی هماهنگ شده به سطح زمین بکار می رود که شامل زمان دقیق تقویم نجومی ماهواره می باشد (این اطلاعات مربوط مدار ماهواره یعنی مکان ماهواره که وابسته به زمان است، می باشد و جهت فرستادن سیگنال زمانی هماهنگ شده به سطح زمین بکار می رود که شامل زمان دقیق تقویم نجومی ماهواره می باشد) این اطلاعات مربوط مدار ماهواره یعنی مکان ماهواره که وابسته به زمان است، می باشد) اگر چهار ماهواره با گیرنده GPS با یکدیگر مرتبط شوند زمان تاخیر سیگنال برای هر چهار ماهواره مشخص خواهد شد که این زمان به طور مستقیم فاصله بین گیرنده GPS و هر ماهواره را تعیین می کند. استفاده از اصول چنین سرویسی و اصول چهار معادله و چهار مجهول می تواند به طور دقیق مکان ماهواره را در فضای سه بعدی و زمان دقیق آنرا محاسبه کند، که این اطلاعات شامل طول و عرض و ارتفاع ماهواره می باشد. دقت مکانی GPS، ۲۵ متر می باد و محدوده زمانی آن از دقت ۱۰۰ نانوثانیه برخوردار است.

برای توانایی و قادر شدن به منظور استفاده سیگنال زمانی جهت اهداف همزمان، ساعت GPS لازم و ضروری است و این ساعت یک تعدادی از سیگنالهای زمانی را که شامل 1PPM, 1PPS, IRIG-B و سیگنال پالس

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

قابل برنامه ریزی هستند را تولید می کند. این سیگنالها در یک خروجی نوعی TTL روی ساعت های GPS که بسیار مدرن و جدید هستند قابل دسترسی می باشند بنابراین دو سیگنال می توانند برای تطبیق و همزمانی در زمانی نزدیک به 100ms، در تست تجهیزات در هر موقعیت اطراف جهان، مورد استفاده قرار گیرند. دقت همزمانی بسیار مهم و با اهمیت است خطای همزمانی حدود 1ms در فرکانس 50HZ یک خطای ۱۸ درجه ای بین بردار جریان و در حدود ۲۲ درجه در فرکانس 50HZ طول می کشد. برای موفقیت در تست End-to-End همزمانی بایستی در زمان ۱۰μ به بهترین نحو انجام گیرد که فقط خطای فازی ۰/۱۸ درجه ای تولید نماید. بهترین تست تجهیزات در جهان امروز می تواند بوسیله دقت همزمانی ۱μs حاصل شود بطوریکه حتی برای تست موج سیار رله در خطای فازی ۰/۰۱۸ درجه ای لازم و ضروری است.

در سیستم GPS در یک طول ماهواره های مصنوعی قرار دارند که جهت کاربردهای انتقال هوایی استفاده می شوند و در طرف دیگر ساعتها، ماهواره ها که برای انتخاب سیگنالهای زمانی جهت سنکرون کردن بخشهای گوناگون یک مجموعه به کار می روند قرار دارد. در قسمت سنکرون کردن ماهوارهها در هر دقیقه یک پالس به صورت سیگنال مورد استفاده قرار می گیرد که این کار توسط ساعت GPS انجام می گیرد. در تست یک رله دیفرانسیلی با دقت بالای زمانی نیاز به سنکرون کردن قسمتهای مختلف می باشد که این کار توسط GPS با دقتی کمتر از 10ns انجام می گیرد از مزایای دیگر سیستم GPS می توان به این مورد اشاره کرد که می تواند در سراسر جهان استفاده شود و این موضوع برای خطوط انتقال طولانی از اهمیت بالایی برخوردار است.

در تست End-to-End که از جمله برنامه ها و طرحهای رله حفاظتی براساس ارتباطات ماهواره ای است، استفاده از همزمانی ماهواره GPS در ابزارهای لازم جهت تست بوسیله چندین شرکت مختلف در سالهای ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ ارزیابی شده است [۱۳-۶].

۴-۳-۶-۴ تست همزمانی تجهیزات با استفاده از GPS

برای تست معمولی رله، ولتاژ و جریان خروجی دستگاه CMC156 که در شکل ۴-۱۱ نشان داده شده است، از طریق بلوکهای مخصوص آزمایش به مدار ثانویه رله متصل می گردد. سیگنال قطع رله به دستگاه فیدبک می شود تا بتواند بر روی زمان قطع رله نظارت کند. بررسی انجام شده نشان می دهد که برای اینکه قادر باشیم تست همزمان End-to-End را هدایت کنیم به یک ساعت GPS (مانند Arbited

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

1088) کنترل شده با زمان نیاز است، که این کار به منظور افزایش بهره برداری از خطوط انتقال موجود و نیز حفاظت مطمئن تر انجام می گیرد. همچنین برای مسیریابی به ۴ ماهواره نیاز می باشد تا بتوان موقعیت و زمان را تعیین کرد.

تست End-to-End رله ها که شامل یک سیستم حفاظتی دقیق و کامل به همراه رله های دیفرانسیلی و نیز ارتباطات مخابراتی بین آنها می باشد. در عمل با کاربرد ساعت GPS پیشرفت قابل توجهی نموده است. سیستم کنترل شده مخابراتی (Arbited 1088) اطلاعات مورد نیاز را برای همزمان کردن رله های End-to-End فراهم می کند. که علاوه بر مورد فوق عملکردهای مختلفی از جمله بهینه کردن منبع تغذیه داخلی برای کاربردهای انتقالی و نیز قابلیت حمل و نقل از دیگر خصوصیات ساعت GPS می باشد که استفاده روز افزون از این سیستم را منجر گردیده است.

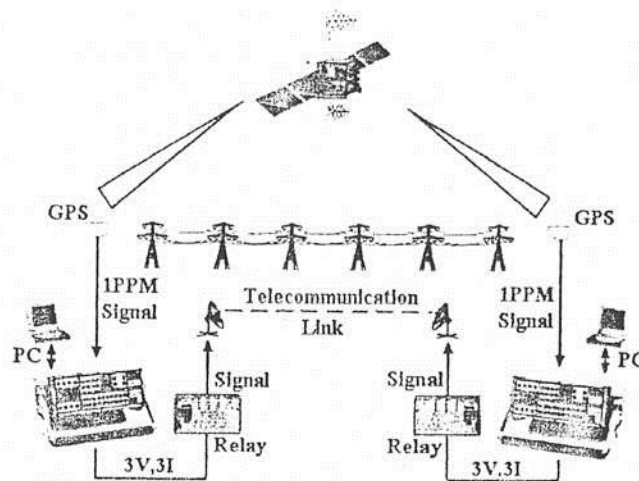
یک PPM با سیگنالهای قابل برنامه ریزی خروجی ساعت GPS که بصورت باینری می باشد، دستگاه CMC156 را تغذیه می کند. این ورودی باید چنان باشد تا با سطح سیگنال PICK-UP (حداقل ورودی که رله به ازای آن عمل می کند) مطابق داشته باشد.

هر چند سیگنال زمانی که از ساعت GPS ار سال می شود دارای دقت 100ns می باشد ولی حداکثر خطای همزمانی با استفاده از نمونه برداری فرکانسهای ورودیهای باینری دستگاه CMC156 می تواند تعیین گردد ورودی باینری به مدت $120\mu s$ نمونه گیری می شود بطوریکه این زمان، ماکزیمم زمان تاخیری است که می تواند بین دو دستگاه GPS سنکرون شده استخراج شود. ولتاژهای خروجی دو دستگاه CMC156 کاملاً مستقل هستند و ساعت‌های GPS نیز با استفاده از یک اسیلوسکوپ حافظه دار مشترک اندازه گیری می شوند. دو سیستمی که با یکدیگر سنکرون شده اند بر روی هم یک موج پله را نتیجه می دهد. خطای سنکرونیزاسیون بطور مساوی بین $0-120\mu s$ توزیع می شود. بخش سخت افزاری دستگاه CMC156 قابلیت سنکرونیزاسیون با دقت بیشتری با سیگنال زمانی GPS را دارد که این کار با استفاده از یک تریگر مخصوص انجام می پذیرد. دقت سنکرونیزاسیون در حد $1\mu s$ اندازه گیری شده است که این مقدار مطابق با 0.22% درجه از یک موج 50HZ می باشد که این میزان برای تستهای یکسان موجهای سیار رله ها بیش از حد کافی است.

روشهای تست استاندارد End-to-End مورد استفاده در تجهیزات روی هر بخشی از خط انتقال عبارتند از:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

- ۱- تجهیزات تست رله حفاظتی (سیگنال ژنراتور 3×1 و $3 \times U$ مناسب برای شبیه سازی مجدد عیب)
- ۲- گیرنده ماهواره GPS برای همزمان کردن زمان ابزارها و وسایل تست.
- ۳- برای شبیه سازی عیب می توان از یکی از منابع زیر استفاده نمود که عبارتند از:
  - استفاده از برنامه EMTP
  - فایل گذاری واقعی ثبت شده بوسیله ثبتهای سیگنال فرمان ناخواسته در سیستم کنترل
  - مرحله های تست جریان و ولتاژ حالت مانا برای ارزیابی Thershold های نشت.
  - بکارگیری نرم افزار خاصی جهت تست
- ۲- الی ۳ مهندس تست در هر بخشی برای انجام تست لازم و ضروری می باشد.

شکل ۴-۱۱ تست برنامه های حفاظتی GPS براساس ارتباط با استفاده از سیستم ماهواره ای GPS برای تست همزمانی

مراحل تست End-to-End می تواند برای هر ایستگاه فرعی به صورت زیر مشخص شود:

- آماده سازی مرحله های تست.
- اتصال تجهیزات تست به تجهیزات و اشیاء مورد استفاده در تست (رله های حفاظتی)
- اتصال و ارتباط گیرنده GPS به شماره ای از ماهواره هایی که برای این منظور در نظر گرفته شده اند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

- آماده کردن نرم افزار تست برای شروع تست.
- هماهنگی با گروه تست کننده در هر بخش مربوط به زمان شروع و محکم شدن گیرنده GPS.
- هماهنگی با بخش دیگر در ارتباط با شروع اولین مرحله تست
- شروع اولین مرحله تست و منتظر شدن برای تریگر شدن ماهواره ها.
- هماهنگی با بخش دیگر مربوط به یک شروع موفقیت آمیز.
- بعد از اینکه اولین مرحله تست تمام شد، هماهنگی با دیگر بخش مربوط در ارتباط با نتایج تست و بالاخره تنظیم ترتیبات مربوط به تدوین مرحله تست (برای مثال، تصحیح زمان نامی)
- ارتباط با گروه دیگر، قبل و بعد از هر مرحله تست، گاهی اوقات گروههای تست از ارتباطات دائمی استفاده می کنند.
- متدها یا روشهای تست End-to-End بیان شده در بخشهای پیشین چندین سال پیش بوجود آمده و تحقق یافته بودند و برای تایید کامل طرح و برنامه ارتباطی، رفتار سیستم حفاظتی سیستم قدرت در هر زمانی لازم و ضروری هستند. این متدها یک شبیه ساز دقیق از وضعیت عیب واقعی و یک راه تایید شده و مناسب برای تست برنامه های حفاظتی پایه ریزی شده براساس ارتباطات می باشد.
- کاربرد این متدها مشکلات و مسائل زیادی برای شرح دادن دارد، مشکلات حفاظتی بسیاری که مهندسین در سرتاسر جهان با آن مواجه بودند عبارتند از:
  - ۱- اتلاف زمان (تست یک خط هوایی یا یک سیستم حفاظتی کامل با حفاظت از راه دور نیاز به زمان زیادی دارد).
  - ۲- گران بودن (هزینه های بالای تجهیزات و پرسنل)
  - ۳- پیچیدگی کنترل تست (هماهنگی دو گروه در دو ایستگاه فرعی)
  - ۴- پیچیدگی روشهای تست (پیچیدگی فرآیندهای تست)
  - ۵- نیاز به فرآیندهای تستی کاملا اتوماتیک
  - ۶- نبودن ارتباط مستقیم بین گیرنده GPS و تجهیزات تست حفاظتی (هماهنگ نبودن بخشی از فرآیندهای تست).
  - ۷- پیچیدگی در تدوین فرآیندهای تست (دو PC و مهندسین حفاظتی در دو ایستگاه فرعی)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۸- نظارت و ارزیابی و بررسی کامل نتایج تست فقط از طریق ارتباط مستقیم (از قبیل تلفن) بین تیمهای تست امکان پذیر است. (به بیان دیگر ارتباط بعد از هر مرحله تست و همزمانی جهت بررسی نتایج تست).

۹- پیچیدگی در حذف و تکرار فرآیندهای تست

۱۰- تاثیر شدید و بالای دقت همزمانی در خطای جریان معیوب

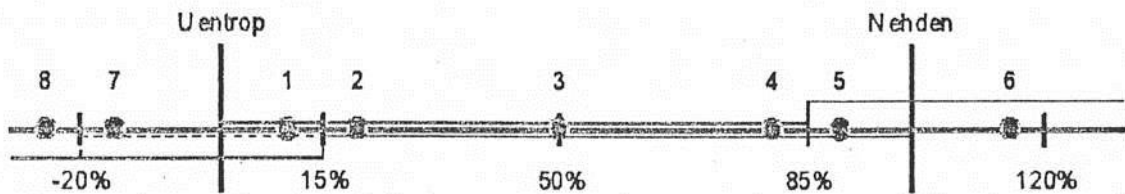
بنابراین با توجه به اینکه مسائل و مشکلات شناخته شده اند، روشهای تست End-to-End امروزه روش استاندارد و روتینی نیستند. بسیاری از شرکت های برق از این نوع مسائل و تست نهایی و جداگانه و مستقل دستگاه های ارتباطی خودداری می کنند. آنها برای فراهم کردن الزامات استانداردهای تست با تستهای حفاظتی یک بخش کلاسیک، سعی و تلاش می کنند. نتایج این قبیل تستها فقط جزئی و نسبی هستند و نمی توانند برای اثبات و تایید کامل سیستم حفاظتی مورد استفاده قرار گیرند. زمان قطع و قابلیت انتخاب می تواند فقط با یک شبیه سازی واقعی ارزیابی و بررسی شود [۱۳-۶].

۴-۳-۶-۵ شرح عملی و تجربی تست End-to-End

VEW Energies AG یک شرکت آلمانی واقع در Ruhr است که در نظر داشت سیستم حفاظتی خط هوایی Uentrop-Nehden را بازسازی کند (خط هوایی بلند بطول 120KM). خطوط هوایی مجهز به حفاظتهای دیستانسی الکترومکانیکی، دوبل، قدیمی و رله هایی با قابلیت بستن مجدد و خودکار مدار مانند حفاظت Main1, Main2 (R32Z27 با امپدانس راه اندازی پایین) در همه بخشها بودند. برای زمان شروع، طرح بازسازی در واقع به صورت تعویض حفاظت یک بخش یعنی دو رله دیستانسی دیجیتالی مدرن بنامهای 7SA513, PD571 با طرح و برنامه توسعه یافته مجاز بوده است. طرح تعویض فقط مربوط به حفاظت اصلی ۱ و ۲ در Uentrop با نگهداشتن و حفظ، حفاظت دیستانسی الکترومکانیکی در بخش دیگر یعنی Nehden و استفاده از نتایج حاصل از برنامه توسعه یافته مجاز در شرایط دشوار برای مهندسين حفاظت VEW می باشد. سوالاتی که ممکن است مطرح شود این است که: ۱- تاثیرات اتصال دو رله حفاظتی دیجیتالی جدید به جای رله های حفاظتی الکترومکانیکی قدیمی روی زطمان قطع کلی چیست؟

۲- ماکزیمم زمان ارتباطات لازم چقدر است؟ ۳- دستگاه حفاظتی مناسب جهت دست یابی به اطمینان و دست یابی به قابلیت انتخاب چیست؟ ۴- تاثیر طرح توسعه یافته و مجاز حفاظتی روی کاهش زمان قطع چیست؟ ۵- این سیستم حفاظت جدید با راندمان تست شده چطور سیتی است؟ پاسخهای این

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۴-۱۲ طرح تست End-to-End

پرسشها به این صورت است که تست End-to-End با استفاده از همزمانی GPS انجام می گیرد و طرح این تست در شکل ۴-۱۲ نشان داده شده است.

دیگر راه حلها و پاسخهای این پرسشها بیشتر شرح داده می شود. این مسائل انگیزه ای شد برای مهندسین حفاظت شرکت VEW که در صدد یافتن روش تستی بهینه و آسان باشند. شرکت عملیاتی بین OMICRON, VEW با تلاشهایی که در این زمینه انجام دادند موفق به یافتن یک شیوه جدید و تسهیل روش تست End-to-End شدند. این روش جدید تست بدین صورت بود که جهت بهینه کردن روش تست End-to-End یک چالش عظیمی توسط همه گروههای دست اندرکار انجام گرفت. در ابتدا این موضوع برای شناسایی و تعیین ماله آشکار شد که چندین هدف کوچک وجود دارد که لازم است فراهم شده و عملی گردند. این اهداف شامل کاهش در اتلاف زمانی، کاهش در هزینه های کلی، تسهیل فرآیندهای تست، تسهیل کنترل تست و بهبود در دقت همزمانی می شوند. مخصوصا این نتایج در موارد زیر حاصل شده اند:

- استقرار یک بخش تست کننده کنترل شده از راه دور بطوریکه تست کامل بوسیله یک PC اصلی که PC فرعی قرار گرفته روی بخش دیگر را کنترل می کند، کنترل می شود.
- افزایش در دقت همزمانی و تسهیل فرآیند تست بی عیب و نقص برای این منظور گیرنده GPS با دقت بسیار بالا که مخصوصا برای کاربردهای تست حفاظتی با فرآیند تست تلفیق یافته و به نرم افزار تست کننده متصل شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

- افزایش کارایی (راندمان) با تست کردن یک سیستم کامل و بی عیب در زمان یکسان که نیاز به سخت افزاری مناسب جهت شبیه سازی دو سیستم سه فاز (برای حفاظت اصلی ۱ و ۲ در زمان یکسان) دارد.

- تاسیس یک فرآیند تست کننده اتوماتیک و کلی با امکان استفاده آن به صورت یک فرآیند تستی روتین و استاندارد و همچنین توسعه فرآیند تست بصورت چندمنظوره برای هر یک از دو انتهای خط

۴-۳-۶-۵-۱ تفهیم مساله

- تاسیس بخشی برای کنترل از راه دور تست:

برای این متد پیش نیازها و مقتضیات بسیار زیادی لازم بود که عبارتند از:

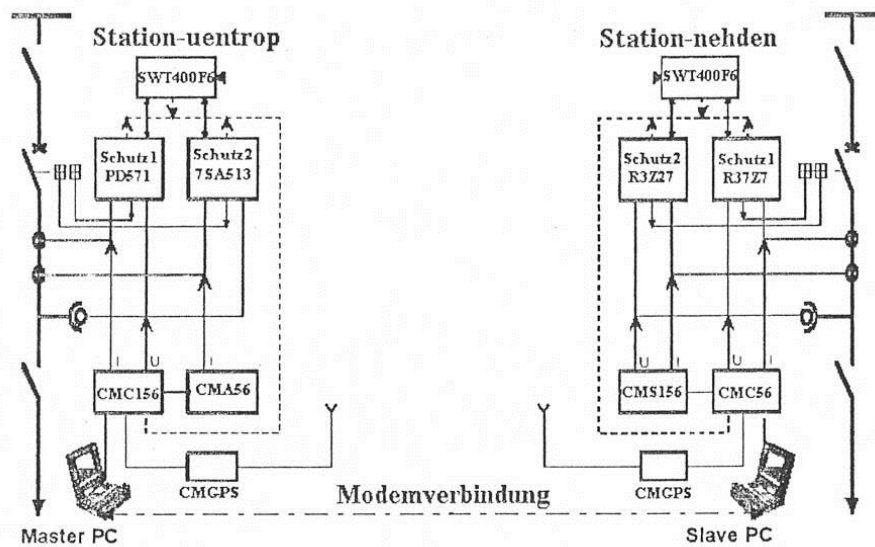
- ۱- نرم افزار مناسب با پایانه کاربردی براساس سیستم ویندوز ۳۲ بیتی
- ۲- تست کننده نرم افزاری مناسب برای به کار انداختن نرم افزار با پایانه ارتباطی از راه دور.
- ۳- ارتباطات قابل دسترسی توسط ر ساه ها در ایستگاه الکتریکی فرعی و مناسب برای انتقال داده ها با سرعت بالا.

۴- ارتباطات بسیار سریع بین نرم افزار و سخت افزار تست.

Netmeeting مایکروسافت بهترین نرم افزار یافته شده برای ارتباطات از راه دور می باشد. این نرم افزاری دارای سه مزیت است که عبارتند از: ۱- نرم افزار نیازی به شارژ کردن ندارد ۲- نرم افزار می تواند برای برقراری هر ارتباط بین دو کامپیوتر با کمترین (Minimum 14000bps) مورد استفاده قرار گیرد (مدم، اینترنت، اینترنت، سیم و غیره) ۳- این نرم افزار ساده و برای کاربربکارگیری آن آسان می باشد.

نحوه انجام این ارتباط در شکل ۴-۱۴ نشان داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شکل ۴-۱۴ نمایش روش جدید تست و نحوه برقراری ارتباط بین دو ایستگاه

ارتباطات بایستی توسط خط تلفن آنالوگ استاندارد و در ایستگاههای فرعی انجام گیرد. ارتباطات با استفاده از یک کارت مدم استاندارد PCM C/A با 33600 bps بالا از طریق خط تلفنی که فقط مجاز به انتقال 28800 bps است برقرار می شود، این همچنین با اینترنت و اینترنت هم انجام شده بود و نتایج بسیار عالی داشته است. ارتباطات بسیار سریع و تند بوده و همچنین ارتباطات صوتی و تصویری نیز مناسب هستند. این موضوع بی شک در آینده یکی از ارتباطات قابل دسترس رسانه ها در ایستگاههای فرعی برق خواهد شد.

بعد از اینکه ارتباط بین دو کامپیوتر با موفقیت انجام گرفت این امکان برای به کار انداختن یک ماجول تست ویژه (م مشخص کننده توالی مراحل) و برای کنترل تست روی هر دو بخش فقط از طریق کامپیوتر اصلی (از طریق کارت مدم PCM C/A) فراهم شده بود که در شکل ۴-۱۴ در بالا نشان داده شده است.

روشهای استاندارد برای تریگر کردن همزمانی GPS، استفاده از پالس تریگر گیرنده GPS از طریق یک ورودی باینری می باشد. در این روش خطای همزمانی یا سنکرونیزاسیون در حدود $120 \mu s$ می باشد (بخاطر تاثیر ورودیهای باینری) کنترل و نمایش سنکرونیزاسیون فقط از طریق Control-Panel مستقر روی گیرنده GPS امکان پذیر است و هیچ ارتباط و اتصالی با نرم افزار تست کننده ندارد.

برای بهبود فرآیند سنکرونیزاسیون استفاده از گیرنده های GPS ضروری و الزامی است. این همزمانی از طریق ورودی باینری و پارامتر سنکرونیزاسیون ساخته شده با نرم افزار تست کننده قابل رویت

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

است (تطبيق تکنولوژی GPS با تست حفاظتی) CMGPS جدیدا با یک گیرنده GPS ویژه طراحی شده برای همزمانی قابل استفاده در تست حفاظتی توسعه یافته است [پیوست ۳].

مساله دقت بوسیله اتصال پالس GPS به DSP (یعنی پردازشگر سیگنال دیجیتالی) بخش تست حل شده است. در این روش دقت همزمانی به کمتر از $\pm 1\mu s$ بهبود یافته است. نمایش و کنترل اضافی CMGPS بوسیله نرم افزار انجام شده است. برای شبیه سازی سیستم قدرت لازم است که با داشتن ولتاژ همه فازها و جریانهای آنها، امکان حفاظت اصلی ۱ و ۲ بطور مستقل فراهم شود. ابزارها و دستگاههای استفاده شده در هر بخش عبارتند از:

۱- دستگاه تست $U \times 3$ ؛ $3 \times I$ CMC156 بهمراه پرت کنترل PC موازی.

۲- تقویت کننده تست $U \times 3$ ؛ $3 \times I$ CMC156

۳- گیرنده ماهواره CMGPS

نرم افزار تست کننده باید برای کنترل دوازده تولید کننده در زمان یکسان مناسب باشد (۶ دستگاه تست و ۶ تقویت کننده) بنابراین برای ایجاد دومین مدار شبیه سازی برای حفاظت اصلی دوم، یک تقویت کننده بایستی استفاده شود.

هر بخش خط (ایستگاه فرعی) متشکل از فرآیندهای تستی اتوماتیک می باشد. بر طبق طرح تست نشان دهنده در شکل ۴-۱۲ فرآیند تست شامل ۲۴ تست (سه نوع عیب در هشت نقطه) می باشد. هر تست ۴ مرحله دارد، مرحله سنکرونیزاسیون GPS، مرحله قبل از خطا، مرحله عیب و مرحله بعد از خطا. فرآیند تست درست و کامل در یک Office با استفاده از مد برون خطی آماده می شود. این شبیه سازی دو سیستم باولتاژها و جریانهای روی خط است.

۲۴ مرحله تست قرار داده شده در بخش مرکزی کنترل OMICRON با کاربرد اتوماتیک، فرآیند تست کامل را ایجاد می کند (برای هر بخش خط بطور جداگانه؛ ایستگاههای Uentrop , Nehden 380 (KV).

این دو فرآیند تستی شرح داده شده با استفاده از CMGPS سنکرون می شوند. این با کنترل و دیدن انجام کامل تست از طریق یک کامپیوتر مانند آنچه که بالاتر بوسیله نرم افزار Netmeeting با قابلیت بالا و پایانه ارتباطی از راه دور نشان داده شده، انجام می گیرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

تست کامل و دقیق در حدود ۷ دقیقه انجام می شود، که در این ۷ دقیقه گزارش تست به صورت اتوماتیک آماده می شود.

۴-۴ مباحث ویژه در سیستمهای قدرت و کاربرد GPS در آن

ارزیابی سریع ارتباطات و اطلاعات و تکنولوژیهای کامپیوتری، فرصتها و چالشهایی را برای صنعت برق فراهم می کند. نیاز به برآوردن افزایش انتظارات امنیتی مشتریان که بایستی عملیات در محیطی اقتصادی و هزینه کم انجام گیرد، بسیاری از موسسات و شرکتها را برای بازسازی یا ساخت ایستگاههای حفاظتی و نمایش و کنترل تشویق می کند. این عملکرد از طریق اطلاعات آزاد و اطلاعات بدست آمده از سایتهای ارتباطی راه دور و موضعی امکان پذیر می باشد. پیشرفتهای اخیر در زمینه استانداردهای ارتباطی ایستگاه فرعی داخلی (IEC 61850, 61970, 61968, IEE UCA 2.0) باعث خواهد شد که اطلاعات مسلم و قابل اطمینانی، بلافاصله در موقعیتی که مورد نیاز هستند در دسترس قرار گیرند. تکنولوژی ارتباطات جهت بکار بردن قابلیتهای کنترلی گسترده، نمایش و برنامه های دیگر، امکانات لازم را فراهم میکند.

۴-۴-۱ سیستم WAMS

WAMS مختصراً در یک جمله یعنی سیستم اندازه گیری ناحیه ای گسترده که داده های سنکرون شده ماهواره ای را برای کنترل مطمئن شبکه، دریافت می کند. بطوریکه میدانیم عملکرد Closer شبکه دارای محدودیتهایی می باشد. WAMS تحقیقات پیشرفته و کاربردهای گستردهای در سیستم WSCC در آمریکا دارد.

عملکرد سیستم براساس نمایش سریع (اندازه گیریهای گره های شبکه ویژه مخصوص) و کاربردهای اکتیو با کنترل سریع پایه ریزی شده است. اندازه گیریهایی براساس دستگاهها و ابزارهای PMU سنکرون شده با GPS که قبلاً شرح داده شد، پایه ریزی شده است. هدف از WAMS آشکار کردن آشفتگیها محدود و متوقف نشوند، امکان دارد به سمت خاموشیهای ناحیه ای هدایت شود. بنابراین اگر بطور دقیق این سیستم اجرا شود و عمل کنترل اتوماتیک بخوبی انجام گیرد، این سیستم می تواند از آشفتگیهای ناحیه ای گسترده جلوگیری نماید. تکنولوژی WAMS نمایش سیستمهای قدرت را بهبود می بخشد و اطمینان لازم را در مورد اطلاعات On-Line در حالت دینامیکی سیستم فراهم می کند [۱۱].

۴-۴-۲ طراحی و ارزیابی یک ناحیه گسترده حفاظتی براساس سیستم پیشرفته BPES

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

طراحی و ارزیابی ناحیه گسترده حفاظتی براساس سیستم متخصص و خبره در امر حفاظت و مناسب برای نمایش و کنترل وابسته به نظرات رله های حفاظتی متعارف در این مبحث شرح داده می شود.

سیستم BPES متشکل از چندین دستگاه BPES است که هر یک در یک ایستگاه فرعی قرار گرفته اند و از طریق یک شبکه ارتباطی ناحیه ای گسترده به یکدیگر اتصال یافته اند (WAN) هر دستگاه BPES اطلاعات موضعی را کسب کرده و آن را با دستگاه های موجود در ایستگاه فرعی مجاور شریک می شوند. همه اطلاعات در راستای تصمیم گیری در مورد چگونه ایزوله کردن عیب و نقص مورد استفاده قرار می گیرند. BPES از قطعیهای بهمنی جلوگیری می کند بطوریکه آن دقیقاً و موشکافانه فیدر، شینه و ترانسفورماتور معیوب را شناسایی کرده و فقط کلیدهایی را که برای ایزوله کردن عیب لازمند فرمان قطع می دهد. این سیستم یعنی BPES جلوی قطعیهای غیر ضروری را از طریق تقسیم بندی عملکرد حفاظت پشتیبان، می گیرد. این سیستم جلوی عملکرد رله ها و برنامه های حفاظتی اصلی یا اولیه را نمی گیرد. این سیستم جلوی عملکرد رله ها و برنامه های حفاظتی اصلی یا اولیه را نمی گیرد.

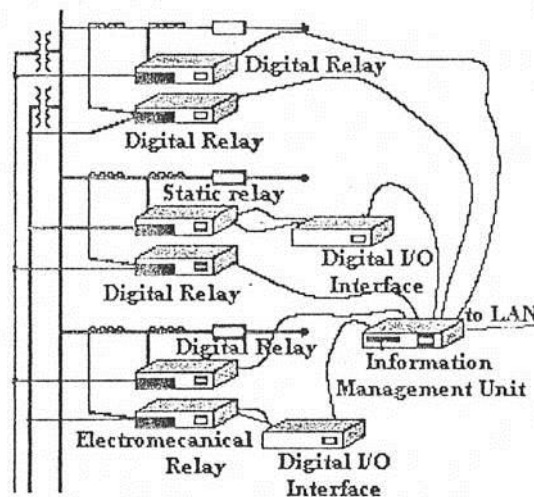
نمونه اصلی سیستم BPES برای حفاظت قسمت جنوب غربی شبکه بین المللی UK ساخته شده بود و با استفاده از اطلاعات و داده های تولید شده توسط EMTP و یک شبیه ساز رله دیستانس، تست شده بود. EMTP برای محاسبه سیگنالهای ولتاژ و جریان دیده شده در اطراف و موضع های رله، زمانی که عیب روی شبکه حفاظت شده رخ می داد، مورد استفاده قرار گرفته بود. شبیه ساز رله دیستانس هر قسمت سیگنالهای ولتاژ و جریان را پردازش می کند و میزان هماهنگی Setting های رله های مناسب را برای درک اینکه رله دقیق و سالم چگونه باید در وضعیت ویژه عمل کند. برای هر عیبی، فرآیند در هر وضعیت رله دوباره تکرار می شد و یک عملکرد واکنشی در برابر ماتریس زمان ساخته شده بود. عملکرد واکنشی هر رله در یک ایستگاه فرعی بی درنگ (Real-Time) با عملکرد نرم افزار DGS مورد استفاده روی یک PC همزمان شده بودند. خروجی سیستم DGS یک مرحله از زمان Real-Time اطلاعات مورد نظر بود، که بعداً این اطلاعات به دستگاه BPES انتقال می یافت و اطلاعات دریافت شده در یک دستگاه BPES باید با دستگاههای BPES دیگر از طریق لینکهای اینترنتی مشترک مورد استفاده قرار گیرد. نتایج تست نشان می دهد که سیستم BPES به عیب پاسخ خواهد داد بطوریکه جواب این سیستم حذف عیب از طریق حفاظت اصلی می باشد که با قطع شکننده های مداری که باید برای حفظ عیب عمل کنند، این کار انجام می شود. سیستم BPES تصمیم گیریهای قطع حفاظت رزرو را که برای ایزوله کردن لازم

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

نیستند را بلوکه می کند. یک شبکه اصلی برنامه حفاظتی پشتیبان از قبیل BPES بشدت اطمینان و امنیت سیستم قدرت را تضمین می کند زیرا این سیستم امنیت و حفاظت پشتیبان انتخابی را تضمین می کند، بطوریکه فقط زمانی که عیب نمی تواند توس حفاظت اصلی حذف شود عمل می کند.

۴-۲-۱ شرح سیستم BPES

یک دستگاه سیستم BPES متصل به دستگاه فرعی LAN همه شینه ها را در ایستگاههای فرعی انتقالی و همه خطوط متصل به آن را حفاظت می کند. این حفاظت مطمئن از طریق شرایط باز و بسته همه شکننده های مداری و پاسخ واکنشی همه رله در این ایستگاه فرعی بدست می آید. این اطلاعات سپس با دستگاههای BPES و مجاور از طریق WAN مشترکا مورد استفاده قرار می گیرد. اطلاعات مورد نظر می تواند مستقیما از رله ها بدست آید، اگر پروتکل های ارتباطات استاندارد مورد استفاده قرار بگیرند. رله های Legacy می توانند تفسیر شوند اگر پروتکل ارتباطی آنها در کتابخانه پروتکل BPES در دسترس نباشد داده ها نمی توانند حاصل شوند مگر از طریق اینترفیس ارتباطی، یک اینترفیس ورودی و خروجی دیجیتال مورد نیاز برای بدست آوردن شرایط یک اتصال دقیق، این اینترفیس همچنین زمان استفاده از رله های اصلی پرسوی جدید یا الکترومکانیکی، مورد نیاز هستند شکل ۴-۲۱ نحوه بدست آوردن اطلاعات(داده ها) را نشان می دهد.

شکل ۴-۲۱ نحوه بدست آوردن داده ها

یک دستگاه BPES متشکل از چهار بخش مرکزی است که عبارتند از:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

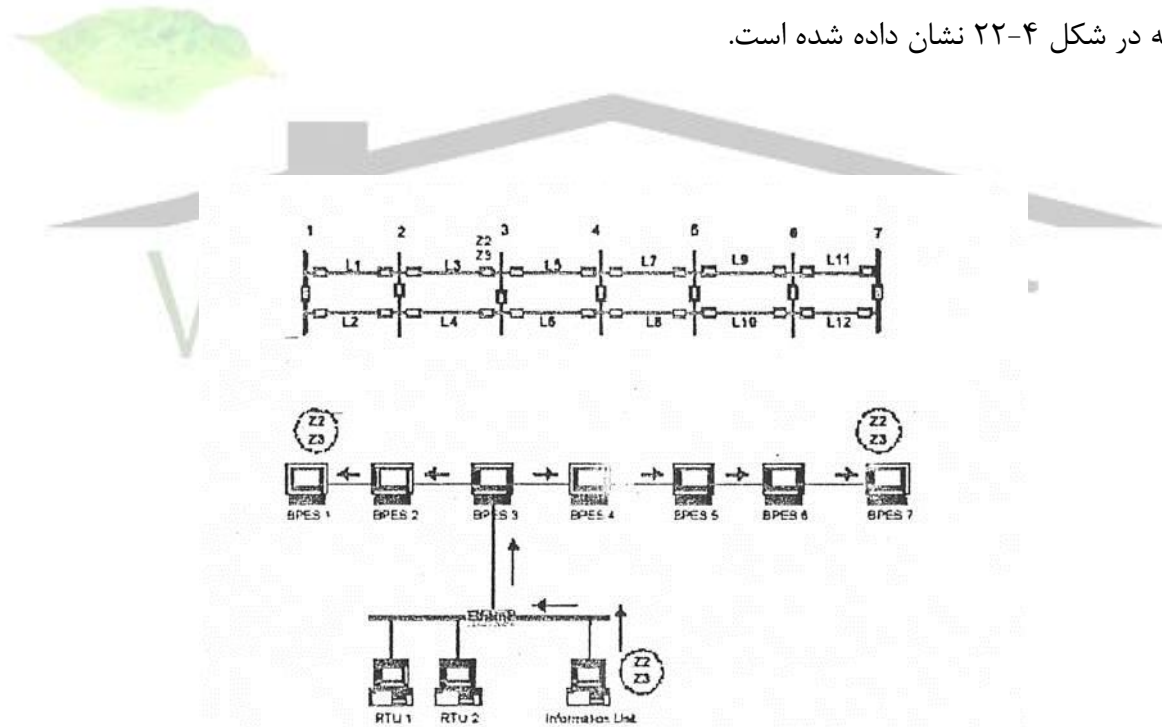
۱- ارتباطات و سیستم بازیاب داده

۲- سیستم نمایش

۳- سیستم تصمیم گیری پشتیبان (رزرو)

۴- سیستم فرمان قطع دهنده

اطلاعات بدست آمده در یک ایستگاه فرعی بین دستگاههای BPES که به شبکه WAN متصل هستند، تقسیم می شوند. یک تغییر وضعیت باعث عملکرد کلید قدرت یا رله در ایستگاه فرعی می شود که توسط دستگاه BPES قرار داده شده در ایستگاه فرعی حاصل می شود. تغییر در وضعیت فوراً توسط دستگاههای BPES مجاور تریگر خواهد شد و یک زنجیری از حوادث آغاز خواهد شد که ساختار شبکه را ردیابی می کند و داده های اصلی BPES را Update می کند. اجزاء ساختار شبکه آگاه می شوند اگر وضع یکی از کلیدهای قدرت تغییر کرده باشد، تقسیم اطلاعات در BPES، مکانیزم مقابله با رخداد را استفاده می کند که در شکل ۴-۲۲ نشان داده شده است.

شکل ۴-۲۲ نمایش تقسیم اطلاعات

هنگام عملکرد نرمال، ارتباطات BPES و سیستم بازیابی اطلاعات از طریق ایستگاه فرعی LAN با IED هارتباط پیدا می کنند. سیستم نمایش BPES، پاسخ عملیاتی رله های حفاظت موضعی را از طریق آنالیز اطلاعات بدست آمده، نشان می دهد. سیستم پشتیبان در BPES به صورت غیر فعال در حالت

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

Standby می ماند تا زمانی که عیبی ایجاد شود. اطلاعات رله های حفاظتی و کلیدهای قدرت با استفاده از Preset رنج نمونه برداری در 10ms بدست می آیند. اگر یک عیب کشف شود، یک تایمر تنظیم خواهد شد بطوریکه سیستم پشتیبان را بعد از یک زمان تاخیری Preset به پایان رسانده، تریگر خواهد کرد. این تاخیر به زمان تاخیر اطلاعات بر می گردد و برای تضمین اینکه همه اطلاعات مربوط به سیگنال خطا قبل از اینکه سیستم پشتیبان تصمیم بگیرد عمل کند، طراحی شده است. سیستم پشتیبان سپس تعیین می کند که محل عیب کجاست و برای بهترین پاسخ ممکن تصمیم گیری می کند.

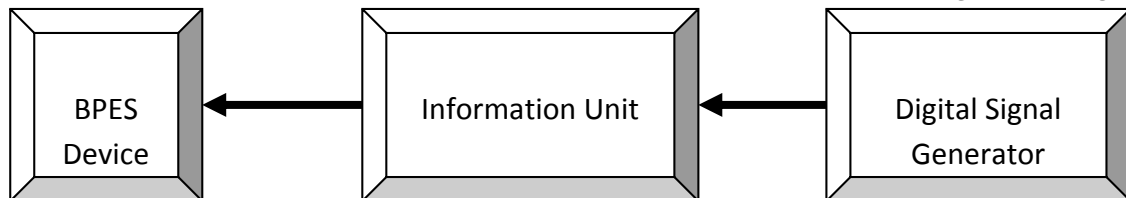
برای رسیدن به یک تصمیم، سیستم پشتیبان در BPES اول یک منطقه متاثر از اولین عیب را تولید می کند و فاکتورهای عملی مربوط به بخشهای موجود در FAR را محاسبه می کند و سپس دستورالعمل سطح یک را فرا می خواند و برای رسیدن به تصمیم در سطح یک سعی می کند. اگر آن برای رسیدن به یک تصمیم در سطح یک کافی نباشد، سیستم پشتیبان دستورالعمل سطح دوم را فرا می خواند و برای مینیمم کردن اندازه FAR تلاش می کند همین که همه تلاشها در جهت کاهش اندازه FAR به نتیجه رسید و کامل شد، سیستم پشتیبان نتیجه می گیرد که عیب بایستی در جایی در انتهای FAR باشد و دستورالعمل ارزیابی اصلی را فرا می خواند. دستورالعمل ارزیابی اصلی سپس بررسی می کند که عیب با احتمال بیشتری موقعیت یابی شود و هر رله حفاظتی ممکن است عملکرد داشته باشد. در خط انتقال یا شینه در انتهای FAR با مقدار فاکتور اصلی ماکزیمم جهت مهار عیب احتمالی شینه یا خط تصمیم گیری خواهد شد. براساس این آنالیز، BPES سپس دستورالعملی را جهت قطع شکننده های مداری، کلیدهای قدرت در هر دو انتهای خط صادر می کند و تایمری را وارد می کند که دوباره، سیستم پشتیبان BPES را تریگر خواهد کرد. اگر Preset زمان تاخیری به پایان رسیده باشد و اگر عیب هنوز دوام داشته باشد، تایمر تریگر خواهد شد و BPES دوباره سعی در تعیین موقعیت عیب و ایزوله کردن آن خواهد داشت. دستورالعمل ها دوباره تکرار خواهند شد تا زمانی که عیب به طور مسلم و حتمی از شبکه حذف شود. این مربوط به توالی استراتژی قطع کننده در BPES دارد توجه: عیبهای بسیار بزرگ و عظیم با اولین قطع حذف می شوند و دیگر فعال کردن مرحله ای از عملکردهای قطع تاخیری ضرورتی نخواهد داشت.

۴-۲-۲ سیستم تست BPES

هر ایستگاه فرعی یک واحد اطلاعاتی دارد که داده هایی درباره حالت های باز و بسته شکننده های مداری و پاسخ عملیاتی رله ها فراهم می سازد. این واحد داده ها را تفسیر می کند و آن داده ها را با یک پروتکل

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

که برای BPES قابل فهم نیست، معاوضه می کند. BPES داده را در هر 10ms اسکمی کند و این داده ها را زمانی که تغییر اتفاق می افتد، بسوی سیستم پشتیبان انتقال می دهد. سیستم تست نمونه اصلی BPES شامل یک دستگاه BPES و یک واحد اطلاعاتی و یک مولد سیگنال دیجیتالی مانند آنچه که در شکل ۴-۲۳ نشان داده شده است.

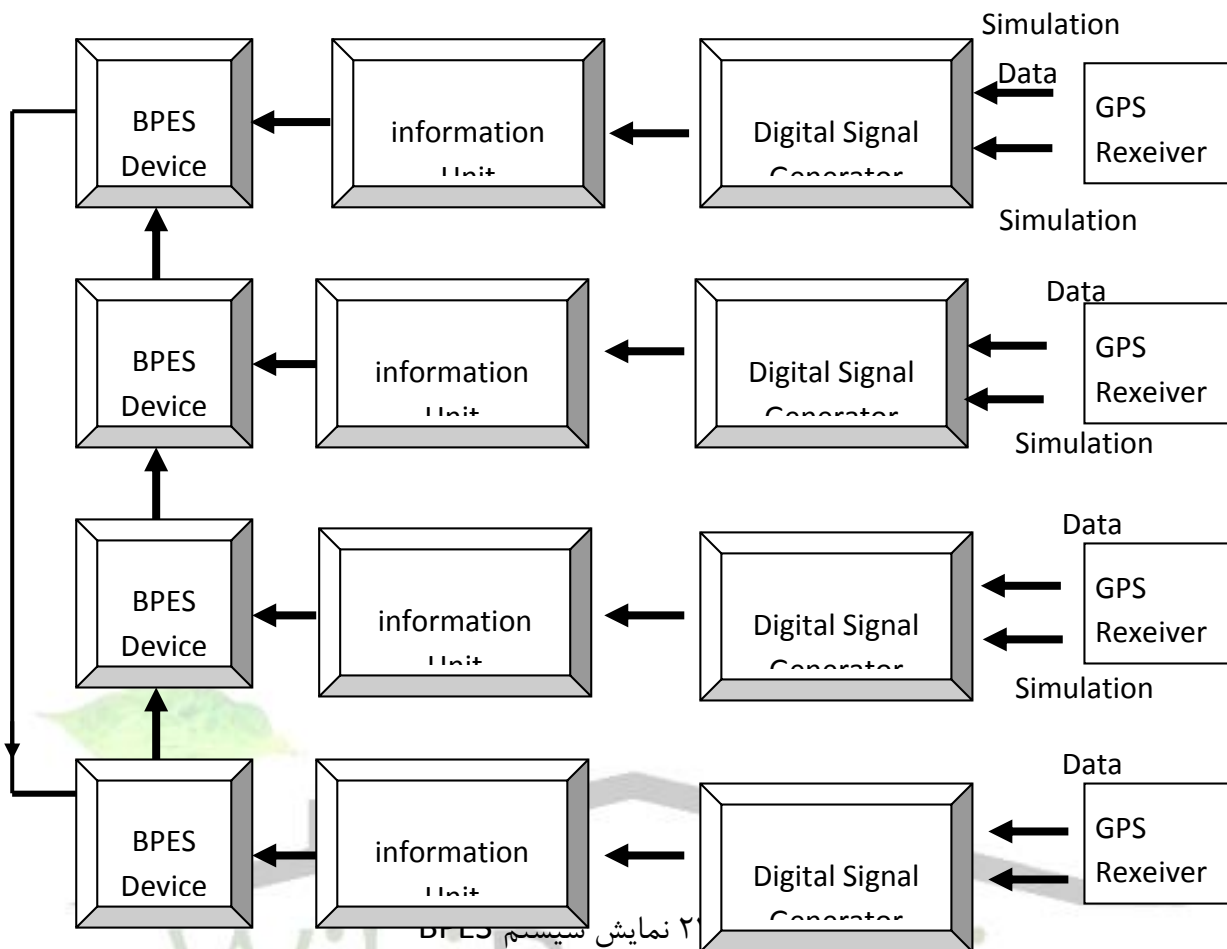
شکل ۴-۲۳ نمایش واحد تست BPES

دستگاه BPES جایی که سیستم پشتیبان جای می گیرد، به واحد اطلاعاتی از طریق شبکه اینترنتی LAN با استفاده از اتصال نظیر به نظیر، وصل می شود. واحد اطلاعاتی دستگاه BPES را بوسیله جمع آوری اطلاعات مورد نیاز برای BPES یاری می کند. رله های مولد سیگنال در زمان Real-Time حالت های کلیدهای قدرت و رله های مورد نظر وابسته به آنها را جایگزین می کنند این اطلاعات با استفاده پیشرفته از EMTP و یک شبیه ساز رله قابل انعطاف، تولید می شود.

EMTP تاثیر سیگنالهای جریان و ولتاژ ناشی از عیب را که روی شبکه شبیه سازی شده است رامدل می کند. سیگنالهای دیده شده در هر نقطه رله گذاری شده، در ورودی یک رله شبیه سازی شده، استفاده می شوند. هر رله پاسخ عملیاتی خود را براساس مدل حفاظتی مناسب و تنظیم و میزان سازی مناسب و درست خود، ارزیابی می کند. پاسخ عملیاتی هر رله در زمان Real-Time با استفاده از یک سیگنال ژنراتور دیجیتالی دوباره تکرار می شود.

اگر فرض کنیم که BPES در یک شبکه انتقالی با ۱۵۰ ایستگاه فرعی به کار برده شود بنابراین به ۵ واحد تست نیاز خواهد بود. یک سیستم تست BPES را در شکل ۴-۲۴ می بینیم سیگنال ژنراتورهای دیجیتالی با استفاده از سیگنالهای زمانی فراهم شده توسط سیستم GPS (موقعیت یابی جهانی) سنکرون می شوند. هر دستگاه BPES متصل به یک شبکه WAN است که اطلاعات و داده ها از طریق اتصالات نظیر به نظیر مبادله می شوند. در شکل ۴-۲۴ سیستم تست BPES با استفاده از GPS نشان داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر سایت و به همراه فونت های لازمه

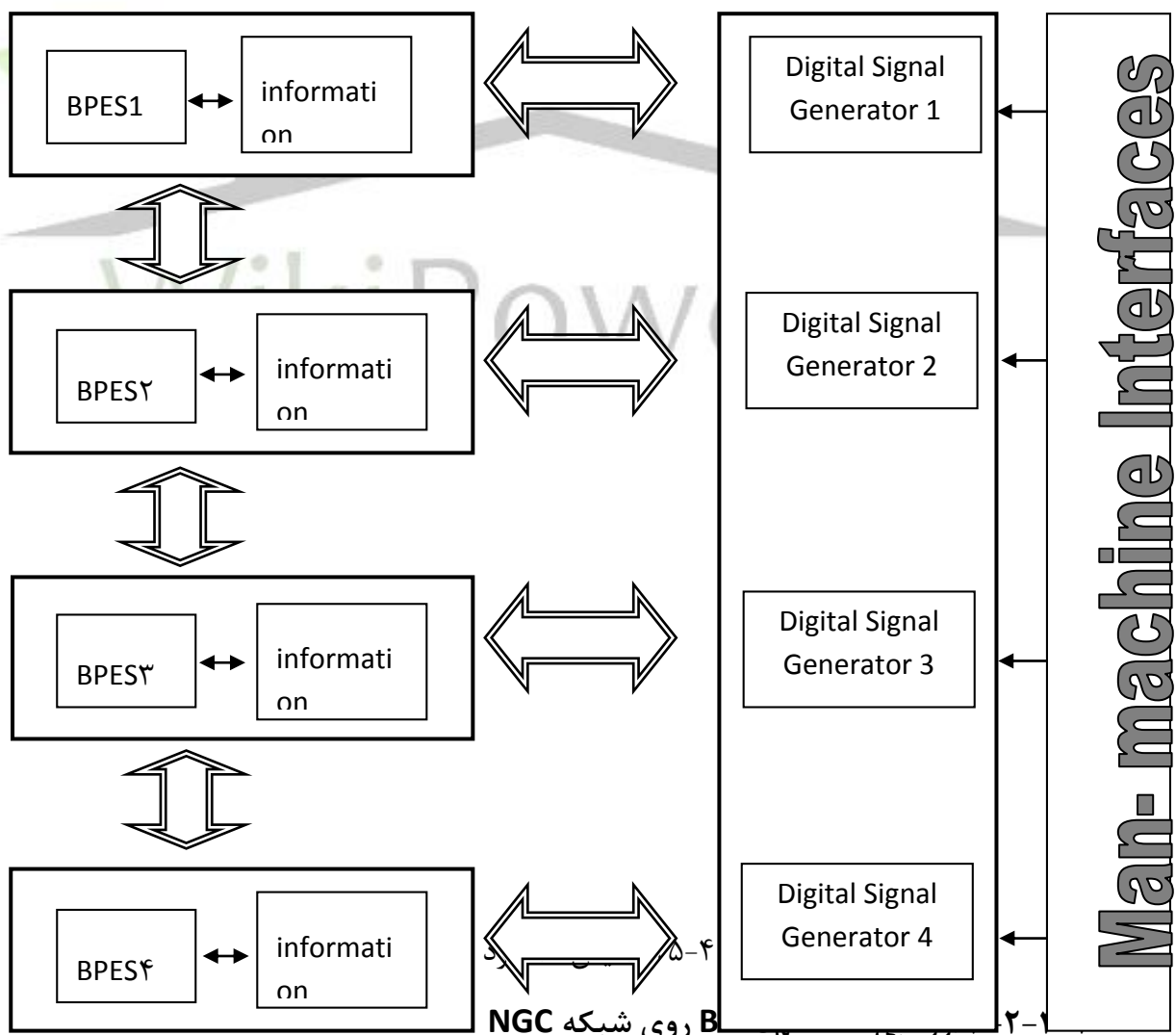

برای آزمایش فرض شده بود که دستگاههای BPES متصل به یک شبکه LAN هستند و هر دستگاه BPES برای حفاظت خطوط و شینه های متصل به ایستگاه های فرعی خود، ساخته شده اند. LAN برای تبادل اطلاعات بین دستگاههای BPES با استفاده از اتصال نظیر به نظیر بکار برده می شود. واحد اطلاعاتی به دستگاه BPES متصل می شود و برای جمع آوری اطلاعات از سیگنال ژنراتور دیجیتالی که با سیگنالهای دیجیتالی Real-Time در ایستگاه فرعی مطابقت می کنند، طراحی می شود.

نرم افزار تولید سیگنال دیجیتالی در یک کامپیوتر شخصی قرار می گیرد و با استفاده از زبان بیسیک C++6 توسعه می یابد برنامه های DSG برای عمل همزمان روی Platform سخت افزاری یکسان، طراحی می شوند. اطلاعات ثبت شده از EMTP و شبیه سازیهای رله به صورت فایل های ورودی برای برنامه تولید سیگنال دیجیتالی، استفاده می شوند. بطوریکه برای تولید سیگنالهای دیجیتالی یک ایستگاه فرعی خاص هنگامی که حادثه ای شبیه سازی می شود، ساخته می شود. این سیگنالهای تولید شده به

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

واحد اطلاعاتی ساخته شده جهت جمع آوری این اطلاعات انتقال می یابند. در آزمایشگاه اصلی سیستم تست همه برنامه های تولید سیگنال دیجیتالی در Platform سخت افزاری یکسان عمل می کنند در حالیکه آنها با استفاده از سیستم ساعتی یکسان همزمان می شوند و دیگر نیازی به استفاده از همزمانی GPS نیست. در شکل ۴-۲۵ عملکرد سیستم تست BPES را نشان می دهد.

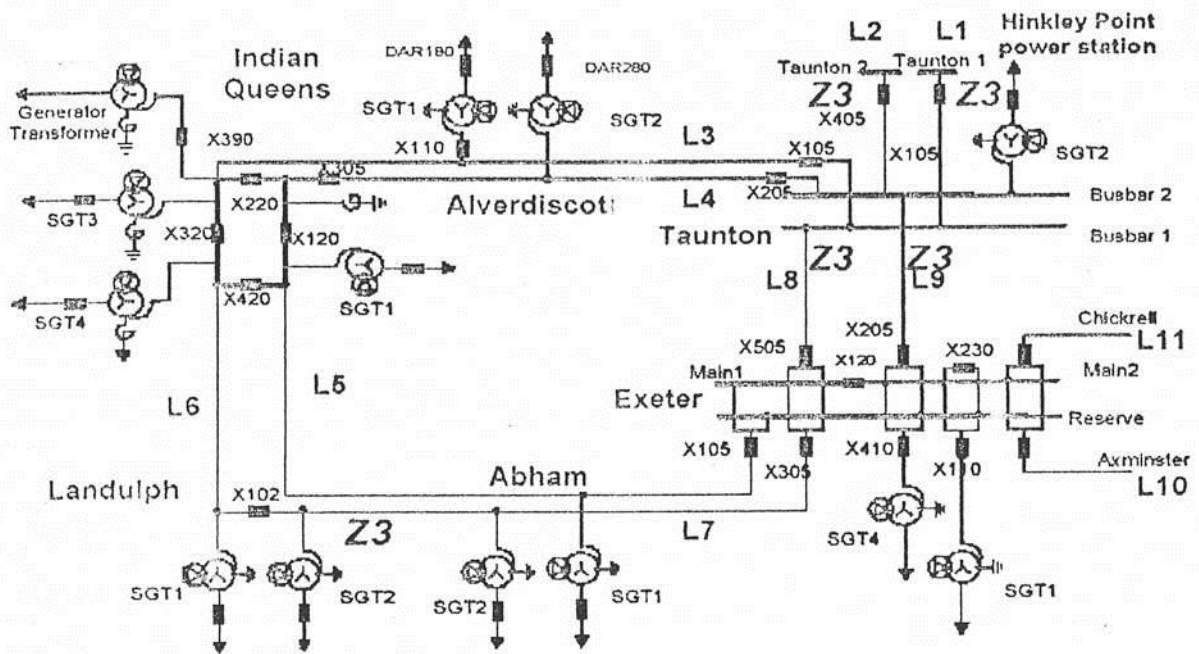
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شرکت شبکه بین المللی (NGC) که عملیاتها و داراییهای این شبکه انتقالی در انگلستان و ویلز (در غرب انگلستان)، به صورت استراتژی جدیدی که شامل طراحی یک سیستم گسترده و باز برای اداره کردن اطلاعات، کنترل و حفاظت در ایستگاههای فرعی NGC است و نقش آن در فراهم کردن همه اطلاعات داده های قبال دسترس در ایستگاه فرعی برای قابل دسترسی کردن آنها روی یک شینه اطلاعاتی با سرعت بالاست. اطلاعات روی این شینه می تواند از طریق یک موقعیت یابی از راه دور یعنی WAN قابل دسترسی باشد. واحد مدیریت و کنترل اطلاعات همچنین برای گردآوری داده ها از تجهیزات موجود که دارای یک اینترفیس اینترنتی نیستند، تاسیس خواهد شد.

در شکل ۴-۲۶ استراتژی SICAP مربوط به NGC نشان داده شده است و همچنین در شکل ۴-۲۷ سیستم تست BPES مربوط به NGC نشان داده شده است.

NGC در جنوب غربی شبکه پنسیلوانیا قرار گرفته متشکل از ۶ ایستگاه فرعی و خط انتقال می باشد. یک خط دو مداره به ایستگاه هسته ای Hinkly Point متصل شده است که منبع اصلی و اولیه تهیه برق در پنسیلوانیا می باشد. همه خطوط با استفاده از یک طرح قطع داخلی مجاز و یک طرح بلوکه شده حفاظت می شوند. به جزء خط هفتم (L7) بین Laundulph , Indian Queens که این خط با استفاده از یک رله دیفرانسیلی جریان و یک رله دیستانس حفاظت می شود. خط دو مداره پنسیلوانیا را به شبکه تست NGC در Exeter متصل می کند. پیچیدگی شبکه این ایده را ایجاد می کند برای تست یک شبکه می بایست از یک سیستم حفاظت مناسب مثل BPES استفاده نمود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازم

شکل ۴-۲۸ نمایش بخش جنوب غربی از شبکه NGC در پنسیلوانیا

سیستم BPES برای حفاظت شبکه جنوب غربی پنسیلوانیا ساخته شد. در Alverdiscott دو ترانسفورماتور اولیه و اصلی به خطوط دو مداره بین Indian Queens, Taunton متصل شده است. مشخصه غیرعادی این است که فقط یک ترانسفورماتور به یک کلید قدرت EHV روی بخش 400KV مجهز می شود. ۹ کلید قدرت و ۹ حفاظت روی خطوط در ایستگاه فرعی در دسترس هستند. بنابراین یک عیب روری خط L1 موجی قطعی کلیدهای قدرت SGT3, X220, X320, X390 در Indian Queens و X100 در Alverdiscott, X105 در Landulph در ایستگاه فرعی Abham هیچ حفاظت و کلید قدرت در دسترس نیست. فقط ۴ دستگاه BPES برای حفاظت شبکه استفاده شده است. ایستگاههای فرعی Abham, Alverdiscott شامل رله های حفاظتی 400KV نیستند بنابراین دستگاههای BPES در این ایستگاههای فرعی لازم نیستند. شرح مختصر عیب در شبکه یک فاز دابل در EF روی خط 7 (L7) را شامل می شود

خط انتقال معیوب به طول 94/52km است و بین ایستگاههای فرعی Exeter و Landulph قرار گرفته است. ترانسفورماتور اصلی در ایستگاه فرعی Abham که متصل به خط انتقال 48/88km از

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

Exetr و 45/64km از Laundulph است، قرار دارد. خط انتقال با استفاده از یک قطعی انتقالی مستقیم با رله دیستانس و یک طرح دیستانس بلوک شده حفاظت می شود که Offset هایی از مقایسه کننده های ناحیه ۳ (Zone3) و مقایسه کننده های ناحیه ۴ (Zone4) در همه رله های دیستانس جابجا شده اند.

عیب در مدت 40ms بایک امپدانس (مقاومت عیبی Z_f) اهمی بین فاز A و $2/52B$ با زمین اتفاق می افتد. عیب در ۱۵ کیلومتری Exeter است. در ایستگاه فرعی Exeter، عیب نخست در عیب فاز ناحیه ۲ روی خط $L7$ توسط مقایسه کننده فاز AB در مدت 52/4ms کشف می شود که عیب فاز به زمین همچنین در مدت 54/6ms توسط مقایسه کننده Z_2E, ZE کشف می شود این نتایج در انتقال از یک سیگنال سریع و با شتاب به رله در جهت همان سیگنال در مدت 54/7ms حاصل می شود.

در شرح عیب فرض می شود که رله های حفاظتی در Exeter روی خط معیوب کاملا خراب شده اند و کلید قدرت روی خط $L7$ در Exeter برای باز کردن خط در شرایط احتمالی وقوع عیب خراب باشد اگر عیب فقط در ناحیه ۳ روی خط معیوب کشف شود و در خطوط مجاور یک خاموشی گسترده ای حاصل خواهد شد. تمام شبکه NGC جنوب غربی پنسیلوانیا متحمل کمبودی در تجهیزات و ملزومات خواهد شد. خاموشی ناشی از خرابی حفاظت اصلی در خط $L7$ می تواند پیشگیری شود اگر سیستم BPES بعنوان حفاظت پشتیبان و رزرو مورد استفاده قرار گیرد. BPES دو نوع تکنولوژی را برای حذف و از بین بردن عیب دارد که عبارتند از: باز کردن تقسیم کننده های مرکزی و استراتژی قطع کنندگی متوالی در ادامه دستگاههای BPES با استفاده از یک مکانیزم هدایتی موضعی تریگر می شوند که این دستگاههای تریگر شده عبارتند از:

- دستگاه BPES در Laundulph

- دستگاه BPES در Taunton

- دستگاه BPES در نیروگاه هسته ای Hinkly Point

- دستگاه BPES در Axminster

دستگاههای BPES در Chickrell, Indian Queens, Exeter تا زمانی که هیچ یک از رله های حفاظتی عمل نکرده اند ثابت می ماند. به هر حال این دستگاههای BPES قابلیت پاسخگویی به هر یک

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

از سیگنالهای Intertrip یک دستگاه BPES مجاور را دارند اگر یک سیگنال Intertrip از دستگاه BPES مجاز دریافت شده باشد.

در Laundulph عیب ابتدا در ناحیه ۳ بوسیله حفاظت اصل ثانویه روی خط معیوب L7 در مدت زمان 64/7ms کشف می شود. این سیستم پشتیبان رادر مدت 264/7ms تریگر می کند و قتیکه تاخیر زمانی ارتباطات 200ms سپری شد. FAR, BPES اولیه را تولید می کند و AF های خطوط انتقال را در FAR محاسبه می کند. FAR اولیه شامل ۵ خط انتقال است یعنی:

$$FAR_{initial} = \{L_1, L_2, L_7, L_8, L_9\} \quad (20-4)$$

BPES پی می برد که سه تا از ۵ خط در FAR متصل به شینه عادی در ایستگاه فرعی Exeter شده اند و این شینه به دو شینه مجزا از طریق یک تقسیم کننده بسته متصل شده است. تقسیم کننده مرکزی سپس جهت قطع این تقسیم کننده تصمیم می گیرد و یک سیگنال قطع کننده انتقالی به سوی ایستگاه فرعی تقسیم کننده ارسال می کند. تقسیم کننده مرکزی در ایستگاه فرعی Exeter در مدت 404/7ms باز می شود.

به دنبال باز شدن تقسیم کننده مرکزی در ایستگاه فرعی Exeter پخش یا توزیع دوباره جریانهای عیب روی شبکه اتفاق می افتد. تعدادی از رله ها Reset می شوند و بعضی دیگر عیب را کشف کرده و بعد از باز شدن تقسیم کننده مرکزی، عمل می کنند. خطوط در راستای این تغییرات از FAR حذف می شوند از قبیل خط L2, L1 بعد از اینکه تقسیم کننده مرکزی باز می شود و FAR کاهش می یابد یعنی داریم:

$$FAR = \{L_2, L_7, L_8\} \quad (21-4)$$

BPES تشخیص می دهد که المانهای ناحیه ۳ در رله های دیستانس بعد از تقسیم کننده مرکزی که باز شده بود، عمل کرده اند. BPES از این اطلاعات برای کاهش اندازه FAR استفاده می کند و FAR به دو خط کاهش می یابد یعنی داریم:

$$FAR = \{L_7, L_8\} \quad (22-4)$$

چون بیش از یک خط انتقال در انتهای FAR وجود دارد، سیستم BPES فرآیند ارزیابی 1CF را فرا می خواند. این فرآیند زاویه هایی را که بی شک L8, L7 راکه شامل عیبی هستند، محاسبه می کند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فاکتورهای حتمی عملیاتی وابسته به رله های دیستانسی غیر فعال روی خطوط L_7, L_8 نیز ارزیابی می شوند.

$$CF_{L7} = \frac{\frac{4}{3}}{\frac{4}{3} + \frac{5}{6}} = \frac{8}{13}, \quad CF_{L8} = \frac{\frac{5}{6}}{\frac{4}{3} + \frac{5}{6}} = \frac{5}{13} \quad (۲۳-۴)$$

از آنجا که CF خط L_7 بزرگ است، BPES نتیجه می گیرد که عیب به احتمال قوی روی خط L_7 است و کلیدهای قدرت مربوط به خط L_7 را قطع می دهد. خط معیوب و فقط خط معیوب از شبکه خارج می شود.

نتایج تست نشان می دهد که سیستم BPES می تواند بطور موثر عیب را فقط از طریق قطع یک خط که دچار عیب شده است، حذف کند و همه خطوط دیگر به صورت فعال باقی می ماند. این شیوه به شدت اطمینان و امنیت سیستم قدرت را افزایش می دهد [۱۲]

۴-۵ کاربرد GPS در کنترل پیشرفته سیستم قدرت

سیستمهای قدرت با بهره گیری از تکنولوژی کنترل از راه دور و نمایش در دسترس پیشرفتهای زیادی کرده اند. Hitachi با استفاده از تکنولوژیهای شبکه ای جهت بدست آوردن یک سطح بالایی از دقت، موفق به گسترش و توسعه یک سیستم حفاظتی و کنترلی که وابسته به پروتکل شبکه IEC است، شده است.

این پروتکل عبارتست از: یک بخش یا فصل مشترک استاندارد شده در ناحیه ای از سیستمهای کنترل و حفاظتی سیستمهای قدرت. علاوه بر این یک واحد کنترلی و حفاظتی کاملا پیشرفته با استفاده از سرویسهای Web تشکیل یافته است. نرم افزاری نیز بمنظور بالا بردن توانایی کنترل و همچنین نمایش و برای دستیابی به اهداف عالی و بالاتر انتخاب و ایجاد شده است و ما اکنون در حال ارزیابی، بکارگیری واحدی با قابلیت کاربردهای متنوع هستیم. در نهایت چالشها و کوششهای ما همچنین در حال حرکت به سوی توسعه یک سیستم هدایت ناوبری پشتیبانی شده ای که عملیاتها و حفظ عملکرد یک کنترل کننده هوشمند را پشتیبانی می کند.

سیستمهای کنترل و حفاظت سیستمهای قدرت بایستی قابل اطمینان و حساب شده باشند. در برخی مواقع با پیگیری سرسخت و تحت فشار قرار دادن جهت پایین نگهداشتن هزینه های سیستم کنترل و

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

حفاظت هماهنگی لازم و رفع ممنوعیت در صنعت برق بدست آمده است. بنابراین این کوششها و چالشهای متمرکز برای رسید به هزینه های پایین و مجتمع و کامل وجود دارد بگونه ای که بهترین عملکرد و کیفیت نسبت به سیستمهای پیشین حاصل شود. سرانجام درخواست زیادی در جهت به کارگیری IT و تکنولوژیهای ارتباطی در اتخاذ شبکه های گسترده و انتخاب نمودن تواناییهای کنترلی از راه دور برای موثر کردن و بالا بردن و افزایش کارایی عملیاتها و حفاظت وجود دارد. در این بخش یک سیستم کنترل و حفاظتی سیستم های قدرت در نظر گرفته شده برای عرضه در بازارهای داخلی و خارجی و یک سیستم حفاظتی اصلی که برای بالا بردن کارایی عمل حفاظتی توسعه یافته است، شرح داده می شود.

۴-۵-۱ روند استفاده از IT در سیستمهای کنترلی و حفاظتی

یک رنج متفاوتی از سیستمهای کنترلی و حفاظتی سیستمهای قدرت پیشنهاد شده است که سعی در انجام و استفاده خوب از پیشرفتهها و توسعه های اخیر اینترنت و اینترنتهای جمعی و گروهی و ارتباطات بدون سیم و IT (تکنولوژی اطلاعاتی)

توجه به صنعت برق از یک بعد جهانی معمولا به صورت سیستمهای کنترلی و حفاظتی که براساس استفاده از تجهیزات اصلی مختلف بنا نهاده شده است، در نظر گرفته می شود. بنابراین آنها پرتهایی از قبیل پروتکلهای ارتباطی IEC 60870-0-101/103 متکی بر RS-485, RS-232C استاندارد شده و شینه های میدان استاندارد شده از قبیل آنچه که با PROFIBUS نشان داده شده است را بکار برده اند. در این زمینه پیشرفت چشمگیری در IEC TC57 در سالهای اخیر در جهت پروتکلهای ارتباطی استاندارد شده ایجاد شده است که می تواند به صورت فرآیند و تراز کردن Bay با سطح ایستگاه و سیستمهای به کار رفته با تکنولوژیهای با سرعت بالای متکی بر Ethernet که اکنون به صورت یک روند کلی به چشم می خورد، بکار گرفته شود.

۴-۵-۲ وضعیت سخت افزاری

برای شناسایی این واقعیت جدید شرکت Hitachi سریهای جدیدی از PCU های جدید را گسترش داده (واحدهای کنترل و حفاظت) که می توانند بطور انعطاف پذیری با شبکه های گسترده متکی بر Ethernet سازگار شوند.

کلیه ویژگیهای PCU ها بطور خلاصه در زیر آمده است:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۱- ارتباط با SCS که به وسیله پروتکل ارتباطی 60870-5-104 استاندارد صنعتی پشتیبانی می شود (آنچه که بر اساس TCP/IP پایه ریزی شده است، پروتکل کنترلی انتقال / پروتکل اینترنتی) این امر ارتباط کامل بین تجهیزات صنعتی مختلف را تضمین می کند.

۲- عملیاتهای کنترلی و حفاظتی در یک واحد ترکیب شده اند، بنابراین همه اندازه های PCU های دیجیتالی جدید، بطور اساسی کاهش یافته است (مقایسه شده با مدل های مختلف Hitachi).

۳- PCU های دیجیتالی از سری های جدید Hitachi توسعه یافته و می توانند بطور انعطاف پذیر با کاربردهای کنترلی و حفاظتی مختلف وفق یابند (این توابع می توانند فوراً از طریق شینه به سیستم اضافه شوند).

۴- ساعت Clock می تواند دقیقاً همزمان شود با (1ms اختلاف) با استفاده از یک دستگاه GPS

۵- PCU های دیجیتالی جدید Hitachi دارای کاربران سازگار یافته ای هستند و کاربران اختصاص یافته به I/O ها (ورودیها و خروجیها) را نیز دارند.

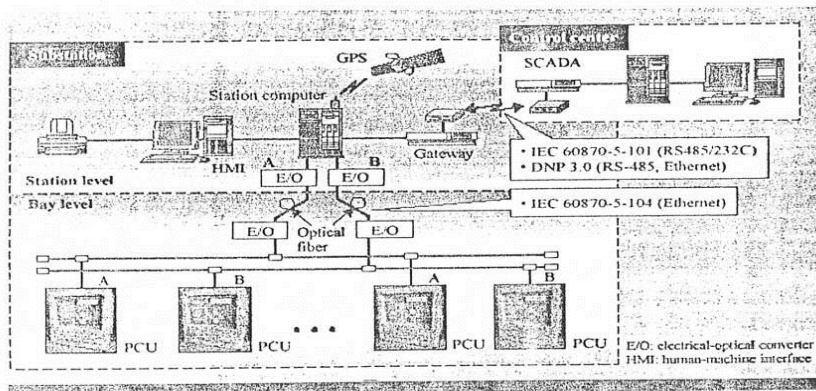
۴-۵-۳ تکنولوژیهای شبکه

PCU برای ارتباط با یک شبکه پایه ریزی شده بر اساس TCP/IP طراحی و ساخته شده است. برخی از این واحدهای اختصاصی پروتکل IEC 60870-5-104 را پشتیبانی می کنند و بطوریکه به طور گسترده در حفاظت دقیق سیستمهای توان و سیستمهای کنترلی جهت ارتباط بین SCS ها و IEC 60870-5-104 که بر اساس TCP/IP پایه ریزی شده اند.

شکل ۴-۳۲ یک ساختار کاملی از یک سیستم کنترلی و حفاظت شبکه گسترده را نشان می دهد. که در این شکل مروری اجمالی بر شبکه گسترده سیستم قدرت با واحدهای کنترلی و حفاظتی متکی بر پروتکل ارتباطی IEC بین سطح Bay و سیستم SCADA در مرکز کنترل اصلی سیستم، رانسان می دهد.

همچنین یک تابع سرویس دهی Web در PCU ها ایجاد شده که از طریق ارتباط Ethernet با سرعت بالا جهت اهداف کلی و یک آنالیز از راه دور و ثبت اختلال و نمایش عملیات از طریق ذخیره اطلاعات بصورت فایل انتقالی از PCU ها به یک SCS را امکان پذیر می سازد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۴-۳۲ نمایش شبکه گسترده سیستم قدرت با واحدهای کنترلی و حفاظتی و ارتباط آنها با سیستم SCADA

۴-۵-۴ کاربرد IT در LAN حفاظتی

هدف از کاربرد IT در سیستمهای کنترلی و حفاظتی، کنترل از راه دور و قابلیت نمایش از طریق بکارگیری یک عملیات با استفاده از LAN می باشد.

نرم افزار برگزیده PC یک شبکه اطلاعات می تواند در هر زمان و مکانی در دسترس باشد و همچنین در اینترفیس همه کاربران بایستی قابلیت پاسخگویی سریع را داشته باشد.

برای دسترسی و برآورده کردن این نیازها، یک شبکه رله دیجیتالی واحد را باید توسعه داد. ساختن و ایجاد مدل متفاوت Hitachi در معنی کلی پشتیبانی رله جدید واحد برای توسعه یک سیستم پیشرفته و سازگار بود. بطوریکه این سیستم کامل و دقیق است و همچنین توسط ارتباط داخلی با شبکه های کلی پشتیبانی می شود. شکل ۴-۳۳ ساختار این سیستم را نشان می دهد.

کلیه ویژگیهای شبکه رله دیجیتالی واحد بطور اختصار عبارتند از:

۱- ماجولهای استاندارد بوسیله سخت افزار و نرم افزار و ساختار استاندارد شده آنها در کتابخانه (مجموعه ماجول استاندارد)، این منابع می تواند معمولا برای کاربردهای مختلفی مورد استفاده قرار گیرند. این سیستم همچنین با ماجول جریان که یک عملکرد خوب و عالی دارد، سازگار است.

۲- اندازه و وزن کم: برای محکم کردن عملکردهای مورد نیاز رله حفاظتی، سخت افزار که ا ساسا وزن و اندازه آن کاهش یافته است و مصرف توان آن نیز کاهش یافته است (حفاظت و کنترل و عملیاتهای ارتباطی همگی در یک برد آرایش یافته اند)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرمان سایت و به همراه فونت های لازم

۳- All-in-one واحد رله دیجیتالی یک است که در کنار آن کانورتر DC/DC، VT، CT، کمکی، CPU و واحد I/O باینری به کار گرفته شده است.

۴- شبکه: عملکرد واحد بطور انعطاف پذیری با IT سازگار یافته و براساس تکنولوژیهای عملیاتی از راه دور پایه ریزی شده است. پردازشگر شبکه با یک سرویس Web بکار گرفته شده، که بر روی برد CPU بکار می رود و همچنین پردازشگری نیز برای حفاظت و کنترل مورد استفاده قرار می گیرد. این دو پردازشگر بسیار محکم به یکدیگر متصل شده اند. این طراحی فقط اطلاعات داده های انتقالی از گلوگاه را کوچک نمی کند اما وارون سازهایی پروتکل های غیر لازم را حذف می کند و این فرآیند ارتباطی را سرعت می بخشد و در نتیجه عملیات پذیرش بهبود می یابد.

۵- همزمانی: یکی از ویژگیهای واحد رله دیجیتالی یک اتصال با همزمان کننده GPS است.

۶- پشتیبانی تحت فرمت استاندارد بین المللی در مواقع رخداد اختلال و در هم ریختگی داده ها: واحد رله دیجیتالی شکل داده ها در پذیرش با استانداردهای IEC را حمایت و پشتیبانی می کند، بنابراین امکان آنالیز داده های ثبت شده که دارای اختلال هستند بوسیله هر نرم افزاری که جهت آنالیز بکار گرفته شده را فراهم می کند.

۷- قابلیت اطمینان بالا: تعدادی از بخشهای سیستم از طریق متمرکز شد و یکپارچه شدن عملکردها کاهش یافته است در نتیجه گاهی در مقدار کاستیها و کمبودها صورت گرفته است. بعلاوه خطاهای برنامه ای اشخاص در ایجاد مرحله با سازگار کردن سیستم نرم افزاری CAN که بطور اتوماتیک برنامه های مربوط به دیاگرامهای لاجیک را تولید می کند، حذف گردیده است.

۴-۵-۵ حفظ و نگهداری، پشتیبانی سیستم ناوبری

این سیستم مرکب از سه المان تشکیل دهنده است که عبارتند از:

- ۱- مرکز کنترل
- ۲- ایستگاه فرعی
- ۳- بازبین کننده های اصلی

با هماهنگی منابع مختلف داده، قرارگیری تجهیزات کنترلی و حفاظتی و بازبین کننده ها می توانند بصورت هماهنگ خریداری شوند. عملکرد اصلی آنها می تواند در زمان Real-Time بر روی خط انجام گیرد. در مورد نرم افزار، محیطی به منظور اجرای داده های جمع آوری شده توسط یک کنترل کننده هوشمند فراهم شده است بطوریکه این محیط واحدی با اندازه کوچک جهت پردازش در هر زمان و هر مکانی است. این بخش، داده ها را جمع آوری کرده و کارهای دیگر را انجام می دهد بطوریکه می تواند در

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

یک زمان مشخص شده تریگر شود و یا وضع داده ها انتخاب شده را تغییر دهد. یکی از مزایای این پیشنهاد این است که فرمت داده های جمع آوری شده و جمع آوری دیگر داده های وابسته می تواند مقداری از لزومات و نیازها را جهت مواجه شدن با شرایط جمع آوری داده های مختلف تعیین شده و توزیع شده توسط مرکز توان، کاهش دهد. داده های جمع آوری شده بطور خودکار از کنترل کننده هوشمند به مرکز کنترل ارسال می شوند.

کار اصلی خدمات ناوبری مستقر شده در مرکز کنترل، کنترل کل سیستم می باشد. اساس کار خدمات ناوبری یک سیستم حفاظتی است و انجام کاری که توسط WFM (سیستم اداری Work-Flow) کنترل می شود. گیرنده های این سرویس داده های کنترل کننده هوشمند را دریافت می کنند به طوریکه روی این داده ها، عملیاتها و بازبینیهای لازم انجام می گیرد بعلاوه دیگر کارهایی که با قسمتهای دیگر هماهنگ شده است می تواند بصورت مولتی پلکسر انجام گیرد [۹].

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل پنجم

شبیه سازی سیستم GPS و شبیه سازی کاربردهای آن در سیستمهای قدرت

۵-۱ مقدمه

تسهیل کننده های تست شبیه سازی ماهواره GPS برای چک و کنترل نرم افزار و سخت افزار گیرنده های GPS و سیستمهای اضافی آنها به کار برده می شود. معمولاً آنها شامل شبیه سازی سیگنال ماهواره ای، شبیه سازی اضافی مختلف و اینترفیسهای متفاوت و پیشرفته می باشند. همه تستها در زمان واقعی شروع می شوند و نیازمند سخت افزار مناسب و کمکهای انسانی هستند. در ابتدا برنامه دینامیکی شبیه سازی شده بایستی در کامپیوتر مخصوص کنترل شبیه سازی طراحی و ذخیره شود. این برنامه همه فاکتورهای مناسب را که شامل خط سیرگیرنده های GPS، صورت فلکی ماهواره، شکلهای موج و سیگنال توان، فاکتورهای محیطی که شامل خطاهای انتشار یافته و تاثیرات پارازیتها هستند را مشخص و تعیین می کند. معمولاً تجهیزات راه انداز و تنظیم کننده های مناسبی وجود دارد که بایستی قبلاً و پیشتر اجرا شوند تا به طور دقیق برنامه اجرا گردد. بعلاوه شبیه ساز ماهواره ای و تجهیزات کنترلی گرانقیمت هستند بطوریکه هزینه آن بطور معمول بالاتر از یک میلیون دلار است. NAVSYS توسعه یافته است، استفاده از نرم افزار MATLAB که این نرم افزار جهت شبیه سازی سیستم GPS امکان لازم را ایجاد می کند. این نرم افزار یک مدل بالا و بزرگی از سیگنال GPS را فراهم می کند و همچنین این مدل می تواند منابع سیگنال دخالت کننده، آنتن و خصوصیات و ویژگیهای گیرنده GPS را که سیگنالهای GPS را دریافت می کند را تحت تاثیر قرار می دهد. خروجی حاصل از نرم افزار شبیه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

سازی کننده یک فایل دیجیتالی است که برای برنامه انتخاب شده که سیگنالهای GPS نمونه برداری شده دیجیتالی یک گیرنده GPS را در آن محیط نشان می دهد.

فایل دیجیتالی می تواند به طور مستقیم در یک گیرنده دیجیتالی برای ارزیابی عملکرد آن تحت شرایط متداول و عمومی، یا اینکه به طور متناوب می تواند دوباره جهت ایجاد امکان برای نوسازی سیگنال دیجیتال شبیه سازی شده روی یک موج حامل RF مدوله شود. مزایای این روش به طور مختصر در ادامه شرح داده می شود.

۱- توانایی در انجام تستها در زمان مختلف و موقعیت یابی بدون هزینه ها و تدارکات بالا و زیاد

۲- شبیه سازی بسیار نزدیک به واقعیت و صحیح، تکرار دوباره شرایط متداول در زمانهای لازم

۳- ذخیره صحیح و دقیق شرایط RF برای اهداف قانونی و تاریخی

در این قسمتها نرم افزار، وسیله تولید سیگنال و توانایی دوباره سازی سیگنال دیجیتال توسعه یافته بوسیله NAVSYS شرح داده شده و نتایج تست ارائه شده است.

توانایی و قابلیت پخش داده های ثبت شده از میان مدولاتور RF، شبیه ساز با دقت بالا از سیگنالهای ماهواره ای GPS را امکان پذیر می سازد. با استفاده از جعبه ابزار شبیه سازی سیگنال NAVSYS سیگنال ماهواره ای GPS تحت یک گسترده متنوع از محیطهای مختلف امکان پذیر می باشد. این قابلیت جهت عملکرد خوب نرم افزار شبیه ساز وقتی که گیرنده های GPS تحت تاثیر محیطهای پارازیتی قرار می گیرند، در محیطهای دینامیکی بالا و تاثیرات اتمسفری زیاد از قبیل برقزدگی یونسفریک مورد استفاده قرار گرفته است. با Playback داده های دیجیتالی و قابلیت مدولاسیون RF، این محیطهای شبیه سازی شده برای بازگشت به یک گیرنده GPS از میان یک سیگنال RF شبیه سازی شده، قادر خواهند شد. این قابلیت یک انعطاف پذیری بالا و قابلیت شبیه سازی سیگنال با دقت صحیح و بالا برای تست و ارزیابی عملکرد گیرنده های GPS تحت شرایط مختلف را خواهند داشت.

۵-۲ ابزارهای شبیه سازی

NAVSYS ابزار موجود در نرم افزار MATLAB است که به فایلهای دیجیتالی جهت تولید محیطهای سیگنالی GPS بطور کامل و دقیق، امکان عملکرد می دهد. این ابزار سطح پایینی از نمایانی و در حد واقعیت برای هر جنبه از ناوبری GPS، از جمله خصوصیات سیگنالی جهت طراحی گیرنده برای الگوریتمهای فرآیندی و عملکردی GPS مهیا می سازد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

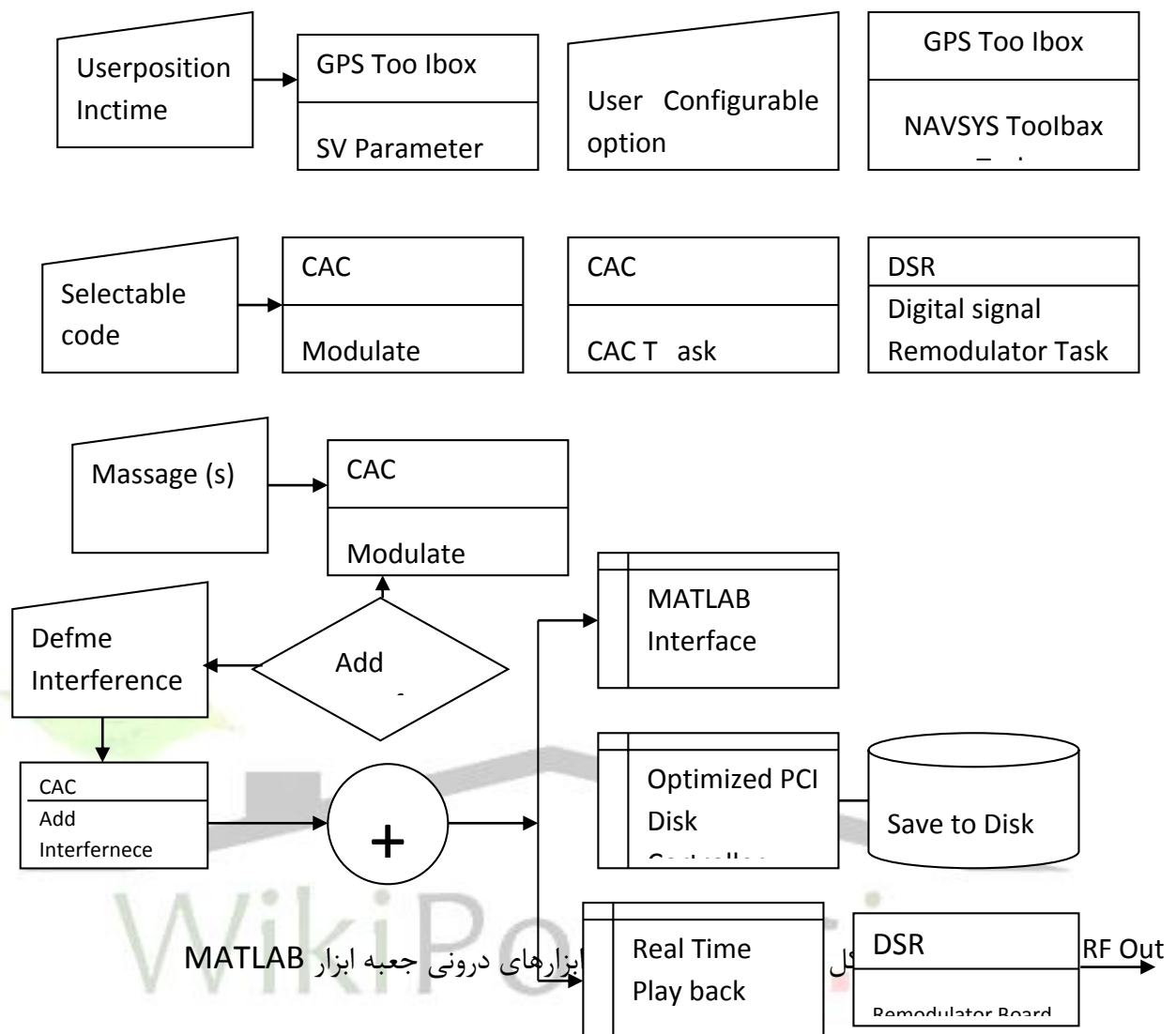
این جعبه ابزار یک بخش کامل از شبیه سازی سیگنال GPS، تست و ابزارهای آنالیز کننده است ابزار شبیه ساز سیگنال نرم افزار MATLAB تاثیر نامنا سب بودن سیگنال را روی یک گیرنده GPS تجاری رسمی را شبیه سازی می کند. این تاثیرات عبارتند از: فعالیت یون سفریک روی کد و حلقه های ردیابی موج حامل از جمله کاهش در دقت عملکرد، قفل یا اشتباه در چرخه. ابزارهای جغرافیایی این جعبه ابزار انتقال داده ها را از بین سیستمهای منا سب مختلف که بطور متداول در تحقیقات GPS بکار می روند و عبارتند از:

طول، عرض و ارتفاع جغرافیایی ، WGE-84ECFF شمال، شرق، جنوب و فرمهای مرجع شخصی دیگر، را تسهیل می کند. این ابزار همچنین تجهیزات و ابزارهایی را جهت خواندن بردارهای Ling- of-Sight را برای ماهواره های GPS بصورت تابعی از زمان و موقعیت استفاده شده، فراهم می کند. ابزارها و تجهیزات آنالیز و طراحی گیرنده، مدل ساختارهای گیرنده مختلف و شبیه سازی برنامه های خطای متفاوتی را انجام می دهد که این کار از طریق ایجاد الگوریتمهای ناوبری انجام می گیرد که این خود شامل حلقه های PLL و حلقه های DLL می باشد.

در شکل ۵-۱ ساختار و مجموعه ابزارهای درونی این جعبه ابزار MATLAB بطور کامل نشان داده شده است

WikiPower.ir

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر مسایت و به همراه فونت های لازم

اختیارات قابل ترکیب و شکل دهی کاربرد به اپراتور جهت دقیق و درست همه جنبه های محیطی سیگنال GPS امکان و اجازه لازم را می دهد که عبارتند از: کدهای گسترده GPS، پیام ناوبری و برنامه های ارتباطی. بنابراین انعطاف پذیری، خاصیتی بسیار مفید در شبیه سازی ناآرامی هایی محیطها در GPS است بخصوص جایی که زمان، قابلیت اطمینان، چاره اندیشی، بطور معمول نادر و کمیاب است. زیرا این ابزارها بطور مستقیم MATLAB متصل اند. این موضوع نسبتا برای تشخیص و تکمیل کردن اجزاء سیگنال جدید، ساده و مناسب است به گونه ای که آنها در دسترس خواهند بود. توجه و دقت اولیه باعث

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

می شود که در آینده M-Code ها بهتر از مجموعه های پارازیت افکنهای جدید و خازنی خواهند شد از جمله PM, AM, FM و پارازیت افکنهای فرکانسی.

یکی از داه های شبیه سازی وجود دارد که این داده می تواند از یک روش متنوع و مختلف به دست آید به طوریکه، این داده می تواند در محیط MATLAB مورد استفاده قرار گیرد. جایی که روندهای پردازش سیگنال دیجیتال و ابزارهای ساخت، وجود داشته باشد. کانال ارتباطی (از قبیل اتم سفر) میتواند برای به دست آوردن درجه ای از دقت مدل شود به طوریکه می توان آنتن و گیرنده پشت سر هم قرار گیرند. این خصوصیات و قابلیت در توسعه الگوریتم و گیرنده ضروری و لازم است.

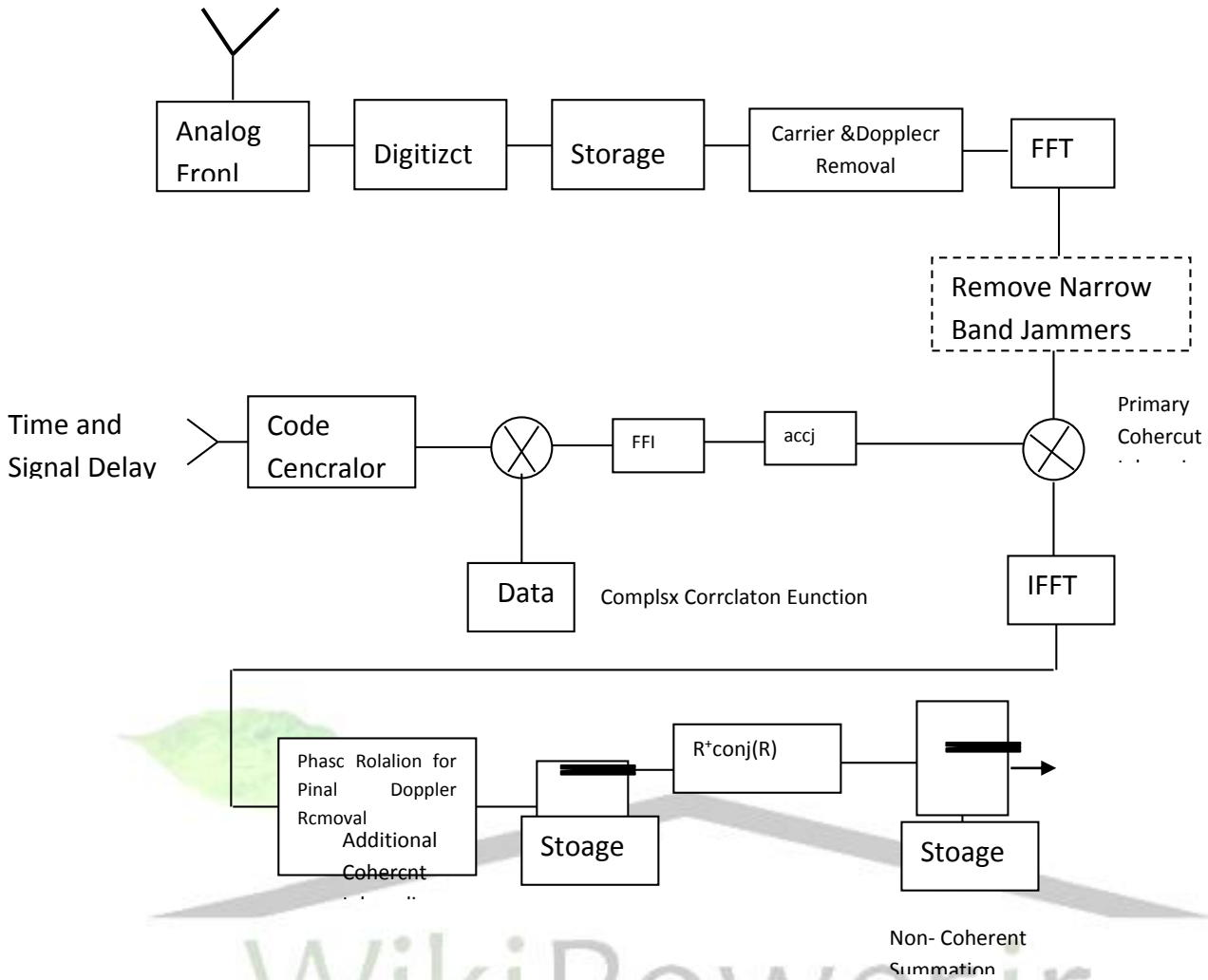
متنوباً سیگنال شبیه سازی شده می تواند وارد گیرنده GPS موجود شود. برای یک گیرنده دیجیتالی از قبیل NAVSYS که نوعی گیرنده GPS پیشرفته است داده ها به طور سری درون کانال ورودی تغذیه می شوند. با استفاده از یک بازیافت کننده سیگنال دیجیتال سیگنال می تواند در برخی از فرکانسهای متوسط دوباره مدوله شود و به طور مستقیم دوباره مدوله شود و به طور مستقیم از یک گیرنده رسمی تغذیه شود و یا با بازگشت روی یک موج حامل L_1 دوباره بازیافت شود.

ذخیره سیگنال شبیه سازی شده در فرمت برخی از برنامه ها را برای اجرای دوباره با تجهیزات مختلف یا ورژنهای مختلف و اصلاح شده امکان پذیر می سازد. این قابلیت سطح کمی از واقعیت و کنترل دقیق از محیط شبیه سازی شده واقعی را فراهم می کند. برای مثال در کاربردهای انتخابی منبع برنامه ممکن است با بسیاری از تجهیزات Vendors کامل، دوباره راه اندازی شود، بنابراین در کاربردهای انتخابی منبع این ممکن است درخواست شود، برای اهداف جنگی و غیره و یک رکود دائمی و همیشگی از برنامه ای که راه اندازی شده بود، وجود دارد.

این وسیله شبیه سازی و قابلیت آنالیز که استفاده شده است تحت نظارت ارتش آمریکا جهت توسعه الگوریتم های فاز حامل دینامیکی بالا با دقت و درستی بالا و به وسیله گروه بکارگیری کنترل شبیه سازی می توانست اندازه گیری و سنجیده شود، مورد استفاده قرار گرفته بود.

در شکل ۵-۲ دیگرام گیرنده GPS و پردازش کننده نمایش داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر سایت و به همراه فونت های لازمه

شکل ۲-۵ نمایش دیاگرام گیرنده GPS و پردازش کننده

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل ششم

نتیجه گیری و پیشنهادات

یکی از نیازهای اساسی در بهره برداری و مدیریت سیستمهای انتقال و توزیع قدرت داشتن شبکه مخابراتی جامع و فراگیر است. چنین شبکه ای نه تنها در ارتباطات معمولی بلکه برای ارسال علائم حفاظتی، کنترل و اندازه گیری از راه دور نقش اساسی دارد. امروزه اپراتورها قادرند با یک رایانه شخصی قابل حمل از خانه بر سیستم قدرت نظارت داشته باشند. در مخابرات راه دور هم امکاناتی مثل ماکروویو، حامل خط برق (PLC) و سیستم تلفن وجود دارند که سرعت معمولی این سیستمها ۳۰۰ تا ۲۴۰۰ بیت بر ثانیه است. اگرچه دستگاههایی با سرعت ۹۶۰ تا ۱۹۸۰۰ بیت بر ثانیه هم ساخته شده اند. مضاف بر اینکه با افزایش کاربرد فیبرهای نوری و مخابرات ماهوراه ای GPS با سرعت به ۱ میلیون بیت بر ثانیه هم رسیده است.

متخصصین فن آوری در شرکت‌های الکتریکی نمی توانند در همه جا حاضر باشند بنابراین با استفاده از عیب یابی یک سیستم از راه دور می توان با راندمان و بازدهی بالای تیمهای تستی را در ایستگاههای فرعی یاری نمود.

مطالعات اخیر بر روی خاموشیهای عظیم سیستمهای قدرت که اثبات شده و سابقه دار است نشان می دهد که رله های حفاظتی در اختلال و ناآرامی ایجاد شده دخیل هستند در واقع تریپ اشتباه و غلط سیرکویت بریکرها که باعث عمل رله می شود، نقش بسیار مهمی را در آغاز و پخش بسیاری از حوادث و رخدادهای بهمنی ایفا می کند. با توجه به آنچه که در این پایان نامه شرح داده شده است و همچنین با توجه به ضرورت و لزوم حفاظت دقیق و صحیح در سیستمهای قدرت لزوم استفاده از GPS در حفاظت و کنترل سیستمهای قدرت آشکار و روشن می شود. آنچه که شرح داده شده است در واقع مروری اجمالی بر سیستمهای کنترلی و حفاظتی با استفاده از تواناییها و قابلیت‌های GPS در سیستمهای قدرت است و همچنین استفاده از یک سیستم پشتیبانی که کار اصلی آن پشتیبانی و حمایت دیگر بخشهاست. در واقع

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

سیستم GPS می تواند تا حد زیادی پاسخگوی نیازهای سیستمهای کنترلی و حفاظتی سیستمهای قدرت باشد و از جمله ویژگیهای آن عبارتند از: استانداردهای سطح بالا و قابلیت اطمینان برتر و عملکرد مفید و جنبه های دیگر. این سیستم برای پایین نگه داشتن هزینه ها و هم چنین داشتن یک سیستم هوشمند جهت سازگاری و انطباق بر نیازهای مختلف سیستم قدرت بسیار مناسب و دقیق است. در سالهای آینده شاهد افزایش چشمگیری در کاربرد سیستمهای ارتباطی و مخابرات ماهواره ای در سیستمهای قدرت خواهیم بود. بنابراین لازم است جهت رسیدن و برآورده ساختن این نیازها با پیشرفت و توسعه روشهای نوین و البته با هزینه کم و افزایش تواناییها و دسترسی بودن تجهیزات و سیستمهای مختلف، تلاشهای خود را ادامه دهیم.

همانطور که در فصل دوم ذکر شد، دقت گیرنده های شخصی در اثر پدیده SA که در اثر دخالت وزارت دفاع ایالات متحده ایجاد می شود، محدود می گردد. البته روشی وجود دارد که اثرات آن را کم کند. بنحوی که گیرنده های شخصی بتوانند از دقتی بین ۲ سانتیمتر تا ۵ متر برخوردار باشند. به این روش GPS تفاضلی (DGPS) می گویند. علاوه بر آنکه DGPS قیمت بیشتری دارد، در کنار آن خدماتی مورد نیاز است که برای آنها باید مشترک شد و مبلغ اشتراک ماهیانه ای پرداخت کرد.

چگونه GPS تفاضلی بی درنگ (Real-Time) کار می کند؟ عبارت بی درنگ به این معناست که اطلاعات اصلاحی به طور پیوسته و مدام در دسترس قرار می گیرد، بنابراین می توان با استفاده از آن تصمیمات لازم را در جا اتخاذ کرد. روش دیگر اصلاح اطلاعات از طریق DGPS، فرایندی است بنام پردازش بعدی. این بدان معناست که فرایند پردازش، بعد از انجام کار یعنی زمانی که سفر به پایان رسیده، صورت می گیرد. این روش برای ثبت دقیق نقاطی که شخص حاضر بوده و مشاهده کرده خوب است اما برای ناوبری، خیر. به هر حال خواننده متوجه باشد که هزینه های DGPS نسبت به گیرنده های شخصی بیشتر است.

در روش پردازش بعدی گیرنده ای که قابلیت ذخیره سازی اطلاعات لازم را داشته باشد و یک کامپیوتر، نرم افزار پردازش و دستیابی به داده های اصلاحی مورد نیاز است. استفاده مناسب از تصحیحات DGPS توسط پردازش بعدی بدست آمده در تهیه نقشه است. در تهیه نقشه باید گیرنده خود را به مدیانه برد و مختصات همه نقاط مورد نظر را علاوه بر اطلاعات مربوط به ماهواره هایی که استفاده کرده است و زمان آن را ثبت کرد. بعد از ذخیره کردن کلیه نقاط مورد نظر، باید گیرنده را به دفتر کار برد و آن را به کامپیوتر

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

وصل نمود. کامپیوتر کلیه اطلاعات ذخیره شده مربوط به هر نقطه را بازیابی می کند و سپس اطلاعات درست را برای زمان دقیق، موقعیت و ماهواره ها پیدا خواهد کرد. کامپیوتر مختصات هر نقطه ای را که ثبت شده است تصحیح می کند. داده های اصلاحی از شماری از منابع قابل دسترسی است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

پیوست ۱

در اینجا لیست تولید کنندگان یعنی کارخانجات سازنده گیرنده GPS قید شده است. منبع گیرنده های GPS را برای انواع کاربردها می توان در مجله GPS World پیدا کرد. این مجله بررسی سالانه ای در زمینه فروش تجهیزات GPS در بازار انجام می دهد. آخرین بررسی در ژانویه سال ۱۹۹۵ به چاپ رسیده است. فهرست زیرنشانی مجله را نیز شامل می شود.

Ashtech , Inc

1170Kifer Road
Sunnyval ,CA9405
(408)524-1600

Canadian Marcone Co

600Dr. Fredrik Philips Blvd
Ville St-Laurent,PQ
Canada H4M2S9
(514)748-3043

Eagle Electronics

P.O. Box 669
Catoosa, OK
(800) 324-1354

Leica Ag

Navigation and Position Division
23868 Hawthorne Blvd
(310) 791-6108

Interphase Technologies

1201Shaffer Road
Santa Cruz, CA 95060
(408) 426-2007

Magellan Systems

960 Overland Court
San Dimas, CA91773
(909)3945000

Micrologic, Inc

9174Deering Avenue
Chatwoeth,CA91311
(818)998-1216

Premier GPS, Inc

1003-D55Avenue NE
Canada T2E6W1
(403) 295- 8879

GPS WORLD

P.O.Box 7677
Riverton.Nj 08077-7677
(800) 346-0085 ext.477

Siva US Marine

Building D401
333Faulkenburg Road
Tampa, FL 33619
(800) 237-4582

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

پیوست ۲

وقتی تستهای end-to-end طرحها و برنامه های حفاظتی در خطوط انتقال انجام می گیرد، وجود این دستگاه لازم و ضروری است.

دستگاه CMGPS واحد اصلی همزمانی GPS است که با دستگاه تست CM156 مورد استفاده قرار می گیرد. CMGPS سیگنالهای ماهواره های سیستم GPS را دریافت می کند و یک خروجی با ویژگیهای زمانی برای کاربر تولید می کند. این خروجی ساعت سپس به صورت یک ورودی تریگر جهت راه اندازی دستگاه تست CM156 استفاده میشود. دستگاه CMGPS جهت برآورده کردن تجهیزات مورد نیاز برای تست در میدان، توسعه یافته است زیرا گیرنده های GPS نقاط ضعفهای زیادی از قبیل ضعف در اندازه و همچنین پیچیدگی در عملکرد دارند که در دستگاه CMGPS این ضعفها تا حدودی حل شده است.

CMGPS معمولا جهت به کارگیری بایستی ۵ دقیقه بعد از راه اندازی خوانده شود. پالسهای همزمانی می تواند بر طبق کاربردهای مورد نیاز شناخته شود. برنامه نرم افزاری دستگاه همگی در ماجولهای تستی جمع می شوند (بصورت دستگاهی که توالی انجام یک سری را مشخص می کند) و همچنین بصورت یک کامپیوتر خود اتکا قابل بکارگیری است. این دستگاه همچنین از اولین پالس خروجی، عمل رده بندی پالسها را بر حسب مدت زمان و پلاریته را انجام می دهد.

دو پالس زمانی از طریق مرتبط کننده های جداگانه که به صورت یک فیش ۱۶ پینه هستند (پالس خروجی اول) در دسترس می باشند و از طریق دو تا فیش موزی شکل ۴ میلیمتری به دستگاه تست CMC156 متصل می شوند (پالس خروجی دوم). در زیر شکل این دستگاه نشان داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

اختصارات

AFB	Air Force Base
AS	Anti Spoofing
BPES	Back- Up Protection Expert System
CA	Coarse Acquisition Code
CAD	Computer Aided Design
CALM	Conventional Air Launched Cruise Missiles
CB	Circuit Breaker
CPSSV	Complex- Valued Positive Sequence State Vector
DGPS	Differential GPS
DLL	Delay Locked Loop
DOP	Department of Defense
DSG	Digital Signal Generation
DSP	Digital Signal Processor
EDGE	Exploitation of Differential GPS for Guidance Enhancement
EF	Earth Fault
FFT	Fast Fourier Transform
GDOP	Geometric Dilution of Precision
GPS	Global Positioning System
IEC	International Electro technical Commission
JDAM	Joint Direct Attack Munitions
LAN	Local Area Network
PCU	Protection and Control Unit
PLC	Power Line Carrier
PLL	Phase Locked Loop
PMU	Phase Measurement Unit
PPS	Precise Positioning Service
RTK	Real- Time Kinematics
SA	Selective Availability

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

SCS	Substation Control System	واژه نامه
SPS	Standard Positioning Service	
A		
Almance Data		داده های نجومی
		دادهای مربوط به موقعیت ماهواره. هر ماهواره اطلاعات مربوط به موقعیت را برای تمام ماهواره ها گزارش می کند. گیرنده پس از ذخیره اطلاعات، می تواند موقعیت خود را محاسبه نماید.
Antenna		آنتن
		گیرنده برای دریافت سیگنال ماهواره ای نیاز به آنتن دارد. در گیرنده های دستی دو نوع آنتن وجود دارد: آنتن نوری و آنتن مارپیچی چهار رشته ای
Approximate Date		مکان تقریبی
Attenuation		تضعیف، کاهش در انرژی
		تضعیف بر اثر عبور موج از خطوط انتقال، مقدار تضعیف معمولاً بر حسب دسی بل و یا دسی بل در واحد طول بیان می گردد.
B		
Bearing		بیرینگ
		جهت قطب نمای مسیر حرکت یا جهت بین دو نقطه، بطور کلی بیرینگ نسبت به شمال حقیقی یا شمال مغناطیس اندازه گیری می شود. از نظر فنی، بیرینگ همان آزمون است اما در واژه شناسی نقشه و قطب نما بیرینگ را به کار می برند.
Breeder Reactor		راکتورهای فزاینده
C		
Carrier signal		سیگنالهای حامل
Control Segment		بخش کنترل زمینی
Common-Mode		داشتن سیگنالهایی با فازور و دامنه مشابه همانند تقویت کننده عملیاتی تفاضلی
Coordinate		مختصات
		کمیتی که با یک مقدار محاسبه شده یا مشاهده شده جمع می گردد تا مقدار واقعی بدست آید.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

Coarse acquisition

دستیابی غیر دقیق

D

Distortion اعوجاج، تغییرات ناخواسته در شکل موج سیگنال، شکل نامطلوب یک تصویر
بر اثر اختلاف ناخواسته آن نسبت به اجزای سوژه اصلی

DGPS

سیستم تعیین موقعیت جهانی تفاضلی

G

تغییر ناگهانی و نامطلوب در دامنه ولتاژ سیگنال در موارد خاص این تغییر فرضاً در یک مبدل دیجیتال به
آنالوگ بر اثر عمل سوئیچینگ از حالت ۱۱۱ ۱۱۱ ۰۱۱۱ به ۱۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰ به دلیل تغییر تعداد
زیادی بیت بوجود می آید.

GPS Navigation

ناوبر GPS

GPS Satellite Signal

سیگنالهای ماهواره ای GPS

O

Offset

اختلاف ثابت مابین نقطه کنترل دلخواه و نقطه به دست آمده در یک
سیستم کنترل با فیدبک

Precision Code

کدهای دقیق

Preset

قرار دادن مقادیر و شرایط اولیه قبل از عمل کنترل و یا هر عمل دیگر

S

Selective Availability

دسترسی موردی

Surveying

پیمایش

T

Timing Keeper

نگهدارنده زمان

U

Universal Time

Coordinated

زمان بین المللی هماهنگ

از زمانی که ماهواره های GPS نگهداری می کنند، به دست می آید. زمان بین المللی هماهنگ با میانگین
زمان گرینویچ تنظیم می شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت **ویکی پاور** مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

Update

۱- قرار دادن دستورات لازم برای تغییر اطلاعات جاری کامپیوتر

۲- بوجد آوردن دستور کامپیوتری که شماره آدرس مربوط بدان بعد از هر عمل به تعداد ارقام معینی اضافه می شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

مراجع

- [۱] چگونگی استفاده از سیستم تعیین موقعیت جهانی
- [۲] احمد کاظمی، سیستمهای قدرت الکتریکی، چاپ چهارم، انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران، سال ۱۳۷۸، جلد اول، صفحات [۵-۱].
- [۳] توران گونن، ترجمه مصطفی رضایی ساروی، ویراسته مهندس محمد حسین سالمی، مهندس توزیع برق، مرکز نشر دانشگاه تهران، صفحات [۲۰-۱]، چاپ اول، سال ۱۳۷۵.
- [۴] هادی سعادت، ترجمه حیدر علی شایانفر و شهرام جدید و احد کاظمی، بررسی سیستمهای قدرت، تهران انتشارات دانشگاه علم و صنعت، چاپ اول، سال ۱۳۸۰، جلد دوم، صفحات [۳۰۹-۳۰۸].
- [۵] مرتضی هشتروودی، محرم حسین پور، میرهادی سید عربی، سیستم موقعیت یاب جهانی (GPS)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر، ششمین کنفرانس دانشجویی مهندس برق، تبریز- ایران شهریور ۱۳۸۲.
- [۶] فرشاد کردی، لزوم کاربرد مخابرات ماهواره های GPS در حفاظت سیستمهای قدرت، دانشکده صنعت آب و برق، پنجمین کنفرانس دانشجویی مهندس برق، شیراز شهریور ماه ۱۳۸۱.
- [۷] رضا آذرخش، احد باباپور، شبه ماهواره ها و ساختار، کاربرد و اثرات آنها در معبوس سرویس GPS، دانشکده صنعت هواپیمایی کشور، ششمین کنفرانس دانشجویی مهندس برق، تبریز- ایران، شهریور ۱۳۸۲.
- [8] GPS Application in Timing Synchronizing, David L. Hershberger April 2003.
- [9] Takashi Kobayashi, Takahiro Oomori, Eiji Ogawa, Yasuo Sato, Protection and Control System Using Open Network Architecture for Power System, "Hitachi Hyoron 83", pp (211-214), feb.2001, journal of the Japanese Society for Artificial intelligence 15.3 may 2000 in Japanese.
- [10] Alison Brown, Keith Taylor, Modeling and Simulation of GPS Using Software Signal Generation and Digital Signal Reconstruction, NAVSYS Corporation, Proceeding of the ION National Technical Meeting, January 2000, Anaheim, CA.
- [11] A.R. Katancevic, Electromechanical Oscillations and Advanced Protection Applications Summery, Student Member. IEE, Published after 1986, till 2002.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

[12] J.C. Tan, P.A crossly, PF. Gale, I. Hall, J. Farrell, Design and Evaluation of a Wide Area Based Back- Up Protection Expert System, Guangri University (PR China), Queen's Power System and Communication Infrastructures for the future, Beijing, September 2000.

[13] Remote Controlled Testing of Communication Schemes for Power System Protection Using Satellite GPS Synchronizing and Modern Communication technology a new approach.

Author: Dipling Zeljko Scheiner Omicron Electronics GMBH, Austria.

Go Author: Remhard Kuntner Omicron Electronics GMBH, Austria.

[14]www.Omicron.com

[15]www.colorado.edu/Geography/Gcraft/Notes/GPS/gps_f.htm-1k

